

Διεύθυνση Π.Ε Ανατολικής Αττικής / ΕΚΠΑ

Ερευνητικό-Πιλοτικό Πρόγραμμα:
«Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης»
Σχολικό έτος: 2024-2025

Οι Εκπαιδευτικοί μιλούν για τον εαυτό τους

Συνεργατικές πρακτικές Αξιολόγησης Ομοτέχνων
και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας
και εκπαιδευτικού υλικού

ΤΟΜΟΣ III
ΓΥΜΝΑΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ 2025

Ο παρών τόμος αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που παρήχθη στο πλαίσιο του Ερευνητικού-Πιλοτικού Προγράμματος «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης» (ΟΚΜ). Το πρόγραμμα έχει ερευνητικό και δυναμικό χαρακτήρα και εφαρμόστηκε πιλοτικά σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τις κείμενες διατάξεις σχετικά με την οργάνωση, τη λειτουργία και την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Το σχολείο ΟΚΜ» αναπτύχθηκε το σχολικό έτος 2024-2025 η δράση «Κοινότητες Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων / Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών». Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή του Προγράμματος.

Στον τόμο παρουσιάζονται ενδεικτικά παραδείγματα παρουσίασης των συνεργατικών πρακτικών αξιολόγησης και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού που εφάρμοσαν εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στα Γυμνάσια που συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα. Ο τόμος αποτελεί μέρος των «Καλών Πρακτικών» των σχολείων και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προγράμματος (okm.edu.gr) με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών και τη διάχυση των αποτελεσμάτων στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Η επιμέλεια του τόμου πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής:
Γεώργιος Πασιάς, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ
Χριστίνα Στράτου: Δρ. Εκπαιδευτικός ΠΕ 06

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
1^ο Γυμνάσιο Βριλησίων	7
«Τα αρχαία ελληνικά θέατρα μέσα από τη ματιά της Γεωμετρίας, της Φιλολογίας και της Τεχνολογίας»	
1^ο Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής	15
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	
1^ο Γυμνάσιο Μεταμόρφωσης Αττικής	20
Σχεδιασμός/Εφαρμογή - Διδασκαλία στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών	
1^ο Γυμνάσιο Μεταμόρφωσης Αττικής	25
Εμπλοκή μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία	
8^ο Γυμνάσιο Αμαρουσίου Η Αγία Φιλοθέη	30
Παιδαγωγικές Συνεδριάσεις Α' και Β' τετραμήνων	
1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου	35
CLIL μάθημα – Ιστορία στα Γερμανικά	
1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου	42
Όμιλος Αστρονομίας – Καλλιέργεια δεξιοτήτων ενεργού μάθησης και συνεργασίας μέσα από διαθεματική προσέγγιση και ερευνητική πρακτική	
1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου	49
Η ανάληψη από τους μαθητές ενεργού ρόλου στη διδακτική διαδικασία, στο πλαίσιο μίας οργανωμένης μορφής ομότιμης διδασκαλίας και ανεστραμμένης τάξης στην ενότητα «διατροφικές συνήθειες», στο μάθημα των γερμανικών	
1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου	56
Πρακτικές αυτοαξιολόγησης μαθητών στο πλαίσιο διαθεματικού project πληροφορικής - φυσικής	
2^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών	62
Φυσική Αγωγή Α' Γυμνασίου	
2^ο Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής	66
Βιολογία τάξεις Α, Β και Γ Γυμνασίου	
3^ο Γυμνάσιο Κηφισιάς	72
Η Τέχνη από την Αρχαιότητα έως τη Βυζαντινή, Ανατολική και Δυτική Παράδοση	
5^ο Γυμνάσιο Γαλατσίου	78
Εμπλοκή μαθητών- Κινητοποίηση μαθητών	
5^ο Γυμνάσιο Γαλατσίου	82
Εμπλοκή μαθητών-Κινητοποίηση μαθητών/Διαθεματικότητα	
1^ο Γυμνάσιο Ραφήνας	86
Διδασκαλία της Πληροφορικής Β' Γυμνασίου με ενσωμάτωση στοιχείων εκπαιδευτικής ρομποτικής και τεχνητής νοημοσύνης	

Εισαγωγή

Ο τόμος αφορά στην ολοκληρωμένη παρουσίαση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών από την εφαρμογή της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» στη σχολική μονάδα. Τα κείμενα αναφέρονται την ανάπτυξη των συνεργατικών πρακτικών στο σχολείο μέσα από τα διάφορα στάδια της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» και εστιάζουν στις διαδικασίες αυτεπίγνωσης, ετεροπαρατήρησης, ανατροφοδότησης και αναστοχασμού των εκπαιδευτικών. Ο τόμος αποτελείται από τρία μέρη. Ειδικότερα, τα κείμενα σε κάθε μέρος διαρθρώνονται ως ακολούθως:

Εισαγωγή. Το κείμενο ξεκινά με την συνοπτική παρουσίαση της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρεται το πεδίο του εκπαιδευτικού έργου (διδασκτικό, παιδαγωγικό, διοικητικό), το θεματικό αντικείμενο της συνεργατικής πρακτικής, οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί και περιγράφεται συνοπτικά η ταυτότητα της συνεργατικής πρακτικής.

Μέρος Ι. Αφορά στη **διαδικασία αυτεπίγνωσης** των εκπαιδευτικών με αξιοποίηση της ανάλυσης SWOT. Η ανάλυση SWOT αποτελεί βασική πρωτογενή αναστοχαστική διαδικασία και αναφέρεται στη διερεύνηση και αξιολόγηση ενδογενών (αφορούν στον ίδιο τον εκπαιδευτικό) και εξωγενών (αφορούν στο περιβάλλον του εκπαιδευτικού) παραγόντων που επηρεάζουν το έργο του εκπαιδευτικού. Στο κείμενο οι εκπαιδευτικοί συνδέουν την διαδικασία της αυτεπίγνωσης με το σχολικό περιβάλλον, τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με συναδέλφους και την προετοιμασία για το επόμενο στάδιο που αφορά στις πρακτικές του διαμοιρασμού και της παρατήρησης.

Μέρος ΙΙ. Αφορά στην **εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής**. Η εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής αποτελεί μια πολύ σημαντική διαδικασία διαβούλευσης, διαπραγμάτευσης και εφαρμογής μέσω οποίας οι ομότεχνοι αναπτύσσουν ικανότητες στοχοθεσίας, διαχείρισης χρόνου, λήψης αποφάσεων, κατασκευής και αξιοποίησης ερευνητικών εργαλείων (πχ. κλείδες παρατήρησης), αξιολόγησης και επαγγελματικού αναστοχαστικού διαλόγου. Επίσης, συμβάλλει στην καλλιέργεια αμοιβαιότητας, στην εμπάθυνση της συνεργασίας, στην καλλιέργεια κλίματος αλληλοϋποστήριξης, εμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης μεταξύ συναδέλφων μέσα από την αλλαγή των ρόλων παρατηρητή/παρατηρούμενου. Η διαβούλευση και η συνεργασία μεταξύ ομοτέχνων σχετικά με το αξιολογικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε κατά την παρατήρηση ανοίγει στους εκπαιδευτικούς ένα νέο πεδίο εκπαιδευτικής δράσης, οδηγεί σε νέα επίπεδα συνεργασίας, καλλιεργεί νέες ικανότητες και αποδίδει στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς τον κύριο ρόλο στη διαμόρφωση των κριτηρίων με τα οποία αξιολογούνται οι πρακτικές τους. Στο κείμενο οι εκπαιδευτικοί περιγράφουν συνοπτικά την επιλογή, την οργάνωση και την ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν. Τέλος, παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης).

Μέρος ΙΙΙ. Αφορά στην Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής των εκπαιδευτικών. Το Στάδιο «Μετά την Παρατήρηση» της διδασκαλίας αποτελεί ζωτικό μέρος της διαδικασίας της Αξιολόγησης Ομοτέχνων και συμβάλλει στην ανάπτυξη επαγγελματικού διαλόγου, στην κριτική ανατροφοδότηση και στον γόνιμο αναστοχασμό των εκπαιδευτικών. Περιλαμβάνει την κριτική προσέγγιση της Διαδικασίας της Παρατήρησης συνολικά (στοχοθεσία, υλοποίηση,

αποτελέσματα) με στόχο την ανατροφοδότηση και την εκμάθηση των εκπαιδευτικών. Στοχεύει στην αναδόμηση της εμπειρίας, στην αναθεώρηση προσωπικών θεωρήσεων και πεποιθήσεων, στον προβληματισμό για μεθόδους, στάσεις και συμπεριφορές, στη βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών. Πρόκειται για μια ανοιχτή διαδικασία «ορατής μάθησης» μεταξύ των εκπαιδευτικών, η οποία στηρίζεται στην αμοιβαιότητα και την εμπιστοσύνη, στην από κοινού διατύπωση των προθέσεων, την επιλογή των μαθησιακών στόχων και των κριτηρίων επιτυχίας, την κριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών πρακτικών και την εποικοδομητική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μάθησης.

Στο κείμενο οι εκπαιδευτικοί περιγράφουν κριτικά την αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων). Αναφέρεται, επίσης, η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

Σημ. Η επιλογή των κειμένων βασίστηκε σε κριτήρια όπως η ολοκληρωμένη και αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών υλοποίησης στα διάφορα στάδια και η επαρκής παρουσίαση εργαλείων παρατήρησης με σκοπό την αποτελεσματική αξιοποίηση τους ως ενδεικτικών παραδειγμάτων καλής πρακτικής.

A. Παραδείγματα συνεργατικών πρακτικών

Γυμνάσια

1^ο Γυμνάσιο Βριλησίων

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: «Τα αρχαία ελληνικά θέατρα μέσα από τη ματιά της Γεωμετρίας, της Φιλολογίας και της Τεχνολογίας»

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητες: Φιλολόγος (ΠΕ02), Μαθηματικός (ΠΕ03), Τεχνολόγος (ΠΕ88.02)

Σχέση εργασίας: Μόνιμες Έτη υπηρεσίας : 16, 20, 1 αντίστοιχα.

Σύνδεσμοι με το υλικό της συνεργατικής πρακτικής:

A) https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=1433898

B) <https://heyzine.com/flip-book/26971dcfeb.html#page/22>

Γ) <https://docs.google.com/document/d/1jjxdYxXRbZBH0unc-62OxuarGCIFEqAj/edit>

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε αφορούσε σε δύο άξονες:

- αφ' ενός μεν, τη σύζευξη της θεωρίας για τα μέρη του αρχαίου θεάτρου που διδάχθηκαν οι μαθητές της Γ' Γυμνασίου στο μάθημα της Δραματικής Ποίησης – Ευριπίδου Ελένη με την αντίστοιχη μαθηματική θεωρία για τα είδη των γωνιών και την εφαρμογή της πυθαγόρειας θεωρίας στην αρχιτεκτονική,
- αφ' ετέρου δε, τη βιωματική εμπλοκή των μαθητών στην κατασκευή μακέτας αρχαίου θεάτρου σε 3D-Printer και στην κατασκευή αρχαίων προσωπείων, μέσω του μαθήματος της Τεχνολογίας.

Η συνεργατική πρακτική πλαισιώθηκε από την εμπειρία, την τεχνογνωσία και την άρτια επιστημονική κατάρτιση των τριών συναδέλφων, με κύριο μέλημα τον συγκερασμό της θεωρίας με την πράξη και τη βιωματική διασύνδεση των τριών γνωστικών αντικειμένων έτσι, ώστε να είναι εύληπτη στη συνείδηση των μαθητών η άρρηκτη σχέση που συνδέει τις επιστήμες, τις τέχνες και την τεχνολογία, προκειμένου να παραχθεί ένα έργο. Εν προκειμένω, το έργο είναι η κατασκευή ενός αρχαίου θεάτρου, το οποίο πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές ακουστικής και ορατότητας. Επίσης, ασχοληθήκαμε και με το ερώτημα πώς η κατασκευή ενός τέτοιου οικοδομήματος επηρέαζε την υποκριτική ικανότητα των ηθοποιών και τα προσωπεία (μάσκες) που χρησιμοποιούσαν.

Συνεπώς, η κοινή θεματική (αρχαίο θέατρο – αρχαία προσωπεία) προσεγγίστηκε διεπιστημονικά και διαθεματικά.

Αρχικά, προηγήθηκε η διαδικασία του κριτικού αυτοστοχασμού, μέσα από την οποία διαγνώσαμε αδυναμίες και δυνατά σημεία, αλλά εντοπίσαμε τις εκπαιδευτικές μας ανάγκες. Εν συνεχεία, οι μαθησιακοί περίπατοι που πραγματοποιήσαμε, μας έδωσαν τη δυνατότητα να προσεγγίσουμε και οι τρεις, τη διδασκαλία και τη μεθοδολογία της καθεμίας εκπαιδευτικού, έχοντας υπ' όψιν την αυτεπίγνωση που αντλήσαμε από το SWOT.

Συνειδητά, επιλέξαμε και επιδιώξαμε συνεργασία με διαφορετικές ειδικότητες, προκειμένου να ανταποκριθούμε στην εξής πρόκληση:

«Πώς μπορούμε να κινητοποιήσουμε όσο το δυνατόν περισσότερους μαθητές σε μαθήματα που είναι κατά κύριο λόγο θεωρητικά; Πώς μπορούμε να προσελκύσουμε το ενδιαφέρον μαθητών με διάσπαση ή υπερκινητικότητα, που δε μπορούν να παραμείνουν για πολλή ώρα συγκεντρωμένοι στο μάθημα;»

Αφού, λοιπόν, συμφωνήσαμε να προχωρήσουμε σε συνεργατική πρακτική, με γνώμονα το παραπάνω ερώτημα, τον κριτικό αυτοστοχασμό και την εμπειρία του μαθησιακού περιπάτου που επισφράγισε την καλή επικοινωνία μεταξύ μας, προχωρήσαμε σε συνεννόηση για ετεροπαρατήρηση και κατασκευή της κλείδας παρατήρησης.

Στο σχεδιασμό της κλείδας παρατήρησης, αξιοποιήσαμε το υλικό των δύο τόμων του Προγράμματος των ΟΚΜ, καθώς και το υλικό από περσινές συνδιδασκαλίες, το οποίο μας φάνηκε χρήσιμο, δεδομένου ότι ανταποκρινόταν στις ανάγκες μας, προσαρμόζοντάς το, ωστόσο, στις ιδιαιτερότητες της δικής μας ετεροπαρατήρησης και συνδιδασκαλίας. Η μελέτη της κλείδας και τα αποτελέσματά της, αποτέλεσαν, στο τέλος, το πρόσφορο έδαφος για κριτικό αναστοχασμό.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

- Η οργάνωση και ο σχεδιασμός της διδασκαλίας των αντικειμένων που διδάσκω.
- Η θετική αντίληψη σχετικά με τη διδασκαλία και η διάθεση συνεργασίας με συναδέλφους (διαμοιρασμός υλικού, συνδιδασκαλία, ανταλλαγή καλών πρακτικών).
- Η συμπεριληπτική μου πρόθεση και ο ζήλος που επιδεικνύω στην κινητοποίηση όλων των μαθητών.
- Η αξιοποίηση εμπειριών, ιδεών και προτάσεων από : σεμινάρια, επιμορφώσεις και υλικό από Συμβούλους Εκπαίδευσης.
- Η εξοικείωσή μου με εργαλεία Νέων Τεχνολογιών: Διαδραστικός Πίνακας, eclass, photodentro, e-me (παραγωγή διαδραστικών ασκήσεων).

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

- Η έγνωιά μου για την τήρηση χρονοδιαγράμματος σε σχέση με τη διδασκόμενη ύλη.
- Η δυσκολία να διατηρήσω αμείωτο το ενδιαφέρον και να κινητοποιώ όλους τους μαθητές, προπάντων τις τελευταίες ώρες στο ωρολόγιο πρόγραμμα της ημέρας (π.χ. 6η και 7η ώρα) και ειδικά στα φιλολογικά μαθήματα, που είναι αμιγώς θεωρητικά.
- Η οριοθέτηση και η κινητοποίηση – ορισμένων περιπτώσεων – μαθητών με συγκεκριμένες μαθησιακές δυσκολίες, γεγονός που απαιτεί απαιτητικό χειρισμό από πλευράς μου.
- Η εφαρμογή διαφοροποιημένης διδασκαλίας και η χρήση διαφοροποιημένου υποστηρικτικού υλικού, δεδομένου ότι κάθε μαθητής είναι διαφορετικός.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- Τα κίνητρα και η ενθάρρυνση για συνεργατική μάθηση που προσφέρει το συγκεκριμένο σχολείο, το καλό σχολικό κλίμα και οι ευκαιρίες για ανταλλαγή καλών πρακτικών.
- Η συνέπεια λόγων και έργων, η οργάνωση, ο συντονισμός, καθώς και το πνεύμα αλληλεγγύης ανάμεσα στον Σύλλογο Διδασκόντων και στη Διεύθυνση / Υποδιεύθυνση.
- Η κουλτούρα εξωστρέφειας του σχολείου, το « άνοιγμα» προς την κοινωνία και προς εκπαιδευτικούς φορείς.
- Οι επιμορφώσεις που διεξάγονται στο σχολείο, προάγουν το πνεύμα ανοικτότητας και ευελιξίας, όπως και το πλήθος των δράσεων που υλοποιούνται συμπληρωματικά προς το τυπικό μάθημα.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- Το άγχος για έγκαιρη διεκπεραίωση διδακτικού και διοικητικού έργου στο σχολείο.
- Η εφαρμογή ομαδοσυνεργατικών μεθόδων και διαφοροποιημένης προσέγγισης στη διδασκαλία: πάντα αποτελούν ένα στοίχημα και μία πρόκληση.
- Η συνεχώς αυξανόμενη ψυχική φθορά και το στρες γύρω από την ορθή διαχείριση: τάξης, επικοινωνίας με συναδέλφους, προγράμματος και υποχρεώσεων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο κριτικός αυτοστοχασμός λειτούργησε καταλυτικά στο να διαγνώσω και να εντοπίσω τα δυνατά και τα αδύνατά μου σημεία, κατά την επιτέλεση του διδακτικού μου έργου. Ανέδειξε τους προβληματισμούς μου και με προσανατόλισε σε ειδικότητες που να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες.

Πιο συγκεκριμένα, η αρχική μου επικοινωνία υπήρξε με την εκπαιδευτικό της Τεχνολογίας, η οποία με ενέπνευσε να εμπλέξω τους μαθητές μας (διδάσκαμε από κοινού σε τμήμα της Γ') σε μία πιο βιωματική προσέγγιση της θεωρίας των αρχαίων θεάτρων και των αρχαίων προσωπειών, επιδεικνύοντας μεγάλη προθυμία να αναλάβει με τους μαθητές το εγχείρημα της κατασκευής. Επίσης, διευκολυντικό παράγοντα αποτελεί το γεγονός ότι το εργαστήριο της Τεχνολογίας είναι λειτουργικό και εξοπλισμένο με τα υλικά που απαιτούνται, όπως επίσης και το γεγονός ότι η Διεύθυνση του σχολείου μας υποστηρίζει έμπρακτα σε οποιαδήποτε δυσκολία.

Το σχολείο διαθέτει, συν τοις άλλοις, 3D Printer, στοιχείο που ήρθε να προστεθεί ως επιπλέον κίνητρο που θα ενέπνεε και τους μαθητές μας. Είναι χαρακτηριστικό ότι μαθητές μας εξέφρασαν με δική τους πρωτοβουλία την επιθυμία να θέσουν σε λειτουργία τον 3D Printer μαζί με την καθηγήτρια Τεχνολογίας και να αφιερώσουν ακόμη και εξωσχολικό χρόνο για δοκιμαστικές εκτυπώσεις με εύρεση λογισμικού.

Σε επόμενο στάδιο, επικοινωνήσα με την έμπειρη καθηγήτρια Μαθηματικών του σχολείου μας, η οποία ασχολείται με ζητήματα διαφοροποιημένης διδασκαλίας και προσέγγισης. Μιλώντας μαζί της, αφού την παρακολούθησα κι εκείνη στο πλαίσιο των

μαθησιακών περιπάτων, όπως άλλωστε και την καθηγήτρια Τεχνολογίας, διαπιστώσαμε ότι αποτελεί κοινός μας προβληματισμός η προσέλκυση του ενδιαφέροντος και των υπόλοιπων παιδιών, εκείνων που δε βρίσκουν ιδιαίτερη ευχαρίστηση στα θεωρητικά μαθήματα. Αποφασίσαμε να κάνουμε μία αναπλαισίωση και επαναπροσέγγιση της θεματικής: εκείνη αποσκοπούσε να παρουσιάσει τη θεωρία για τις επίκεντρες και εγγεγραμμένες γωνίες σε συνθήκες αληθινής ζωής, εγώ επιθυμούσα να αποτυπώσω με μαθηματικά και βιωματική κατασκευή τη θεωρία για τα μέρη του αρχαίου θεάτρου και τα προσωπεία.

Ως εκ τούτου, αναδύθηκε μία εξαιρετική συνεργασία των τριών μας, η οποία αποτυπώθηκε στη συνδιδασκαλία που εκπονήθηκε σε τμήμα της Γ΄ Γυμνασίου, στις 6/5/2025.

Η βιωματική αυτή προσέγγιση επισφραγίστηκε με την πραγματοποίηση διδακτικής επίσκεψης στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου, όπου οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να εξερευνήσουν τον χώρο και τις δυνατότητές του διά ζώσης.

Πιο πάνω παρατίθενται οι σύνδεσμοι που αντιστοιχούν στο παραχθέν υλικό της συνδιδασκαλίας.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Σε προδιδακτικό στάδιο, με πνεύμα αλληλοεκτίμησης και αμοιβαιότητας, αφού συγκροτήσαμε την τριμελή μας ομάδα, προχωρήσαμε στον σχεδιασμό της συνεργατικής πρακτικής μας. Η θεματική αποτέλεσε την κινητήρια ιδέα για έμπνευση και ανάπτυξη της ιδέας με βιωματική προσέγγιση, έργο που ανέλαβε η καθηγήτρια της Τεχνολογίας, αφού είχε προηγηθεί η θεωρητική παρουσίαση μέσω ψηφιακών εργαλείων, του αρχαίου θεάτρου και της χρήσης των προσωπειών στους μαθητές από την φιλόλογο. Στη συνέχεια, οι μαθητές υπό την καθοδήγηση της Τεχνολόγου στο εργαστήριο Τεχνολογίας, ασχολήθηκαν με τα υλικά που χρησιμοποιούσαν για την κατασκευή των προσωπεία και κατάρτισαν χρονοδιάγραμμα κατασκευής προσωπείου (μάσκας). Παράλληλα, σε άλλες συναντήσεις, δοκιμάστηκε ο 3D Printer για να μεταβούμε στο επόμενο στάδιο της θεματικής, τη διασύνδεση με τα μαθηματικά και συγκεκριμένα τη γεωμετρία, έχοντας, πρώτα, κατορθώσει να εκτυπώσουμε τη μακέτα του αρχαίου θεάτρου.

Παράλληλα, διεξήχθησαν κάποιες ετεροπαρατηρήσεις μεταξύ μας σε διάφορους συνδυασμούς, αντλώντας ιδέες που αξιοποιήθηκαν στην τελική μας συνδιδασκαλία. Η μαθηματικός είχε ήδη μυήσει τους μαθητές μας στις θεωρίες της Γεωμετρίας για τα είδη των γωνιών και εγκαινίασε στην κυψέλη e-me το φύλλο εργασιών των μαθητών μας, που είναι καθαρά ψηφιακό. Πάνω σε αυτό το πρώτο φύλλο εργασιών, συνεννοήθηκαν και η Φιλόλογος και η Τεχνολόγος και πρόσθεσαν δραστηριότητες, quiz και εικόνες, διαδραστικά παιχνίδια, με τα οποία είναι εξοικειωμένοι οι μαθητές μας και αναμενόταν να επιδείξουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη διδασκαλία.

Στην τελική συνδιδασκαλία, αξιοποιήσαμε όλο το φύλλο εργασιών που είναι αναρτημένο στην κυψέλη e-me και παρουσιάσαμε, ταυτόχρονα, στην ολομέλεια του τμήματος τις διεπιστημονικές και διακαλλιτεχνικές δημιουργίες: τη μακέτα του θεάτρου, καθώς και τα φιλοτεχνημένα από τους ίδιους τους μαθητές προσωπεία.

Η συνολική διαδικασία της συνεργατικής πρακτικής εδραιώθηκε σε κλίμα ισοτιμίας, αμοιβαίου σεβασμού και αλληλοϋποστήριξης. Όπου υπήρχε δυσκολία, λειτουργούσαν υποστηρικτικά οι άλλοι δύο εκπαιδευτικοί. Το χρονοδιάγραμμα που καταρτίστηκε, η κλείδα παρατήρησης, η μεθοδολογία, τα ψηφιακά μέσα και εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν, όλα αποτελούν καρπό συλλογικής εργασίας και συνεργασίας. Ωστόσο, κρίθηκε αναγκαίο το συνολικό έργο να κατανεμηθεί σε υποέργα, αναλαμβάνοντας η κάθε συνάδελφος αρμοδιότητες που ενέπιπταν στο γνωστικό της πεδίο και στις ιδιαίτερες δεξιότητές της. Συνοψίζοντας, η συνεργασία υπήρξε άρτια και εξαιρετική από όλες τις απόψεις.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η κλείδα παρατήρησης που ακολουθεί συνδιαμορφώθηκε από κοινού σε προδιδακτική συνάντηση και συγκροτήθηκε με γνώμονα τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία μας, όπως αυτά αναδείχθηκαν στον αυτοστοχασμό. Επίσης, καθοριστικής σημασίας ήταν η θεματική της συνδιδασκαλίας, καθώς και ο βαθμός εμπλοκής των μαθητών. Ως εκ τούτου, τέθηκαν ως παράμετροι της παρατήρησης, ερωτήματα που αφορούν: στον σχεδιασμό της διδασκαλίας, στα μέσα και στο υλικό που αξιοποιήθηκαν, στη διαχείριση της τάξης και στην ανταπόκριση των μαθητών, γεγονός που αποτελεί και το ζητούμενο αυτής της διεπιστημονικής προσέγγισης.

ΚΛΕΙΔΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Παράμετρος παρατήρησης	Ερώτηση	Σχόλια
Σχεδιασμός διδασκαλίας	• Ποιες μέθοδοι διδασκαλίας αξιοποιήθηκαν; • Έχουν προβλεφθεί διαφοροποιημένες δραστηριότητες; • Τι είδους υλικά / μέσα χρησιμοποιήθηκαν; • Έγινε ορθή κατανομή του διδακτικού χρόνου; • Σχεδιάστηκε / δόθηκε φύλλο εργασίας;	Μέθοδος: Διαλεκτική, Διαδραστική – Μοντέλο: Αμοιβαίας Διδασκαλίας. Ναι. Η/Υ, διαδραστικός Πίνακας, πίνακας, εργαστήριο τεχνολογίας, εξοπλισμός εργαστηρίου, 3D Printer
Υλοποίηση διδασκαλίας	• Χρησιμοποιούνται ψηφιακά μέσα για την ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος των μαθητών; • Εμπλέκονται όλοι οι μαθητές; • Δίνεται επαρκής χρόνος για ερωτήσεις; • Οι μαθητές: σημειώνουν, υπογραμμίζουν;	Ναι, χρησιμοποιήθηκαν: Youtube, εργαλεία της πλατφόρμας eme, Geogebra, Flipbook, Φωτόδεντρο, Google. Ενεπλάκησαν σχεδόν όλοι, ενώ ανέλαβε μέρος της παρουσίασης του 3D printing του αρχαίου θεάτρου της Επιδαύρου, μαθητής του Γ1. Δίνεται επαρκής χρόνος. Σημείωναν, έγραφαν, ρωτούσαν.
Μέθοδος Διδασκαλίας	• Αξιοποιήθηκε η ομαδοσυνεργατική μέθοδος / μέθοδος ετεροαξιολόγησης; • Ενθαρρύνθηκε ο διάλογος	Αξιοποιήθηκε, κυρίως, όμως, στο εργαστήριο για την κατασκευή των προσωπείων

	και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μαθητών;	και την 3D εκτύπωση.
Παιδαγωγικό Έργο / Διαχείριση τάξης	• Προσέχουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος; • Υπάρχει βλεμματική επαφή; • Προάγεται η συμπεριληπτική κουλτούρα; • Υπάρχει κλίμα αποδοχής και αλληλοσεβασμού; • Αξιοποιούνται τεχνικές / εργαλεία επιβράβευσης; • Αντιμετωπίζονται με σαφή και συστηματικό τρόπο οι αρνητικές συμπεριφορές;	Πρόσεχαν και συμμετείχαν. Ναι, υπήρχε βλεμματική επαφή και επικοινωνία πομπών – δεκτών. Ναι, υπήρχε κλίμα αμοιβαίου σεβασμού, αποδοχής και προσφέρθηκε επιβράβευση λεκτική και γραπτή στα κουίζ και τις ερωτήσεις που τέθηκαν. Δεν υπήρξαν αρνητικές συμπεριφορές.
Ο εκπαιδευτικός και ο λόγος του	• Σαφής, περιεκτικός, ενθαρρυντικός; • Εντάσσει στη διδασκαλία το χιούμορ; • Ευγενικός, διακριτικός, ετοιμόλογος; • Δημοκρατικός; • Πώς διαχειρίζεται τις συγκρούσεις;	Οι εκπαιδευτικοί διέθεταν: λόγο σαφή, περιεκτικό, ο οποίος προήγαγε τη γόνιμη αλληλεπίδραση (διάλογο) με τους μαθητές, και σε κάποια σημεία αξιοποιήθηκε το χιούμορ.
Διαθεματικότητα	• Αναδείχθηκε η σχέση των τριών αντικειμένων μέσα από τη συνδιδασκαλία; • Διασυνδέθηκαν τα αντικείμενα με την πραγματική ζωή και τα ενδιαφέροντα των μαθητών;	Ναι, αναδείχθηκε η σύνδεση των τριών αντικειμένων: πώς η δραματική τέχνη (πνευματική δημιουργία) αναπτύσσεται χάρη στην ταυτόχρονη ανάπτυξη των Μαθηματικών (πνευματική δημιουργία) και της Τεχνολογίας (κατασκευή προσωπείων, αρχιτεκτονική, κατασκευή θεατρικού χώρου, θεατρικών σκηνικών και μηχανημάτων).
Συμμετοχή των μαθητών	• Ισχνή, μεγάλη, μέτρια, ενεργητική, παθητική; • Παρέχεται ανατροφοδότηση στους μαθητές για την πορεία της σκέψης τους; • Προάγεται η αλληλεπίδραση; Οι μαθητές καταβάλλουν προσπάθεια;	Μεγάλη και ενεργητική η συμμετοχή των μαθητών. Επιχειρήθηκε οι μαθητές να αντιληφθούν την σπουδαιότητα της συνομιλίας όλων των επιστημών & τεχνών. Αντιλήφθηκαν και προβληματίστηκαν σχετικά με τεχνικές δυσκολίες που ανέκυψαν στην αρχαιότητα και πώς κατάφεραν να τις υπερβούν οι αρχαίοι Έλληνες. Οι μαθητές, προέβησαν και σε σύγκριση με τα σύγχρονα θέατρα και τα σύγχρονα τεχνικά/ τεχνολογικά μέσα.
Συνολική αποτίμηση	• Η διδασκαλία είχε δομή, οργάνωση, ορθό σχεδιασμό; • Ανταποκρίθηκε στα	Ναι, είχε σχεδιασμό (αρχή / μέση / τέλος), οργανωμένη ροή.

	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ) όπως αυτά ορίστηκαν κατά τον σχεδιασμό της διδασκαλίας;	Ανταποκρίθηκε πλήρως στα ΠΜΑ, όπως αυτά εκτίθενται στο link της διαδραστικής συνδιδασκαλίας.
--	--	--

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική με θεματική τα αρχαία θέατρα οικοδομήθηκε αρχικά πάνω στον άξονα των παραμέτρων που ανέδειξε ο κριτικός αυτοστοχασμός. Μέσα από το SWOT οι εκπαιδευτικοί αξιοποίησαν την αυτεπίγνωση που άντλησαν, προκειμένου να προσανατολιστούν στους συναδέλφους τους εκείνους, που θα ανταποκρίνονταν επιτυχώς και επαρκώς στις ανησυχίες και στις ανάγκες τους.

Η βασικότερη συνιστώσα του αυτοστοχασμού μας προσανατόλισε να διερευνήσουμε διεπιστημονικά τον προβληματισμό μας σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο κινητοποίησης όλου του μαθητικού δυναμικού στη μαθησιακή διαδικασία, με αφετηρία του προβληματισμού, τη διδασκαλία των φιλολογικών αντικειμένων, ως πιο θεωρητικών γνωστικών περιοχών.

Εν συνεχεία, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν ειδικότητες που δύνανται να εμπλουτίσουν και να επεκτείνουν το θεωρητικό σκέλος τους, με μία πιο βιωματική και παιγνιώδη πτυχή: της δημιουργικότητας μέσω κατασκευών και της αλληλεπίδρασης των μαθητών με ψηφιακά εργαλεία μάθησης (π.χ. δραστηριότητες κυψέλης e-me). Αυτό επιτεύχθηκε με τη συμβολή του μαθήματος της Τεχνολογίας, κατά τη διάρκεια του οποίου οι μαθητές χρησιμοποίησαν τον εργαστηριακό εξοπλισμό, έκοψαν, μέτρησαν, έβαψαν, σχεδίασαν και εμφύσησαν τη δημιουργική τους πνοή σε κατασκευές χειροποίητες. Το γεγονός αυτό είναι μείζονος σημασίας, διότι αποδεικνύεται – με κάθε ευκαιρία – ότι οι μαθητές του Γυμνασίου απολαμβάνουν να επιδίδονται σε χειροτεχνίες, πρακτικές δραστηριότητες που κινητοποιούν όχι μόνο το πνεύμα, αλλά και το σώμα τους. Άλλωστε, μέλημα της εκπαίδευσης είναι η ενεργοποίηση όλων των δεξιοτήτων: πνευματικών – διανοητικών, σωματικών – κινητικών, ψυχοσυναισθηματικών και κοινωνικών.

Πιο συγκεκριμένα, εκείνο το οποίο χρήζει ιδιαίτερης επισήμανσης είναι η ενεργοποίηση ακόμη και των πιο αδιάφορων μαθητών, οι οποίοι εργάστηκαν ομαδοσυνεργατικά και εκδήλωσαν αυξημένο ενδιαφέρον να κατασκευάσουν κάτι δικό τους και σχετικό με το μάθημα. Η βιωματική προσέγγιση μέσω κατασκευών είναι, λοιπόν, απαραίτητη και ενθουσιάζει τους μαθητές, όπως δηλώνουν ομόφωνα και οι ίδιοι.

Παράλληλα, αξιοποιήθηκαν εργαλεία τεχνολογικά, όπως λ.χ. ο 3D Printer, η χρήση του οποίου συνεπήρε τους μαθητές και τους ενέπλεξε και ψηφιακά με τη διαδικασία εκτύπωσης 3D, γεγονός που καταδεικνύει την αξία της αυτενέργειας, και πόσο αυτή συνδέεται με τον εμπλουτισμό τη διδασκαλίας μας.

Οι στόχοι που τέθηκαν στη συνεργατική αυτή πρακτική ήταν, συνεπώς, πολύ συγκεκριμένοι:

α) να κινητοποιηθούν περισσότεροι μαθητές, με έμφαση σε αυτούς που έχουν χαμηλές μαθησιακές επιδόσεις ή/και μαθησιακές δυσκολίες.

β) να διασυνδέσουν οι μαθητές τη θεωρία με την πράξη, μέσα από πληθώρα δραστηριοτήτων, πέρα από σχολικά εγχειρίδια: χειροτεχνίες, κατασκευές, εκτυπώσεις και παρουσιάσεις των έργων τους.

γ) να αξιοποιηθούν περαιτέρω ψηφιακά εργαλεία στην προσέλκυση του ενδιαφέροντος των μαθητών. Τα εργαλεία αυτά παρέχουν περισσότερες δυνατότητες για παραγωγή υλικού διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

δ) να αντιληφθούν την σπουδαιότητα της συνεργατικότητας στη ζωή, στη μάθηση, στην παραγωγή έργου: όπως ακριβώς στην οικοδόμηση ενός κτίσματος (αρχαίο θέατρο), αντίστοιχα και στις άλλες όψεις της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Η κλείδα παρατήρησης εστίασε ακριβώς σε αυτούς τους προαναφερθέντες στόχους, που διατυπώθηκαν υπό μορφή ερωτημάτων. Το έντυπο της κλείδας συμπληρώθηκε αρχικά ξεχωριστά από τους συναδέλφους κι έπειτα από κοινού, ενσωματώνοντας τις παρατηρήσεις, τις εντυπώσεις και την ανατροφοδότησή μας, κατά τη διάρκεια της μεταδιδασκτικής συνάντησης. Επίσης, η κλείδα, μαζί με όλο το υλικό της συνεργατικής πρακτικής κοινοποιήθηκε στο κοινόχρηστο περιβάλλον του Google Drive, στο πλαίσιο της διάχυσης των καλών πρακτικών.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Ανακεφαλαιώνοντας, η συνεργατική πρακτική ανανεώνει τις διδακτικές μεθόδους και προσεγγίσεις των εκπαιδευτικών, δημιουργεί ευκαιρίες για εμπλουτισμό του παιδαγωγικού έργου, προάγει τη διαφορετική, εναλλακτική προσέγγιση, συνδυάζοντας τη νεωτερικότητα με την εμπειρία των συναδέλφων. Εν ολίγοις, αποτελεί ένα εξαιρετικό μεθοδολογικό πλαίσιο στοχασμού και αναστοχασμού της διδασκαλίας, που συμβάλλει στην επίτευξη της αυτογνωσίας μέσω της ετερογνωσίας. Κατ' επέκταση, αναντίρρητα εγγυάται την επαγγελματική ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού -ατομικά – και της εκπαιδευτικής κοινότητας – συλλογικά.

1^ο Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: *Διδακτικό, Παιδαγωγικό*

β. Θεματικό αντικείμενο: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ02.50, Μόνιμη & Αναπληρωτής ειδικής αγωγής

Εισαγωγή

Ο εκπαιδευτικός φιλόλογος της παράλληλης στήριξης παρακολούθησε τη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας της Α' Γυμνασίου από την εκπαιδευτικό φιλόλογο γενικής παιδείας και αντίστροφα. Απώτερος σκοπός της ετεροπαρατήρησης των δύο παραπάνω συναδέλφων ήταν η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών, ο εμπλουτισμός καλών διδακτικών πρακτικών (πχ. χρήση ΤΠΕ ή εναλλακτικές μεθόδους διδασκαλίας) και η ενίσχυση της παιδαγωγικής και διδακτικής ικανότητας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Χαρακτηριστικά που με διακρίνουν και συμβάλλουν στην ύπαρξη καινοτόμων πρακτικών και ποικιλομορφίας στη διαχείριση της τάξης: ακαδημαϊκά προσόντα (πτυχίο Φιλολογίας, διπλωματούχος καθηγήτρια κλασικού και σύγχρονου χορού, μεταπτυχιακό δίπλωμα στην ειδική αγωγή), ενδιαφέροντα (χορός, μουσική, θέατρο), άριστη επαφή με τα παιδιά ως προς την επικοινωνία και την εκπαιδευτική διαδικασία (εκπαιδευτικές ανάγκες, προβληματισμοί εντός και εκτός τάξης), πολύ καλή χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και διαδραστικού πίνακα, ευχέρεια στην αγγλική και γαλλική γλώσσα, προσαρμοστικότητα, υπομονή και ενσυναίσθηση, ανοιχτή και δεκτική σε νέες πρακτικές.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Μερικές φορές αγχώνομαι κατά τη διαχείριση «ζωηρού» τμήματος και ιδιαιτέρως παιδιών που προκλητικά αντιστέκονται στη μαθησιακή και στη συμμόρφωση με τους κανόνες του σχολείου.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Παρακολουθώ διάφορα σεμινάρια, επιμορφώσεις είτε ενδοσχολικές ή εξωσχολικές με εκπαιδευτικό- διδακτικό περιεχόμενο, με σκοπό την προσωπική και επαγγελματική μου ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, η θητεία μου ως εκπαιδευτικού παράλληλης στήριξης με ανατροφοδοτεί και ενισχύει την εμπειρία μου.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Η τρίχρονη εμπειρία μου σε δημόσια σχολεία πάντα στον θεσμό της παράλληλης στήριξης με έχει φέρει πολλές φορές σε δυσκολία συνεργασίας και επικοινωνίας με συναδέλφους της γενικής παιδείας.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Συνολικά, η αναστοχαστική διαδικασία συνέβαλλε στον εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης και στην ανάδυση ανάγκης προσωπικής επαγγελματικής ανάπτυξης και αναθεώρησης. Η καθημερινή επαφή με τους συναδέλφους και οι ευκαιρίες που είχα να παρακολουθώ διαφορετικά μαθήματα ως εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης μου έδωσαν την δυνατότητα να επιλέξω το αντικείμενο της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας ως θεματική και να συνεργαστώ εκτενέστερα με έμπειρο συνάδελφο- φιλόλογο, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η ετεροπαρατήρηση.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με αφορμή τη σύμπτωση των διαθέσιμων ωρών ενός μόνιμου φιλόλογου με πολυετή διδακτική εμπειρία και μιας φιλόλογου Παράλληλης Στήριξης με λίγα έτη προϋπηρεσίας. Η επιλογή της έμπειρου συναδέλφου βασίστηκε τόσο στο κοινό ωρολόγιο πλαίσιο όσο και στη διάθεσή της για συμμετοχή σε μια διαδικασία αμοιβαίας επαγγελματικής ενδυνάμωσης μέσω της ετεροπαρατήρησης. Το αντικείμενο ήταν η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στην Α΄ Γυμνασίου, ένα απαιτητικό διδακτικό πεδίο που προσφέρεται για σύνθετες παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Στόχος της δράσης ήταν ο διαμοιρασμός εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικών πρακτικών, προσανατολισμένων στη βελτίωση της διδασκαλίας και στην επαγγελματική εξέλιξη.

Η παρατήρηση οργανώθηκε με εργαλείο μια τετραβάθμια κλείδα παρατήρησης, βασισμένη σε υλικό από τη διεθνή βιβλιογραφία, το οποίο προσαρμόστηκε στις ανάγκες του σχολικού πλαισίου. Η καταγραφή εστιάστηκε στην παιδαγωγική καθοδήγηση, τη διαχείριση της γλωσσικής δυσκολίας και την ενεργοποίηση των μαθητών. Η συνεργασία εξελίχθηκε με αμοιβαίο σεβασμό και επαγγελματισμό. Ακόμη, στο πλαίσιο του διαλόγου ανατροφοδότησης, η φιλόλογος Παράλληλης Στήριξης πρότεινε εναλλακτικές διδακτικές πρακτικές εμπλουτισμένες με ΤΠΕ (π.χ. διαδραστικά λεξικά, εφαρμογές για ετυμολογική προσέγγιση), συμβάλλοντας έτσι στην επέκταση του διδακτικού ρεπερτορίου της συναδέλφου γενικής παιδείας, αλλά και από τη μεριά της η συνάδελφος γενικής παιδείας ανέδειξε λεπτομέρειες σχετικά με τη ροή της διδασκαλίας που η συνάδελφος της παράλληλης δεν είχε παρατηρήσει. Παρότι δεν εντοπίστηκαν λειτουργικές δυσκολίες, η εμπειρία αναδείχθηκε ουσιαστική, ενισχύοντας την παιδαγωγική επίγνωση και των δύο συμμετεχουσών.

Εργαλείο παρατήρησης

Χρησιμοποιήθηκε το παρακάτω εργαλείο, επειδή κρίθηκε αντιπροσωπευτικό της διδακτικής και παιδαγωγικής πραγματικότητας που βιώνουν οι εκπαιδευτικοί ως επί το πλείστον στην καθημερινότητά τους. Επιπλέον, η τετραβάθμια κλίμακα κρίθηκε επαρκής και σαφής. Η κλείδα παρατήρησης βασίστηκε σε γενικές γραμμές σε υπάρχον εργαλείο που προοριζόταν για άλλη χρήση, το οποίο, όμως, αναπροσαρμόστηκε με κριτήριο τις

ιδιαιτερότητες του Γυμνασίου. Η αρχική εκδοχή του εργαλείου βρίσκεται στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://ctl.uowm.gr/wp-content/uploads/2023/06/%CE%A02.1.1.-%CE%9A%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%B4%CE%B1->

Σχολική Μονάδα:		Ημερομηνία:	
Παρατηρητής :		Παρατηρούμενος:	
Διδακτικό αντικείμενο:			
Οργάνωση Μαθήματος		ΣΧΟΛΙΑ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
Οργανωτικές ικανότητες	Σχεδιάζει τη διδασκαλία θέτοντας κατάλληλους στόχους σύμφωνα με το γνωστικό αντικείμενο που διδάσκει, οργανώνοντας ορθά τον χρόνο του.	1 2 3 4	
Γνώση/κατοχή περιεχομένου	Φαίνεται να έχει ορίξει σε σαφήνεια τα μαθησιακά αποτελέσματα	1 2 3 4	
	Κατά τον σχεδιασμό της διδασκαλίας λαμβάνει υπόψη το τι, το πώς και το γιατί διδάσκει.	1 2 3 4	
	Αξιοποιεί διαφορετικές μεθόδους και μορφές διδασκαλίας ανάλογα με το πλαίσιο	1 2 3 4	
Οργάνωση χώρου		ΣΧΟΛΙΑ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
Επάρκεια χειρισμού τεχνολογικών μέσων	Αξιοποιεί τις διδακτικές δυνατότητες των ΤΠΕ, τις προϋποθέσεις χρήσης τους και τις αξιοποιεί στην πράξη.	1 2 3 4	

Διεξαγωγή διδασκαλίας			
Μεθόδευση της διδασκαλίας	Επιλέγει κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας για την επίτευξη των προκαθορισμένων μαθησιακών στόχων.	1 2 3 4	
	Αξιοποιεί και εφαρμόζει ενεργητικές μορφές διδασκαλίας (π.χ. διερευνητική μάθηση, συνεργατική μάθηση, επίλυση προβλημάτων, κ.ά.).	1 2 3 4	
Διδακτικές δεξιότητες	Διερευνά - αξιοποιεί τις προϋπάρχουσες γνώσεις.	1 2 3 4	
	Χρησιμοποιεί περισσότερες από μία μορφές διδασκαλίας.	1 2 3 4	
	Χρησιμοποιεί κατάλληλες ερωτήσεις.	1 2 3 4	
	Αποδέχεται επικοινωνιακά τις απαντήσεις των μαθητών /μαθητριών	1 2 3 4	
	Διευκολύνει κατάλληλα την κατεύθυνση της συζήτησης.	1 2 3 4	
	Παρέχει χρόνο στα παιδιά για να ολοκληρώσουν μαθησιακές εργασίες και να απαντήσουν σε ερωτήματα.	1 2 3 4	
	Συνδέει το συγκεκριμένο μάθημα με το προηγούμενο.	1 2 3 4	
	Ανακοινώνει το σκοπό και το στόχο για κάθε μια από τις δραστηριότητες της τάξης.	1 2 3 4	
	Διδάσκει με πειστικό και αποτελεσματικό τρόπο.	1 2 3 4	
Σχεδιασμός/ διαμόρφωση όρων ανάπτυξης της ομάδας	Πρωθεί και υποστηρίζει έμπρακτα τη δημιουργία και αξιολόγηση ομαδικών δραστηριοτήτων.	1 2 3 4	
Ετοιμότητα για καινοτομία	Αξιοποιεί καινοτόμες ιδέες διδασκαλίας και μάθησης και είναι σε θέση να προσαρμόζεται σε νέες διδακτικές μεθόδους.	1 2 3 4	

Δεξιότητες Διαχείρισης της τάξης		ΣΧΟΛΙΑ- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
-------------------------------------	--	-------------------------

	Διακρίνεται από ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις απαιτήσεις της διδασκαλίας.	1 2 3 4	
	Διαχειρίζεται με ικανοποιητικό τρόπο τυχόν ενοχλητικές ή παραβατικές συμπεριφορές των μαθητών/τριων.	1 2 3 4	
	Είναι σε θέση να διαχειριστεί αποτελεσματικά τις διαφωνίες που προκύπτουν κατά τη διδασκαλία.	1 2 3 4	
	Διατηρεί θετικό κλίμα, αξιοποιώντας τα θετικά χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του και αποφεύγοντας αρνητικά σχόλια ή εντάσεις με τα παιδιά	1 2 3 4	
Κινητοποίηση και συμμετοχή των παιδιών		ΣΧΟΛΙΑ- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
	Εξωτερικεύει ενδιαφέρον και ενθουσιασμό για το γνωστικό αντικείμενο που διδάσκει και έτσι κινητοποιεί τους μαθητές και τις μαθήτριες, επιτυγχάνοντας την ενεργό συμμετοχή τους.	1 2 3 4	
	Απευθύνεται στα παιδιά, για να τα κινητοποιήσει.	1 2 3 4	
	Δεν εστιάζει σε συγκεκριμένα άτομα. Δίνει τον λόγο σε διάφορα παιδιά.	1 2 3 4	

Αξιολόγηση – Ανατροφοδότηση		ΣΧΟΛΙΑ- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ				
Ικανότητα αξιολόγησης της ποιότητας διδασκαλίας και της μάθησης των μαθητών/τριών.	Θέτει συχνά και εύστοχα ερωτήματα για τη διαμορφωτική (συνεχή) αξιολόγηση των παιδιών.	1	2	3	4	
	Περιλαμβάνει προφορική εξέταση στη διδασκαλία του.	1	2	3	4	
	Αναθέτει εργασίες και τις ελέγχει.	1	2	3	4	
	Επιλέγει κατάλληλα περιεχόμενα και μεθόδους εξέτασης με βάση τους στόχους της μάθησης που διατυπώθηκαν κατά τη διδασκαλία.	1	2	3	4	
	Κοινοποιούνται τα μαθησιακά αποτελέσματα;	1	2	3	4	
	Αξιολογεί με αντικειμενικότητα τις επιδόσεις των παιδιών.	1	2	3	4	
Αποδοχή κριτικής	Είναι σε θέση να δέχεται προτάσεις, κριτική και εποικοδομητική ανατροφοδότηση.	1	2	3	4	
Παροχή ανατροφοδότησης	Παρέχει κατάλληλη και εποικοδομητική ανατροφοδότηση στους μαθητές/μαθήτριες.	1	2	3	4	

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο πιλοτικής εφαρμογής ετεροπαρατήρησης, μεταξύ ενός μόνιμου φιλόλογου με πολυετή εμπειρία και μιας φιλόλογου Παράλληλης Στήριξης με λίγα χρόνια προϋπηρεσίας. Το αντικείμενο της παρατήρησης ήταν η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, ένα γνωστικό πεδίο με ιδιαίτερες παιδαγωγικές και γλωσσικές απαιτήσεις. Η διαδικασία οργανώθηκε με ευελιξία, δίχως αυστηρή τυποποίηση, αλλά με σαφή στοχοθεσία: την ανάδειξη αποτελεσματικών διδακτικών πρακτικών, τον εμπλουτισμό τους με περισσότερες τεχνολογικές μεθόδους και την ενίσχυση της παιδαγωγικής επίγνωσης της νεότερης εκπαιδευτικού. Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή στηρίχθηκαν στην αξιοποίηση του προγράμματος και στην επιλογή κατάλληλου εργαλείου παρατήρησης (τετραβάθμια κλείδα), που επέτρεψε στοχευμένη καταγραφή. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων έγινε άτυπα, μέσα από ειλικρινή διάλογο με επίκεντρο το ερώτημα «τι μπορούμε να βελτιώσουμε;», εστιάζοντας τόσο στη μεθοδολογία όσο και στη διαχείριση της τάξης και της γλωσσικής δυσκολίας του μαθήματος. Αν και δεν εντοπίστηκαν άμεσα αδυναμίες, η διαδικασία ενίσχυσε ουσιαστικά την αναστοχαστική διάθεση των δύο εκπαιδευτικών. Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από σεβασμό και εμπιστοσύνη, με τη διαφορά εμπειρίας να αξιοποιείται υποστηρικτικά. Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων μεταφράστηκε σε ενίσχυση της επαγγελματικής αυτογνωσίας και σε καλλιέργεια μιας περισσότερο συνειδητής διδακτικής στάσης.

B. Η παρατήρηση λειτούργησε ως γόνιμο πεδίο επαγγελματικής μάθησης και κριτικής ανατροφοδότησης, ειδικά για τη φιλόλογο της Παράλληλης Στήριξης. Η εμπειρία της συμμετοχής σε μια οργανωμένη, αλλά μη τυποποιημένη διαδικασία ετεροπαρατήρησης, της επέτρεψε να έρθει σε άμεση επαφή με τεχνικές διαχείρισης της γλωσσικής πολυπλοκότητας των Αρχαίων Ελληνικών, την παιδαγωγική καθοδήγηση της ερμηνείας, καθώς και τρόπους ενίσχυσης της συμμετοχής των μαθητών. Η απουσία αξιολογικού πλαισίου και η ύπαρξη διαλόγου σε κλίμα ισοτιμίας ενίσχυσαν την εμπλοκή της, καλλιεργώντας παράλληλα την αναστοχαστική της ικανότητα και τη διδακτική της αυτοπεποίθηση. Για τον έμπειρο φιλόλογο, η διαδικασία αποτέλεσε ευκαιρία μεταφοράς γνώσης και επαναπροσδιορισμού της δικής του πρακτικής μέσω της συζήτησης, εμπλουτισμός των διδακτικών μεθόδων με τεχνολογικά μέσα και σχετική τεχνογνωσία. Συνολικά, η δράση ενίσχυσε την κουλτούρα συνεργασίας και προώθησε την ανάπτυξη δεσμών επαγγελματικής μάθησης, με θετικό αντίκτυπο τόσο στην παιδαγωγική πράξη όσο και στο κλίμα του σχολείου.

1^ο Γυμνάσιο Μεταμόρφωσης Αττικής

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Σχεδιασμός/Εφαρμογή - Διδασκαλία στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2 Ειδικότητα: ΠΕ04.02 Χημικός & ΠΕ04.01 - Φυσικός ΕΑΕ

Σχέση εργασίας: Μόνιμοι, Έτη υπηρεσίας : 16 & 15

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική βασίστηκε στον διαμοιρασμό εμπειρίας και τεχνογνωσίας στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών. Η επιλογή του διαμοιρασμού έγινε με βάση τη διαδικασία αυτοστοχασμού, τον μαθησιακό περίπατο και λαμβάνοντας υπόψη τις εκπαιδευτικές μας ανάγκες και τα πεδία που επιθυμούσαμε να βελτιωθούμε. Κριτήριο επιλογής συναδέλφου αποτέλεσε η καλή διάθεση για ανοιχτή συνεργασία, η ειδικότητα και λαμβάνοντας υπόψη τα θετικά σημεία και τις αδυναμίες όπως διατυπώθηκαν κατά το στάδιο του αυτοστοχασμού. Κατά τη διάρκεια των προδιδακτικών συναντήσεων, αξιοποιήθηκε η βιβλιογραφία του προγράμματος ΟΚΜ, τέθηκαν οι στόχοι και συζητήθηκαν τα μέσα και οι διαδικασίες που θα χρησιμοποιηθούν. Με βάση το εργαλείο αυτοστοχασμού, δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες κλείδες παρατήρησης. Οι κλείδες παρατήρησης αξιοποιήθηκαν στη συνέχεια για την ανατροφοδότηση της διαδικασίας.

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν αφορούσαν κυρίως την έλλειψη χρόνου και αντιμετωπίστηκαν μέσω καλής συνεργασίας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

- Προετοιμασία του μαθήματος (προετοιμασία εργαστηριακού χώρου, σχέδια μαθήματος και φύλλα εργασίας) για την εργαστηριακή διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών
- Ευχέρεια στην αξιοποίηση εργαστηριακού εξοπλισμού και την πραγματοποίηση εργαστηριακών ασκήσεων
- Αξιοποίηση διαδραστικών μέσων και νέων τεχνολογιών για τα μαθήματα Φυσικών Επιστημών
- Χρήση ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών

2.ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

- Έλλειψη χρόνου για την προετοιμασία όλων των μαθητών/-τριών λόγω μεγάλου όγκου ύλης, στην διαχείριση εργαστηριακού εξοπλισμού
- Αδυναμία εμπλοκής όλων των μαθητών/-τριών στις εργαστηριακές δραστηριότητες
- Δυσχέρεια στην κινητοποίηση μαθητών/-τριών με μαθησιακές δυσκολίες

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- Τμήματα Ένταξης στο σχολείο και εκπαιδευτικοί με εξειδίκευση σε μαθητές/-τριες με μαθησιακές δυσκολίες
- Καλό σχολικό κλίμα, δυνατότητα συνεργασίας και ανταλλαγής καλών πρακτικών
- Άρτια υλικοτεχνική υποδομή και ψηφιακός εξοπλισμός
- Ποικιλία ψηφιακών εργαλείων (προσομοιώσεις, λογισμικά) για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- Μονώρα μαθήματα με περιορισμένο χρόνο για πραγματοποίηση εργαστηριακών δραστηριοτήτων
- Οι ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες απαιτούν περισσότερο χρόνο ενασχόλησης για τους μαθητές/-τριες
- Χαμηλό ενδιαφέρον των μαθητών για τα θετικά μαθήματα κυρίως λόγω έλλειψης χρόνου
- Ανομοιογένεια μαθητών/-τριών στο μαθησιακό επίπεδο

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Η SWOT analysis και ο μαθησιακός περίπατος συνέβαλαν στο να αναγνωρίσω τα δυνατά και αδύνατα σημεία μου ώστε να αναζητήσω τρόπους βελτίωσης σε συνεργασία με συναδέλφους μέσα στο σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση με τη συνάδελφο ειδικότητας ΠΕ04.01 ΕΑΕ οδήγησε στην επιλογή της θεματικής και την υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής. Η συνεργασία με συνάδελφο που είναι εξειδικευμένη στη διδασκαλία μαθητών/-τριών με μαθησιακές δυσκολίες και η εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας συνέβαλε στην καλύτερη πειραματική εργασία μέσα στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική βασίστηκε στον διαμοιρασμό εμπειρίας και τεχνογνωσίας στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών. Η επιλογή του διαμοιρασμού έγινε με βάση τη διαδικασία αυτοστοχασμού, τον μαθησιακό περίπατο και λαμβάνοντας υπόψη τις εκπαιδευτικές μας ανάγκες και τα πεδία που επιθυμούσαμε να βελτιωθούμε. Κριτήριο επιλογής συναδέλφου αποτέλεσε η καλή διάθεση για συνεργασία, η ειδικότητα και λαμβάνοντας υπόψη τα θετικά σημεία και τις αδυναμίες όπως διατυπώθηκαν κατά το στάδιο του αυτοστοχασμού. Κατά τη διάρκεια των προδιδασκτικών συναντήσεων, αξιοποιήθηκε η βιβλιογραφία του προγράμματος ΟΚΜ, τέθηκαν οι στόχοι και συζητήθηκαν τα μέσα και οι διαδικασίες που θα χρησιμοποιηθούν. Με βάση τη συζήτηση που πραγματοποιήθηκε, δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες κλειδες παρατήρησης. Οι κλειδες παρατήρησης αξιοποιήθηκαν στη συνέχεια για την ανατροφοδότηση της διαδικασίας.

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν αφορούσαν κυρίως την έλλειψη χρόνου και αντιμετωπίστηκαν μέσω καλής συνεργασίας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η κλείδα παρατήρησης διαμορφώθηκε με βάση την προδιδασκτική συνάντηση, όπου συζητήθηκαν οι απαντήσεις μας στο εργαλείο αυτοστοχασμού και οι στόχοι που θέλαμε να επιτευχθούν. Περιλαμβάνει ερωτήματα για την οργάνωση και διαχείριση του χώρου του εργαστηρίου, την εφαρμογή ομαδοσυνεργατικής μεθόδου, τη διαχείριση και εκτέλεση πειραμάτων, την αλληλεπίδραση και την εμπλοκή των μαθητών/-τριών, και την ανταπόκριση στις ανάγκες των μαθητών/-τριών.

ΚΛΕΙΔΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Αξιολόγηση Ομοτέχνων στη Διδασκαλία στο Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών

-

- Όνομα παρατηρούμενου εκπαιδευτικού:
- Ημερομηνία παρατήρησης: / /
- Μάθημα/Τάξη:/.....
- Παρατηρητής:

Κλίμακα 1 ως 5: 1-καθόλου, 2-λίγο, 3-μέτρια, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

Κριτήρια Αξιολόγησης	1	2	3	4	5
1. Οργάνωση και Διαχείριση Χώρου					
Ο εργαστηριακός χώρος είναι τακτοποιημένος και οργανωμένος.					
Οι μαθητές έχουν κατάλληλη πρόσβαση σε εξοπλισμό και υλικά.					
Χρήση διαθέσιμων πόρων και τεχνολογίας για τη διδασκαλία.					

Κριτήρια Αξιολόγησης	1	2	3	4	5
2. Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία	1	2	3	4	5
Ενθάρρυνση συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών.					
Καθοδήγηση και υποστήριξη των μαθητών στις ομαδικές εργασίες.					
Ενσωμάτωση στρατηγικών ενεργής μάθησης στην ομάδα.					
3. Διαχείριση και Εκτέλεση Πειραμάτων	1	2	3	4	5
Παροχή σαφών οδηγιών και κανόνων ασφαλείας πριν από τα πειράματα.					
Παρακολούθηση και υποστήριξη των μαθητών κατά την εκτέλεση των πειραμάτων.					
Ανάπτυξη κριτικής σκέψης μέσω της συζήτησης και της ανάλυσης των αποτελεσμάτων.					
4. Αλληλεπίδραση και Εμπλοκή Μαθητών	1	2	3	4	5
Προώθηση ενεργής συμμετοχής των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία.					
Χρήση ερωτήσεων και δραστηριοτήτων που ενισχύουν την εμπλοκή.					
Ενθάρρυνση συνεργασίας και σεβασμού μεταξύ των μαθητών.					
5. Ανταπόκριση στις Ανάγκες των Μαθητών	1	2	3	4	5
Προσαρμογή διδασκαλίας ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών.					
Υποστήριξη μαθητών που χρειάζονται επιπλέον βοήθεια.					
Χρήση διαφοροποιημένων διδακτικών στρατηγικών.					

Γενική Αξιολόγηση

Ισχυρά σημεία της διδασκαλίας στο εργαστήριο:

Περιοχές για βελτίωση:

Ο εκπαιδευτικός – παρατηρητής

Ο εκπαιδευτικός – παρατηρούμενος

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική που ακολουθήσαμε εστιάζει στην εργαστηριακή διδασκαλία των μαθημάτων Φυσικών επιστημών. Η αξιοποίηση του εργαλείου αυτοστοχασμού ήταν καθοριστική για τον καθορισμό των δυνατών και αδύνατων σημείων του κάθε ομότεχνου. Ο εντοπισμός των ευκαιριών που προσφέρονται μέσω της συνεργασίας και οι απειλές που πρέπει να αντιμετωπιστούν, ήταν και η βάση συζήτησης για τη στοχοθεσία της διαδικασίας.

Πιο συγκεκριμένα, στην προδιδακτική συνάντηση, συζητήθηκε: η έλλειψη συμμετοχής όλων των μαθητών/-τριών στις εργαστηριακές ασκήσεις, ιδιαίτερα των μαθητών/-τριών με

μαθησιακές δυσκολίες. Συζητήθηκε η μειωμένη εμπλοκή των μαθητών/-τριών, η οποία είναι ενδεχομένως αποτέλεσμα της έλλειψης χρόνου για την επαρκή προετοιμασία για χειρισμό εργαστηριακών οργάνων. Προτάθηκε η εργασία στο εργαστήριο να γίνει με την παρουσία της συναδέλφου του Τμήματος Ένταξης, η οποία εστίαζε στη βοήθεια των μαθητών/-τριών στη χρήση του εργαστηριακού εξοπλισμού και την επεξήγηση σε μαθητές/-τριες με μαθησιακές δυσκολίες. Η προετοιμασία των μαθητών/-τριών στη χρήση του εργαστηριακού υλικού μπορεί να γίνει με τη χρήση ψηφιακών μέσων ή με τη χρήση προσομοιώσεων, ανάλογα τη διδακτική ενότητα. Επιλέχθηκε η ομαδοσυνεργατική μέθοδος για τη διεξαγωγή της διδασκαλίας, η οποία μπορεί να εμπλέξει όλους τους/τις μαθητές/-τριες στις πειραματικές δραστηριότητες και επίσης συζητήθηκε ο τρόπος αξιοποίησης της διδακτικής ώρας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ακολούθησε ο καθορισμός των στόχων.

Οι στόχοι που τέθηκαν είναι:

- Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας με φύλλο εργασίας και ακριβή καθορισμό της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί κατά τη διενέργεια των πειραμάτων
- Η οργάνωση και η διαχείριση χώρου που θα συμβάλει στην ενεργή εμπλοκή των μαθητών/-τριών
- Η εμπλοκή όλων των μαθητών/-τριών μέσω ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας στις εργαστηριακές ασκήσεις
- Η εφαρμογή διαφοροποιημένης διδασκαλίας κατά την εκτέλεση εργαστηριακών ασκήσεων
- Στη συνέχεια, σχεδιάστηκε η κλείδα παρατήρησης με άξονες: οργάνωση και διαχείριση χώρου, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, διαχείριση και εκτέλεση πειραμάτων, αλληλεπίδραση και εμπλοκή μαθητών/-τριών, ανταπόκριση στις ανάγκες των μαθητών.
- Η διεξαγωγή της ετεροπαρατήρησης πραγματοποιήθηκε στο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών. Η κλείδα παρατήρησης συνέβαλε στο να εστιάσουμε σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας. Ο κάθε ομότεχνος συμπλήρωσε την κλείδα παρατήρησης.
- Μετά την παρατήρηση, ακολούθησε μεταδιδασκτική συνάντηση. Η ανατροφοδότηση βασίστηκε σε συγκεκριμένα παραδείγματα από τη διδασκαλία και οι παρατηρήσεις ήταν τεκμηριωμένες και εφαρμόσιμες. Εστίασαμε στην διαφορετική προσέγγιση μαθητών/-τριών ώστε μέσω της εργασίας σε ομάδες, οι μαθητές/-τριες να ενεργοποιηθούν και να συμμετέχουν στην πειραματική διαδικασία. Επιπλέον, ο σχεδιασμός της διδασκαλίας, η οργάνωση του χώρου οδήγησε σε καλύτερη διαχείριση του χρόνου.
- Τα αποτελέσματα της διαδικασίας μπορούν να αξιοποιηθούν στη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας που διεξάγεται στο εργαστήριο.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργατική πρακτική παρέχει ένα περιβάλλον στο οποίο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναστοχαστούν κριτικά πάνω στη διδακτική πρακτική που χρησιμοποιούν, να εντοπίσουν αδυναμίες και να προτείνουν εναλλακτικές προσεγγίσεις. Ταυτόχρονα η αξιοποίηση της εμπειρίας των συναδέλφων και η χρήση καλών πρακτικών στην καθημερινή διδασκαλία, προάγει την επαγγελματική μάθηση και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

1^ο Γυμνάσιο Μεταμόρφωσης Αττικής

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Εμπλοκή μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ78 & ΠΕ03– Μαθηματικός ΕΑΕ Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας: 22 & 10

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική αφορά το παιδαγωγικό πεδίο και αναφέρεται στο θεματικό αντικείμενο εμπλοκής των μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τα κύρια σημεία που εστιάζει είναι η διαδικασία ενεργοποίησης και κινητοποίησης των μαθητών/-τριών με τη χρήση ψηφιακών εφαρμογών, η εφαρμογή διαφοροποιημένης διδασκαλίας και η ομαδοσυνεργατική μέθοδος. Η συνεργασία και η ανταλλαγή εμπειριών υπήρξε καθοριστική για τη βελτίωση της καθημερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

- Η μεταδοτικότητα, η αμεσότητα και η ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης της τάξης
- Εφαρμογή ομαδοσυνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

- Αδυναμία δημιουργίας διαφοροποιημένων και εναλλακτικών δραστηριοτήτων που θα διασφαλίσουν την πραγματοποίηση των μαθησιακών στόχων, ώστε ακόμα και οι πιο αδύναμοι μαθητές να μπορούν να ανταποκριθούν και να συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία
- Περιορισμένος χρόνος για προσωπική αλληλεπίδραση με όλους τους μαθητές.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- Η χρήση ψηφιακών εργαλείων μάθησης που θα βελτιώσουν τη διαδικασία προετοιμασίας του μαθήματος και την εξέλιξη της εκπαιδευτικής καθημερινότητας

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- Η αύξηση της γραφειοκρατίας στη σχολική μονάδα
- Η συνεχιζόμενη αδιαφορία ενός αριθμού μαθητών για τα δρώμενα της σχολικής κοινότητας

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής(περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός μέσω της SWOT ανάλυσης βοήθησε να αναγνωρίσω τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία μου και να εντοπίσω τις ευκαιρίες και τις απειλές στο σχολικό περιβάλλον. Ο μαθησιακός περίπατος ενίσχυσε την επικοινωνία με τους συναδέλφους, με βοήθησε στον εντοπισμό καλών πρακτικών και με αυτόν τον τρόπο ενίσχυσα τη στοχοθεσία μου.

Η συνεργασία με την συνάδελφο ειδικότητας ΠΕ03 ΕΑΕ οδήγησε στην επιλογή της θεματικής και την υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής.

Επιλέχθηκε το θεματικό πεδίο Παιδαγωγικό έργο και η κατηγορία Εμπλοκή των μαθητών/τριών. Η συνεργασία θεωρώ ότι θα με βοηθήσει στη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην εκπαιδευτική διαδικασία και τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας. Περισσότεροι μαθητές/-τριες θα εμπλακούν και θα κινητοποιηθούν ώστε να συμμετέχουν στο μάθημα.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική βασίστηκε στον διαμοιρασμό εμπειρίας και τεχνογνωσίας σε παιδαγωγικά θέματα στο περιβάλλον της σχολικής τάξης. Κριτήριο επιλογής συναδέλφου αποτέλεσε η καλή διάθεση για συνεργασία και η εμπειρία στη διαχείριση τάξης. Η επιλογή έγινε με βάση το εργαλείο αναστοχασμού, στο οποίο η χρήση ψηφιακών μέσων στη διδασκαλία, η ομαδοσυνεργατική μέθοδος και η διαφοροποιημένη διδασκαλία ήταν τα κύρια σημεία εστίασης. Κατά τη διάρκεια των προδιδακτικών συναντήσεων τέθηκαν οι στόχοι, συζητήθηκαν τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν και οι διαδικασίες. Με βάση τα παραπάνω δημιουργήθηκαν κατάλληλες κλείδες παρατήρησης. Χρησιμοποιήθηκε η σχετική βιβλιογραφία του προγράμματος ΟΚΜ τόσο για τις κλείδες όσο και για τον σχεδιασμό ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων και στρατηγικών ενεργής μάθησης. Η

παρατήρηση στην τάξη έγινε με τις αντίστοιχες κλείδες οι οποίες αξιοποιήθηκαν στη συνέχεια κατά τη διάρκεια της ανατροφοδότησης που ακολούθησε.
Η συνεργασία και η επικοινωνία ήταν συνεχής με ανταλλαγή διδακτικού υλικού και κοινού αναστοχασμού. Αντιμετωπίστηκαν δυσκολίες κυρίως στον προγραμματισμό λόγω του περιορισμένου χρόνου οι οποίες ξεπεράστηκαν μέσω της καλής συνεργασίας μεταξύ μας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η κλείδα παρατήρησης που χρησιμοποιήθηκε διαμορφώθηκε με βάση τη συζήτηση μεταξύ των εκπαιδευτικών. Τα κύρια σημεία στα οποία εστίασαμε ήταν η δυνατότητα εμπλοκής των μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία, η αξιοποίηση ψηφιακών μέσων και η ομαδοσυνεργατική μέθοδος.

ΚΛΕΙΔΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Αξιολόγηση ομοτέχνων στην Εμπλοκή μαθητών/-τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Στοιχεία Εκπαιδευτικού:

- Όνομα: _____
- Ημερομηνία Παρατήρησης: //____
- Μάθημα/Τάξη: _____
- Παρατηρητής: _____

Κλίμακα 1 ως 5: 1-καθόλου, 2-λίγο, 3-μέτρια, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

Κριτήρια Αξιολόγησης	1	2	3	4	5
1. Μορφές Διδασκαλίας – Εμπλοκή των Μαθητών					
Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ποικιλία διδακτικών μεθόδων (π.χ. διαλέξεις, συζητήσεις, εργασίες).					
Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία.					
Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων στην τάξη.					
Οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες που προάγουν τη συνεργασία.					
Ο εκπαιδευτικός προσαρμόζει τη διδασκαλία ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών.					
Χρήση ερωτήσεων που ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη.					
Οι μαθητές έχουν ευκαιρίες να εφαρμόσουν όσα μαθαίνουν σε πραγματικά παραδείγματα.					
Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί εποπτικά μέσα και τεχνολογία για να υποστηρίξει τη μάθηση.					
Η διδασκαλία περιλαμβάνει ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες.					
2. Παρουσίαση του Μαθήματος					
Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το μάθημα με σαφήνεια και δομή.					
Χρησιμοποιεί παραδείγματα και αναφορές για την ενίσχυση της κατανόησης.					
Ο εκπαιδευτικός διατηρεί την προσοχή των μαθητών καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος.					
3. Ποιότητα Ερωτήσεων – Συζήτηση					
Ο εκπαιδευτικός θέτει ερωτήσεις που προάγουν τη σκέψη και την ανάλυση.					
Οι ερωτήσεις απευθύνονται σε όλους τους μαθητές και όχι μόνο σε μεμονωμένους.					

Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στη συζήτηση, εκφράζοντας ιδέες και απόψεις.					
4. Δραστηριότητες και Ομαδική Εργασία					
Οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών.					
Οι μαθητές κατανοούν το σκοπό των δραστηριοτήτων και εμπλέκονται ενεργά.					
Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τις ομάδες διακριτικά, αφήνοντας χώρο για πρωτοβουλία.					
5. Επιμονή στη Μάθηση και Ευρύτητα Διδακτικού Ρεπερτορίου					
Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει όλους τους μαθητές να επιμείνουν στη μάθηση, ακόμα και όταν αντιμετωπίζουν δυσκολίες.					
Προσαρμόζει τις μεθόδους διδασκαλίας για να καλύψει διαφορετικά μαθησιακά στυλ.					
Χρησιμοποιεί ποικιλία στρατηγικών και υλικών για να διατηρήσει το ενδιαφέρον των μαθητών.					
Γενική Αξιολόγηση					
💡 Ισχυρά σημεία της διδασκαλίας στην τάξη:					
💡 Περιοχές για βελτίωση:					
Ο εκπαιδευτικός – παρατηρητής			Ο εκπαιδευτικός - παρατηρούμενος		

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

A. Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με στόχο το παιδαγωγικό πεδίο και την εμπλοκή μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η στοχοθεσία και ο σχεδιασμός έγινε με βάση την ανάλυση SWOT. Στην προδιδακτική συνάντηση, τα κύρια σημεία στα οποία εστίασαμε ήταν η αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων, η ομαδοσυνεργατική μέθοδος και η διαφοροποιημένη διδασκαλία για την ενεργοποίηση και κινητοποίηση των μαθητών/-τριών. Η κλείδα παρατήρησης διαμορφώθηκε με βάση τη βιβλιογραφία του προγράμματος ΟΚΜ. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκαν οι παρατηρήσεις διδασκαλίας με αμοιβαία ανατροφοδότηση. Η συνεργασία υπήρξε αμφίδρομη και ισότιμη, με ανταλλαγή εμπειριών και υλικού. Στην αξιολόγηση αναλύσεων της παρατήρησης εντοπίστηκαν θετικά αποτελέσματα ως προς την ενίσχυση της εμπλοκής των μαθητών/-τριών στη μαθησιακή διαδικασία. Τα αποτελέσματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη βελτίωση των ήδη γνωστών πρακτικών διαχείρισης στο περιβάλλον της σχολικής τάξης.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική ήταν μια εξαιρετική ευκαιρία ενίσχυσης της επαγγελματικής μάθησης μέσω της κριτικής ανατροφοδότησης. Μέσα από τη διαδικασία, αναπτύξαμε δεξιότητες παρατήρησης, αυτοαξιολόγησης και ανταλλαγής ιδεών. Η συμμετοχή σε αυτήν τη διαδικασία, καλλιέργησε κουλτούρα συνεργασίας ενισχύοντας την αίσθηση επαγγελματικής ταυτότητας. Επίσης δημιουργήθηκαν προοπτικές για συνεχή βελτίωση και καινοτομία στη διδακτική πρακτική.

8° Γυμνάσιο Αμαρουσίου Η Αγία Φιλοθέη

**Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών**

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διοικητικό & Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Παιδαγωγικές Συνεδριάσεις Α' και Β' τετραμήνων

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 24, Ειδικότητα/-ες: Όλες

Σχέση εργασίας: Όλων των ειδών , Έτη υπηρεσίας : 2 – 22

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Οι πάσης φύσεως συνεδριάσεις (τακτικές και έκτακτες) του Συλλόγου των Διδασκόντων και Διδασκουσών, με κορυφαίες των Α και Β τετραμήνων αποτελούν το πέρας και συνάμα την αρχή σειράς παρεμβάσεων σε ένα σχολείο που καταφάσκει τον κριτικό αναστοχασμό, τη συνεργατικότητα, το διαμοιρασμό και την ανοικτή τάξη με την έννοια πως ό,τι συμβαίνει σε ένα θεματικό αντικείμενο επηρεάζει όλες και όλους μας στη σχολική καθημερινότητα.

Για εμάς το σχολείο είναι ένα σύστημα. Αναζητώντας τη βιβλιογραφική τεκμηρίωση της προσέγγισης αυτής καταλήξαμε στην παραδοχή ότι είμαστε ένα σύμπλεγμα αλληλοεπηρεαζόμενων και αλληλοεξαρτώμενων μεταξύ τους στοιχείων. Κάθε αλλαγή σε κάποιο στοιχείο του συστήματος επιφέρει αλλαγές σε ολόκληρο το σύστημα.

Το σχολείο δεν είναι απλά το άθροισμα των μερών του, αλλά μια οργανική ενότητα που διαφέρει ποιοτικά από τα επιμέρους κομμάτια που την απαρτίζουν.

Αναγνωρίζουμε ότι ένα σύστημα είναι Ιεραρχικό, δηλαδή είναι πολυ-επίπεδο, και γι' αυτό περισσότερο πολύπλοκο από τα μη ζωντανά συστήματα, Αυτορυθμιζόμενο, δηλαδή δύναται να αυτοελέγχεται καθώς αλληλεπιδρά με το περιβάλλον του, αναπροσαρμόζοντας διαρκώς τις λειτουργίες και την δομή του, τείνοντας άλλοτε προς την διατήρηση της σταθερότητας τους (ομοιόσταση), και άλλοτε προς την ανατροπή της και την αλλαγή (εντροπία) και τέλος, Δυναμικό, είναι δηλαδή ενεργητικό, με σκόπιμη δράση που αλλάζει με το πέρασμα του χρόνου.

Στα πλαίσια αυτά επικεντρωθήκαμε στο πώς οι συνεδριάσεις, στις οποίες βρισκόμαστε σχεδόν όλες και όλοι , θα δώσει θεματικά στοχευμένη κρίση, χωρίς φλυαρίες, σε θέματα διδακτικά, παιδαγωγικά και διοικητικά.

Μέρος Ι : Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Το εκπαιδευτικό προσωπικό για τη χρονιά αυτή

- Διάθετε υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα με έμφαση στα ζητήματα της διδακτικής και επιστημονικής εξειδίκευσης
- Είχε μέσο όρο ετών υπηρεσίας τα 14 χρόνια με αλλαγές στα σχολικά περιβάλλοντα που υπηρέτησε και άρα εμπειρία σύγκρισης
- Είχε την επιθυμία να είναι παραγωγική η συμβολή του στις συνεδριάσεις, μειώνοντας την κόπωση από βερμπαλισμούς, άστοχες παρατηρήσεις, διεκπεραιωτική διάθεση, απουσία νοήματος και προοπτικής, έλλειψης σχεδιασμού για το μέλλον, προσωπική και επαγγελματική ικανοποίηση από τη μετοχή σε μια συλλογική διαδικασία στην οποία θέλει να έχει φωνή.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Το γεγονός ότι υπηρετούσε η πλειοψηφία του Συλλόγου των Διδασκόντων και Διδασκουσών και σε άλλα σχολεία, περιόριζε το χρόνο της αλληλεπίδρασης, της προσωπικής ή και της κοινωνικής αναστροφής μεταξύ των μελών του. Παρατηρήθηκε έτσι μια δυσκολία στην επικοινωνία ή και αλληλοτροφοδότηση / διάχυση πρακτικών, γεγονότων που συνέβαιναν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας ή και μήνα.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Ύψιστη επιλογή ήταν η διερεύνηση με ερωτηματολόγιο (σε μορφή google forms) των προσδοκιών των μελών του Συλλόγου, πέραν της σταθερής και αδιαπραγμάτευτης επιλογής υλοποίησης όλων των σταδίων του ερευνητικού προγράμματος με έμφαση στο μαθησιακό περίπατο, τον επαγγελματικό διάλογο, τα ζεύγη παρατήρησης και αξιολόγησης των διαδικασιών.

Η συντριπτική πλειοψηφία ζητούσε παραγωγικό χρόνο, αποφυγή προσωπικών εμπλοκών και εμμονών, εμπλουτισμό και ενίσχυση της διδακτικής επάρκειας και αποδοτικότητας, ένα «ανθρώπινο» περιβάλλον εργασίας. Η ευκαιρία εντοπίστηκε στη διάθεση όλων να καταστούν οι ίδιοι και οι ίδιες η αλλαγή που επιθυμούν σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον. Αξιοποιήθηκε η εμπειρία και η διάθεση όσων είχαν πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα, σχηματίστηκαν ομάδες για τη βελτίωση του διδακτικού, διοικητικού και παιδαγωγικού έργου, ορίστηκαν ημερομηνίες – κλειδιά, διαμορφώθηκαν ερωτηματολόγια, αντλήθηκαν πορίσματα, σχηματίστηκαν παρουσιάσεις, διαμοιράστηκαν με τη χρήση της τεχνολογίας με αποτέλεσμα οι συνεδριάσεις να είναι η κορυφαία στιγμή.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Η βασική δυσκολία ήταν η θεσμική κατοχύρωση των ως άνω δεδομένης της γραφειοκρατικής αγκύλωσης που διέπει τις ως άνω συνεδριάσεις.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο στοχασμός εκκίνησε από τον προσωπικό αυτοστοχασμό και εν συνεχεία από τον ομαδικό, ανά ομάδα ειδικοτήτων. Ο μαθησιακός περίπατος συνέβαλε στην άρση εμποδίων ειλικρινούς επικοινωνίας και στην οικοδόμηση του άνευ όρων σεβασμού του / της Άλλου/ Άλλης.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Κάθε ομάδα (διοικητικού, διοικητικού, διδακτικού έργου) συνεισέφερε στην διαμόρφωση διαύλων επικοινωνίας με το Διευθυντή, τους / τις υπευθύνους / ες ανά τμήμα, τον ενδοσχολικό συντονιστή και Μέντορα των Φιλολόγων καθώς και τη συντονίστρια των διδακτικών αντικειμένων.

Η μηνιαία αυτή επικοινωνία κατέληξε στην ανάδειξη 5 κριτηρίων επί των οποίων θα εισηγούνταν κάθε υπεύθυνος / η , βάσει ερωτηματολογίου 5 βαθμης κλίμακας, ανά τμήμα και διδακτικό αντικείμενο.

Οι μέσοι όροι που διανεμήθηκαν προ των συνεδριάσεων, συνοδεύονταν από γραπτή εισήγηση, προϊόν των μαθησιακών περιπάτων, της συνεχούς αλληλοτροφοδότησης, επαγγελματικού διαλόγου.

Επί αυτών υπήρξε δομημένη και χρονικά προσδιορισμένη συζήτηση την οποία συντόνιζε ο Διευθυντής.

Σκοπός της η ανάδειξη κρίσεων επί των διαδικασιών και κυρίως ο σχεδιασμός για το επόμενο στάδιο καθώς ακολουθούσε σε μέσους όρους η προοπτική.

Στα πλαίσια αυτά η συζήτηση αφορούσε στις μαθήτριες και μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και αναπηρίες, στις ποινές και κυρώσεις, στην αποτίμηση παρεμβάσεων και συνεργατικών πρακτικών.

Ακολούθως θα παρουσιαστούν οι τρόποι ανίχνευσης των ως άνω.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Διαμορφώθηκε ερωτηματολόγιο σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, ώστε να συμπληρωθεί από όλες και όλους. Οι υπεύθυνοι /ες σε συνεργασία με το Διευθυντή αξιολόγησαν και ανέδειξαν τις στατιστικά σημαντικές απαντήσεις (ομαδοποιημένα) σε ερωτήματα όπως:

ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΕ : θέματα αγωγής και προόδου των μαθητών/τριών, οργάνωσης της διδασκαλίας των μαθημάτων, υλοποίησης και αξιολόγησης των Προγραμμάτων Σπουδών

- ποια είναι τα βασικά προβλήματα που παρατηρούνται σε επίπεδο συμπεριφοράς;
- πόσο συχνά επαναλαμβάνονται; Σε ποια έκταση παρατηρούνται;
- τα προβλήματα αυτά συνδέονται με τις χαμηλές μαθησιακές επιδόσεις;
- τι είναι αυτό που αποτελεί κατά τη γνώμη σας τον κυριότερο παράγοντα για τη σχολική αποτυχία που βιώνουν οι μαθητές (έλλειψη γνωστικού ενδιαφέροντος, γνωστικά κενά, επιβαρυνμένο οικογενειακό περιβάλλον, δυσκολίες ένταξης στο Γυμνάσιο...)
- ποιες ενέργειες έκανε η Διεύθυνση/εκπαιδευτικοί για την ομαλότερη ένταξη των μαθητών κυρίως της Α' Γυμνασίου στο σχολικό περιβάλλον; (σύναψη συμβολαίου, εσωτερικός κανονισμός του σχολείου, συναντήσεις με γονείς, επαφή με φορείς / ΚΕΔΑΣΥ, Σύμβουλος Σχολικής Ζωής)
- τα προβλήματα συμπεριφοράς / γνωστικών ελλειμμάτων παρατηρούνται σε όλα τα μαθήματα;
- υπάρχουν μαθητές που παρουσιάζουν εξαιρετικές επιδόσεις και αντίστοιχα χαμηλές επιδόσεις σε ομάδες μαθημάτων;
- ποιες ενέργειες / διδακτικές πρακτικές έχει εφαρμόσει ο /η εκπαιδευτικός για την κινητοποίηση του ενδιαφέροντος των μαθητών;
- τι θα μπορούσε να αποτελέσει μια καλή / παιδαγωγική / διδακτική πρακτική; (εξατομικευμένη διδασκαλία, διαφοροποιημένη διδασκαλία...)
- ποιες ευκαιρίες / προκλήσεις παρέχει το σχολείο σε μαθητές που ανταποκρίνονται επιτυχώς σε διαδικασίες μάθησης; (συμμετοχή σε πανελλήνιους διαγωνισμούς / συμμετοχή σε ομίλους / συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής μαθητών / συμμετοχή σε δίκτυα, κοινότητες μάθησης...)
- ποια είναι τα κίνητρα που δίδονται στους μαθητές να συνεχίσουν να εργάζονται με επιμέλεια ; (αναγνώριση / επιβράβευση απ' την εκπαιδευτική κοινότητα / αναγνώριση του ρόλου τους ως υποστηρικτικών της μαθησιακής διαδικασίας / ανάθεση ρόλου συντονιστών σε ομάδες εργασίας)
- πώς μπορώ να υποστηρίξω παιδιά με ιδιαίτερες ικανότητες / χαρισματικά παιδιά; (δημιουργία κλίματος συνεκπαίδευσης /παροχή εμπλουτισμένου υλικού στο πλαίσιο της εφαρμογής διαφοροποιημένης διδασκαλίας / ανεστραμμένη τάξη κ.λ.π.)

ποιες παιδαγωγικές πρακτικές υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας για την ενίσχυση των δεσμών της μαθητικής κοινότητας (ενίσχυση του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων / ανάληψη πρωτοβουλιών από τη μαθητική κοινότητα, διοργάνωση εξωσχολικών εκδηλώσεων , εκδρομών / επισκέψεων / επιμορφωτικών σεμιναρίων σε θέματα που αφορούν στα ενδιαφέροντα των μαθητών)

ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΕ: Θέματα συνεργασίας εκπαιδευτικών / επαγγελματικού διαλόγου και συνανάπτυξης

- ποια είναι η συμβολή του Διευθυντή της Σχολικής Κοινότητας στην εδραίωση κλίματος, συνεργασίας, δημοκρατικού και ελεύθερου διαλόγου;
- σε ποιο βαθμό οι εκπαιδευτικοί της ΚΜ συνομιλούν για θέματα που αφορούν παιδαγωγικές και διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζουν / την πορεία/επιδόσεις των μαθητών ;
- ο ρόλος του ενδοσχολικού συντονιστή (συντονιστή τάξεως/γνωστικού πεδίου) υποστηρίζει το μαθησιακό κλίμα της ΚΜ;
- σε ποιο βαθμό επετεύχθη η άρση του απομονωτισμού των εκπαιδευτικών (ανταλλαγή υλικού, οργάνωση δειγματικών διδασκαλιών...)
- σε ποιο βαθμό υιοθετήθηκαν κοινές επαγγελματικές πρακτικές (εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών εργαλείων διδασκαλίας, κοινός σχεδιασμός μαθήματος, εργαλεία αξιολόγησης των μαθητών...)
- σε ποιο βαθμό συνέβαλε ο συλλογικός προγραμματισμός στη δημιουργία ενός κοινού οράματος

- σε ποιο βαθμό βοήθησε στην εδραίωση κλίματος συνεργασίας η εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών (σχέδια δράσης / αξιολόγηση ομοτέχνων...)
- σε ποιο βαθμό ωφελήθηκαν οι εκπαιδευτικοί από ενδοσχολικές επιμορφώσεις που διοργανώθηκαν στην ΚΜ;
- ποια προβλήματα παρουσιάστηκαν κατά τις συνεργασίες που αναπτύχθηκαν με ομοτέχνους σε αυτό το τετράμηνο;
- σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το σχολείο σας μετασχηματίζεται σε ΚΜ;

Αξιοποιήθηκαν διάφορες μορφές της στατιστικής αποτύπωσης. Με αυτόν τον τρόπο τέθηκαν και οι στόχοι για το Β τετράμηνο ή την επόμενη χρονιά.

Η συζήτηση ήταν ελεύθερη και διήρκεσε περί τα 80 λεπτά. Το λόγο έλαβαν όλες και όλοι ενώ υπήρχε η δυνατότητα της εξ αποστάσεως παρέμβασης.

Σημειώνεται ότι οι ως άνω ερωτήσεις παρασχέθηκαν από την Επιστημονική Ομάδα του Ερευνητικού και Πιλοτικού Προγράμματος και αποτελούν μια εξαιρετικά σημαντική παρακαταθήκη στο σχολείο πραγματώνοντας την έννοια της Κοινότητας Μάθησης. Αυτή είναι ύψιστη παράμετρος μιας κουλτούρας με θετικό πρόσημο. Ευγνωμονούμε την επιτροπή.

Μέρος ΙΙΙ: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Αξιολογούνται ως **θετικά** στοιχεία της ως άνω πρακτικής :

- Η στοχοθεσία καθώς εδράστηκε στις προσδοκίες των εκπαιδευτικών
- Ο σχεδιασμός, καθώς αξιοποιήθηκε, μεν, η πρόταση της επιστημονικής επιτροπής του Ερευνητικού Προγράμματος, διαμορφώθηκε, δε, στα πλαίσια της φυσιολογικής της σχολικής μονάδας, των προσδοκιών των εκπαιδευτικών και των μαθητών
- Η διεξαγωγή και αξιολόγηση, καθώς βασίστηκε στη συνεχή και οριοθετημένη συνεργασία με τους / τις συναδέλφους, αξιοποιώντας τεχνικές του coaching και mentoring, κατά περίπτωση
- Η αξιοποίηση αποτελεσμάτων ήταν ανοικτή σε κάθε ενδιαφερόμενο/η. Έχει αποτυπωθεί και παραμένει στο σχολείο, ενώ στην τελική ημερίδα της ενδοσχολικής επιμόρφωσης παρουσιάστηκαν αναλυτικά.
- Η διάχυση της πρακτικής, εφόσον συμφωνεί η επιστημονική ομάδα του Προγράμματος, σε άλλες σχολικές μονάδες που εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους.

1° Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό (Διδακτικό, Παιδαγωγικό, Διοικητικό)

β. Θεματικό αντικείμενο: CLIL μάθημα – Ιστορία στα Γερμανικά

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητα/-ες: 3, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι εκπαιδευτικοί

Στοιχεία εκπαιδευτικού I

Έτη υπηρεσίας: 29 Ειδικότητα: ΠΕ02 ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

Στοιχεία εκπαιδευτικού II

Έτη υπηρεσίας: 18 Ειδικότητα: ΠΕ07 ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ

Στοιχεία εκπαιδευτικού III

Έτη υπηρεσίας: 18 Ειδικότητα: ΠΕ04.01 ΦΥΣΙΚΟΣ

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική μας πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της μεθόδου CLIL και είχε ως επίκεντρο τη διδασκαλία της Ιστορίας στα Γερμανικά σε μαθητές/τριες Β΄ Γυμνασίου. Το θέμα του μαθήματος αφορούσε τη θέση της γυναίκας στην αρχαία Αθήνα και την αρχαία Σπάρτη, και επιλέχθηκε λόγω της διδακτικής και πολιτισμικής του βαρύτητας, αλλά και της δυνατότητας που προσφέρει για διαπολιτισμική σύγκριση και γλωσσική εξάσκηση.

Η διδακτική προσέγγιση βασίστηκε σε συνδυασμό αυθεντικών ιστορικών πηγών, απλοποιημένων στα Γερμανικά, και σε παιχνιδιώδεις και βιωματικές δραστηριότητες, με στόχο να εμπλέξουμε ενεργά τους μαθητές και τις μαθήτριες, ενισχύοντας τόσο τις γλωσσικές τους δεξιότητες όσο και τη γνώση του ιστορικού περιεχομένου. Το μάθημα αξιοποίησε πολυτροπικό υλικό (εικόνες, σύντομα κείμενα, φύλλα εργασίας, ερωτήσεις κρίσης), ενώ δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της προφορικής έκφρασης μέσα από διερευνητικού τύπου ερωτήματα και παιχνίδια ρόλων.

Η συνεργασία των δύο εκπαιδευτικών στηρίχτηκε στην αρχή της διακριτής αλλά αλληλοσυμπληρούμενης συνεισφοράς: η μία εστίασε στην ιστορική τεκμηρίωση και στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, ενώ η άλλη υποστήριξε τη γλωσσική κατανόηση και παραγωγή. Μέσα από αυτή τη σύνθεση προέκυψε μια διδακτική πρόταση με καινοτόμο χαρακτήρα, που συνδύασε τη διαθεματικότητα με την ενεργητική μάθηση και τον σεβασμό στις ανάγκες των μαθητών.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Ένα από τα βασικά μου δυνατά σημεία είναι ότι σχεδιάζω το μάθημα με τρόπο που οι μαθητές να συμμετέχουν ενεργά και να καταλαβαίνουν γιατί μαθαίνουν αυτό που μαθαίνουν. Αξιοποιώ ποικίλες στρατηγικές μάθησης και χρησιμοποιώ ποικιλία εργαλείων. Έχω αναπτύξει εμπειρία σε καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και σε διαθεματικές και διεπιστημονικές δράσεις. Συνεργάζομαι με συναδέλφους και δοκιμάζω νέες ιδέες. Ενσωματώνω μεταγνωστικές στρατηγικές και αναζητώ τρόπους για ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Το ενδιαφέρον μου για την αξιολόγηση ως μάθηση με οδηγεί να πειραματίζομαι με νέα εργαλεία, ενισχύοντας τη διδασκαλία μου με έμφαση στην ανατροφοδότηση και στην ενδυνάμωση της μαθησιακής αυτονομίας.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Θα ήθελα να δω στην πράξη νέους τρόπους οργάνωσης της διδασκαλίας όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν πιο ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, ενισχύοντας την αυτενέργεια, τη συνεργασία και την ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

Παρότι έχω αναπτύξει συστηματικούς τρόπους ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης ως εργαλείου μάθησης και μεταγνώσης, θα ήθελα να γνωρίσω νέες ψηφιακές μεθόδους και τεχνικές που θα έκαναν την αυτοαξιολόγηση πιο λειτουργική και συνδεδεμένη με τη μαθησιακή διαδικασία.

Η οργάνωση δραστηριοτήτων σε εξωτερικό χώρο με σαφή δομή, κατανομή ρόλων και παιδαγωγική στόχευση είναι κάτι που με προβληματίζει, καθώς δεν αποτελεί κομμάτι της μέχρι τώρα εμπειρίας μου.

Θέλω να ενισχύσω την ικανότητά μου να σχεδιάζω μαθήματα όπου η Φυσική συναντά την ιστορία, την κοινωνία και τον πολιτισμό, ώστε οι μαθητές να συσχετίζουν τις επιστημονικές έννοιες με τον κόσμο γύρω τους και να χτίζουν μία πιο σφαιρική, βιωματική αντίληψη της γνώσης

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Εντόπισα στην τάξη της εκπαιδευτικού των Γερμανικών ένα ιδιαίτερα λειτουργικό μαθησιακό περιβάλλον, βασισμένο στη μεθοδολογία της ανεστραμμένης τάξης και της ομότιμης διδασκαλίας. Η παρατήρηση αυτής της πρακτικής, όπου οι ίδιοι οι μαθητές αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη διδασκαλία των συμμαθητών τους, θα μπορούσε να μου προσφέρει γόνιμα παραδείγματα ενίσχυσης της αυτενέργειας, της αυτονομίας, της ουσιαστικής αλληλεπίδρασης, της ενεργούς συμμετοχής όλων των μαθητών, ακόμη και όσων διστάζουν να εκφραστούν. Είναι ευκαιρία να παρατηρήσω τον τρόπο με τον οποίο η εκπαιδευτικός καλλιεργεί τις συνθήκες ώστε οι μαθητές να συνδιαμορφώσουν τη μαθησιακή εμπειρία, πώς δομείται μια τέτοια παρέμβαση, πώς προετοιμάζονται οι μαθητές, πώς ορίζονται οι ρόλοι και πώς μπορεί να υποστηριχθεί η αυτενέργεια, η συνεργασία και η μεταγνώση στην πράξη.

Διαπίστωσα ότι ο συνάδελφος της πληροφορικής αξιοποιεί ψηφιακά εργαλεία για την ενίσχυση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών με οργανωμένο και παιδαγωγικά στοχευμένο τρόπο. Θα μπορούσε να μου προσφέρει χρήσιμες ιδέες για το πώς μπορώ να εντάξω τέτοια εργαλεία στις πρακτικές αυτοαξιολόγησης που εφαρμόζω.. Είναι ευκαιρία η παρατήρηση των πρακτικών αυτοαξιολόγησης που θα εφαρμόσει στο πλαίσιο του διαθεματικού project που υλοποιούμε από κοινού.

Η παρατήρηση του μαθήματός της Γυμναστικής θα μπορούσε να μου προσφέρει ιδέες για το πώς οργανώνεται με σαφή δομή και παιδαγωγική στόχευση μια δραστηριότητα στον εξωτερικό χώρο, με σκοπό την εννοιολογική κατανόηση μέσα από βιωματικές εμπειρίες.

Εντόπισα ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον παράδειγμα εφαρμογής της προσέγγισης CLIL, όπου η ιστορία συνδυάζεται με τα γερμανικά μέσα από μία στρατηγική συνδιδασκαλία. Η παρατήρηση αυτής της πρακτικής θα μπορούσε να μου προσφέρει πολύτιμες ιδέες για το πώς η σύνδεση διαφορετικών γνωστικών περιοχών στη διδασκαλία μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να βλέπουν τις επιστημονικές έννοιες μέσα από κοινωνικά, ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσια, και να αναπτύσσουν μια πιο ουσιαστική και βιωματική σχέση με τη γνώση.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Μερικές φορές οι υποδομές ή ο διαθέσιμος εξοπλισμός δεν επαρκούν για να υποστηρίξουν αυτό που έχω στο μυαλό μου, ειδικά όταν πρόκειται για χρήση ψηφιακών εργαλείων ή για δραστηριότητες εκτός τάξης.

Ο καθημερινός φόρτος και ο περιορισμένος χρόνος συνεργασίας με συναδέλφους κάνουν δύσκολη την εφαρμογή πιο απαιτητικών διδακτικών προσεγγίσεων.

Επίσης, δεν είναι πάντα εύκολο να κινητοποιήσεις όλους τους μαθητές, ειδικά όταν δεν έχουν μάθει να δουλεύουν αυτόνομα. Η ενσωμάτωση της αυτοαξιολόγησης ή της ομότιμης ανατροφοδότησης απαιτεί υπομονή και σταδιακή δουλειά, γιατί δεν είναι πάντα αυτονόητη για τους μαθητές.

Ο διαθέσιμος χρόνος μέσα στην ώρα δεν φτάνει πάντα για να ολοκληρωθεί μια πιο ανοιχτή ή συνεργατική δραστηριότητα όπως θα ήθελα, χωρίς να πιεστεί η ροή.

Δεν είναι πάντα εύκολο να πειστεί κανείς να δοκιμάσει κάτι διαφορετικό, είτε πρόκειται για μαθητές είτε για ενήλικες – η συνήθεια πολλές φορές υπερισχύει της διάθεσης για αλλαγή

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός που προηγήθηκε, σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, μου επέτρεψαν να αναγνωρίσω σημεία προς ενίσχυση και να τα συνδέσω με συγκεκριμένες πρακτικές που παρατήρησα στο σχολικό μου περιβάλλον. Η μακροχρόνια συνεργασία και η σχέση εμπιστοσύνης που έχω αναπτύξει με τους συναδέλφους διευκόλυνε την ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων και την επιλογή θεματικών που προέκυψαν οργανικά από κοινούς προβληματισμούς και κοινές διδακτικές εμπειρίες. Η υλοποίηση των συνεργατικών πρακτικών στηρίχθηκε στην αμοιβαία διάθεση για πειραματισμό και βελτίωση, σε ένα κλίμα ασφάλειας και επαγγελματικής στήριξης.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της ομοτιμίας και εστίασε στη διαθεματική συνδιδασκαλία με τη μεθοδολογία CLIL, με αντικείμενο τη διδασκαλία ιστορικού περιεχομένου μέσω της ξένης γλώσσας. Αφορμή για τη σύμπραξη αποτέλεσε η κοινή επιθυμία για παιδαγωγικό πειραματισμό και για ενίσχυση της διεπιστημονικής προσέγγισης. Η επιλογή του είδους διαμοιρασμού περιλάμβανε ανταλλαγή εμπειρίας, γλωσσικής και γνωστικής τεχνογνωσίας, καθώς και συνδημιουργία υποστηρικτικού υλικού (γλωσσικοί πίνακες, φύλλα εργασίας με πρωτογενείς πηγές, αφόρμηση με εικόνες).

Ο σχεδιασμός του μαθήματος ήταν κοινός και βασίστηκε σε προσεκτική κατανομή ρόλων, με στόχο τη διατήρηση της επιστημονικής ακρίβειας του ιστορικού περιεχομένου και την παράλληλη ενίσχυση της γλωσσικής έκφρασης των μαθητών. Η επιλογή του εργαλείου παρατήρησης έγινε από το προβλεπόμενο υλικό του προγράμματος ΟΚΜ (τυποποιημένη κλείδα παρατήρησης), ενώ ακολουθήθηκε και μεταδιδασκτική συζήτηση με εστίαση στην ανατροφοδότηση και στον από κοινού αναστοχασμό.

Η συνεργασία εξελίχθηκε με πνεύμα εμπιστοσύνης, χωρίς ιεραρχίες. Αναδείχθηκαν ως σημεία προβληματισμού η ανάγκη ενίσχυσης της αυθεντικής γλωσσικής παραγωγής από όλους τους μαθητές και η διερεύνηση τρόπων για καλλιέργεια μεταγλωσσικής επίγνωσης. Ωστόσο, η εμπειρία αξιολογήθηκε θετικά ως διαδικασία επιμόρφωσης, επαγγελματικής ανάπτυξης και θεμελίωσης μελλοντικών διδακτικών συμπράξεων.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Για την παρακολούθηση του μαθήματος αξιοποιήθηκαν οδηγίες του προγράμματος ΟΚΜ, ενώ η κλείδα παρατήρησης προσαρμόστηκε στο πλαίσιο της μεθόδου CLIL και εστιασμένη στη διαθεματική συνεργασία διαφορετικών ειδικοτήτων. Το εργαλείο αυτό περιλάμβανε διαβαθμισμένα κριτήρια και ποιοτικούς δείκτες που αφορούσαν:

- τη γλωσσική και εννοιολογική ολοκλήρωση,
- τη συνδιδασκαλία και τον καταμερισμό ρόλων,
- την αυτενέργεια και ερευνητική διάθεση των μαθητών.

Η δημιουργία της συγκεκριμένης κλείδας βασίστηκε στο σκεπτικό ότι θα μπορούσε να καταγράψει με συστηματικό τρόπο όχι μόνο τις παιδαγωγικές πρακτικές που εφαρμόστηκαν αλλά και τη δυναμική της συνεργασίας ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς. Η διαμόρφωση της κλείδας έγινε με αναφορά στο υλικό του προγράμματος «Το σχολείο οργανισμός και κοινότητα μάθησης», ενσωματώνοντας όμως και δείκτες που κρίθηκαν απαραίτητοι για το συγκεκριμένο μαθησιακό πλαίσιο (π.χ. υποστήριξη λεξιλογίου, παραγωγή λόγου, χρήση πολυτροπικών μέσων, διερευνητικές δραστηριότητες).

Η χρήση της κλείδας λειτούργησε υποστηρικτικά τόσο στη φάση της παρατήρησης όσο και στην προετοιμασία της ανατροφοδότησης, καθώς επέτρεψε την επικέντρωση σε

συγκεκριμένα, παρατηρήσιμα στοιχεία της διδασκαλίας και διευκόλυνε την τεκμηριωμένη ανταλλαγή απόψεων στη μεταδιδασκτική συνάντηση.

Κλείδα Παρατήρησης: CLIL Γερμανικά - Ιστορία

Εκπαιδευτικός Παρατηρητής: 1

Εκπαιδευτικοί Παρατηρούμενοι: 2

Θεματικό Πλαίσιο: CLIL – Ιστορία στα Γερμανικά

Σκοπός Παρατήρησης

Η παρατήρηση αποσκοπεί στην καταγραφή της διδακτικής πρακτικής στο πλαίσιο ενός μαθήματος CLIL (Content and Language Integrated Learning), όπου συνδυάζονται η ιστορική σκέψη με τη χρήση της ξένης γλώσσας. Το ενδιαφέρον της παρατήρησης εστιάζει στο πώς υποστηρίζεται η κατανόηση ιστορικών εννοιών μέσα από τη γλωσσική ενσωμάτωση, στη διδακτική στρατηγική της συνδιδασκαλίας και στην ενεργή εμπλοκή των μαθητών σε διερευνητικές, συνεργατικές δραστηριότητες.

Πεδίο Παρατήρησης	Δείκτες / Κριτήρια	Παρατηρήσεις	Ενδείξεις για συζήτηση / Ανατροφοδότηση
Γλωσσική και εννοιολογική ολοκλήρωση (CLIL)	- Η ξένη γλώσσα χρησιμοποιείται για την επεξεργασία ιστορικού περιεχομένου.	Η διδασκαλία συνδύασε την ορολογία της ιστορίας με λειτουργικό λεξιλόγιο στα Γερμανικά, επιτρέποντας στους μαθητές να εμβαθύνουν χωρίς γλωσσικά εμπόδια.	Σημείο προβληματισμού: πώς θα μπορούσε να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η αυθεντική χρήση της γλώσσας από όλους τους μαθητές.
	- Οι μαθητές καλούνται να παράγουν προφορικό ή γραπτό λόγο με ιστορικό και γλωσσικό περιεχόμενο.	Κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας, οι μαθητές χρησιμοποίησαν αυθεντικό λόγο για να παρουσιάσουν ιστορικά φαινόμενα μέσα από δικά τους λόγια.	Πολύ επιτυχημένη η εφαρμογή σε αρχάριους μαθητές
	- Το μάθημα ενσωματώνει στρατηγικές υποστήριξης της γλώσσας (π.χ. scaffolding).	Παρουσιάστηκαν πίνακες λέξεων και δομικά μοτίβα που στήριξαν την παραγωγή προτάσεων και ανέδειξαν βασικές ιστορικές έννοιες.	Ενδιαφέρουσα η γλωσσική υποστήριξη και εισαγωγή ορολογίας
Συνδιδασκαλία και κατανομή ρόλων	- Οι δύο εκπαιδευτικοί συνεργάζονται ισότιμα και συμπληρωματικά.	Η ροή της διδασκαλίας ήταν αρμονική, με τους εκπαιδευτικούς να αλληλοσυμπληρώνονται με σαφή καταμερισμό των παρεμβάσεων.	Ξεκάθαρος ο ρόλος του κάθε εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της μεθόδου CLIL
	- Ο ρόλος κάθε εκπαιδευτικού είναι λειτουργικά διακριτός.	Η Ιωάννα Κασίμη επικεντρώθηκε στη γλωσσική στήριξη, ενώ η κυρία Σωτηροπούλου καθοδηγούσε το ιστορικό πλαίσιο με σαφήνεια και εστίαση.	
	- Η συνδιδασκαλία υποστηρίζει την	Οι εναλλαγές των δύο εκπαιδευτικών δημιούργησαν ρυθμό και	

	ενεργό συμμετοχή των μαθητών.	ποικιλία που ενίσχυσε τη μαθησιακή εμπλοκή.	
Ερευνητική διάθεση και αυτενέργεια μαθητών	- Οι μαθητές ενθαρρύνονται να κάνουν υποθέσεις ή να διατυπώνουν ερωτήματα.	Πριν τη δραστηριότητα, οι μαθητές κλήθηκαν να προβλέψουν πτυχές της ιστορικής αφήγησης με βάση εικόνες ή λέξεις-κλειδιά.	Πολύ θετική η ενίσχυση της αυτενέργειας και ανακαλυπτικής μάθησης
	- Υπάρχουν δραστηριότητες διερεύνησης και ομαδικής εργασίας.	Η εργασία με πρωτογενείς πηγές και η ανάλυσή τους σε ομάδες ενίσχυσε την κριτική σκέψη και την ιστορική ερμηνεία.	
	- Οι μαθητές καταλήγουν σε συμπεράσματα ή παράγουν δημιουργικό προϊόν.	Η τελική αφίσα παρουσίασε τη σύνοψη του μαθήματος μέσα από λόγο, εικόνα και σύγχρονη οπτική.	

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική ξεκίνησε με έναν ξεκάθαρο στόχο: να συνδυαστεί δημιουργικά η διδασκαλία της ιστορίας με τη γλωσσική εκπαίδευση, αξιοποιώντας τη μεθοδολογία CLIL. Από την αρχή, δόθηκε έμφαση στον κοινό σχεδιασμό και στην ισότιμη συμμετοχή των εκπαιδευτικών, με σεβασμό στην επιστημονική τους ταυτότητα και στον ρόλο που έχει ο καθένας στην τάξη.

Το μάθημα σχεδιάστηκε με προσοχή, ώστε να ενισχύει τη μαθησιακή εμπλοκή και να δίνει στους μαθητές εργαλεία τόσο για να κατανοήσουν το ιστορικό περιεχόμενο όσο και για να εκφραστούν με αυτοπεποίθηση στη ξένη γλώσσα. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, παρατηρήθηκε ουσιαστική συνεργασία, ζωντανή συμμετοχή των μαθητών, καθώς και μια ισορροπημένη εναλλαγή ρόλων ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς.

Η παρατήρηση, που βασίστηκε σε οργανωμένο εργαλείο (κλείδα), βοήθησε να αποτυπωθούν όσα λειτούργησαν καλά αλλά και όσα μπορούν να βελτιωθούν. Στη μεταδιδασκτική συζήτηση, υπήρξε ειλικρινής διάθεση για αναστοχασμό: τέθηκαν προβληματισμοί για το πώς μπορεί να ενισχυθεί περισσότερο η αυθεντική χρήση της γλώσσας από τους μαθητές ή να καλλιεργηθεί η ικανότητά τους να σκέφτονται πάνω στον τρόπο που εκφράζονται.

Η εμπειρία αυτή δεν ωφέλησε μόνο τη διδασκαλία. Ενίσχυσε την επαγγελματική σχέση των εκπαιδευτικών, γέννησε νέες ιδέες και έδειξε ότι η συνεργασία, όταν βασίζεται στον σεβασμό και την εμπιστοσύνη, μπορεί να γίνει μοχλός εξέλιξης για όλους. Τα αποτελέσματα αυτής της κοινής προσπάθειας δεν μένουν μόνο στο επίπεδο του μαθήματος, αλλά μας ανοίγουν τον δρόμο και για άλλες ανάλογες πρωτοβουλίες στο μέλλον.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργατική αυτή εμπειρία λειτούργησε ουσιαστικά ως αφορμή για επαγγελματικό αναστοχασμό και ανάπτυξη. Μέσα από τη διαδικασία της κοινής προετοιμασίας, της παρατήρησης και της μεταδιδασκτικής συζήτησης, δημιουργήθηκε ένα ασφαλές πλαίσιο ανοιχτού διαλόγου, όπου ως εκπαιδευτικοί ανταλλάξαμε απόψεις, μοιραστήκαμε τεχνικές και αναδείξαμε τις καλές πρακτικές μας. Δεν υπήρξε αίσθηση αξιολόγησης, αλλά γνήσια πρόθεση για ενίσχυση και βελτίωση.

Η ανατροφοδότηση που δόθηκε ήταν κριτική αλλά ταυτόχρονα υποστηρικτική, βασισμένη σε συγκεκριμένα παραδείγματα από τη διδασκαλία, γεγονός που διευκόλυνε την αναγνώριση των δυνατών σημείων αλλά και των πεδίων βελτίωσης. Παράλληλα, η ετεροπαρατήρηση πρόσφερε τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να δουν τη διδασκαλία τους «απ' έξω», να στοχαστούν πάνω στις επιλογές τους και να εμπνευστούν από διαφορετικές οπτικές.

Η διαδικασία αυτή ενίσχυσε τη συναδελφική σχέση και καλλιέργησε ένα κλίμα συνεργασίας που ξεπερνά τα όρια μιας μεμονωμένης δράσης. Αποτέλεσε, τελικά, μια μορφή επιμόρφωσης στην πράξη, με ουσιαστική επίδραση τόσο στην παιδαγωγική πρακτική όσο και στην επαγγελματική ταυτότητα των συμμετεχόντων.

1° Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό - Παιδαγωγικό (Διδακτικό, Παιδαγωγικό, Διοικητικό)

β. Θεματικό αντικείμενο: Όμιλος Αστρονομίας – Καλλιέργεια δεξιοτήτων ενεργού μάθησης και συνεργασίας μέσα από διαθεματική προσέγγιση και ερευνητική πρακτική

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Μόνιμοι εκπαιδευτικοί

Στοιχεία εκπαιδευτικού I : Έτη υπηρεσίας: 18 Ειδικότητα: ΠΕ04.01 Φυσικός

Στοιχεία εκπαιδευτικού II : Έτη υπηρεσίας: 18 Ειδικότητα: ΠΕ07 Γερμανικής

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης» βασίστηκε σε μια στοχευμένη παιδαγωγική σύμπραξη μεταξύ δύο εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων, με στόχο την ενίσχυση της διεπιστημονικής προσέγγισης και της βιωματικής μάθησης. Ο βασικός άξονας της πρακτικής ήταν η καινοτόμα διασύνδεση της επιστημονικής παρατήρησης (δορυφορικές εικόνες και μετεωρολογικά δεδομένα) με τη δημοσιογραφική και κοινωνική ερμηνεία φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, την αστικοποίηση και τις περιβαλλοντικές ανισότητες.

Η αξιοποίηση δορυφορικών εργαλείων, σε συνδυασμό με δημιουργικές γραπτές ή πολυτροπικές μαθητικές δραστηριότητες αποτελεί καινοτόμο διδακτική προσέγγιση, καθώς ενθαρρύνει τους μαθητές να παρατηρήσουν τον κόσμο ως ενεργοί πολίτες και να αρθρώσουν τεκμηριωμένο λόγο με επιστημονική και κοινωνική διάσταση.

Η πρακτική περιλάμβανε σχεδιασμό και παρατήρηση διδασκαλίας, διαμοιρασμό υλικού, ανταλλαγή εμπειριών, καθώς και αξιολόγηση των μαθητικών παραγόμενων έργων. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, αναδείχθηκε όχι μόνο ο παιδαγωγικός πλούτος της σύμπραξης, αλλά και η αναγκαιότητα εισαγωγής καινοτόμων μεθόδων που γεφυρώνουν τις φυσικές επιστήμες, την τεχνολογία και τον κοινωνικό προβληματισμό, μέσα από την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Η πολυετής εμπειρία μου ως εκπαιδευτικός Γερμανικής Γλώσσας σε Πρότυπο Γυμνάσιο σε συνδυασμό με την επιστημονική μου κατάρτιση (διδασκτορικό δίπλωμα, συγγραφική δραστηριότητα, συμμετοχές σε συνέδρια, προγράμματα CLIL και Erasmus) αποτελούν σταθερά θεμέλια της διδακτικής μου ταυτότητας. Δίνω ιδιαίτερη έμφαση σε παιδαγωγικές προσεγγίσεις που προωθούν τη βιωματική και ομαδοσυνεργατική μάθηση (PBL, flipped classroom), ενισχύοντας τη δημιουργικότητα και την αυτονομία των μαθητών.

Αξιοποιώ εκτεταμένα τις ΤΠΕ και αυθεντικό γλωσσικό υλικό, σχεδιάζοντας δραστηριότητες που συνδέονται με τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών (π.χ. επιτραπέζια παιχνίδια, projects για το περιβάλλον και τη διαπολιτισμικότητα). Το διδακτικό μου έργο βασίζεται στη στοχευμένη διαφοροποίηση, την ενσυναίσθηση και την εμπύχωση της μαθησιακής εμπειρίας.

Η συνθετική μου ικανότητα αναδεικνύεται και μέσα από διαθεματικές συνεργασίες με συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων (Ιστορία, Φυσικές Επιστήμες, Αγγλικά), με στόχο την ενδυνάμωση των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα. Η ενεργός μου εμπλοκή σε ομίλους, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά προγράμματα και η συστηματική αναζήτηση καινοτόμων πρακτικών με κατατάσσουν σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο μαθησιακό προφίλ εκπαιδευτικού-συντονιστή μάθησης.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Η έντονη επαγγελματική δραστηριοποίηση και η συνεχής εμπλοκή μου σε πολλαπλές δράσεις (καινοτόμα προγράμματα, ομίλους, συνέδρια, συνεργατικά εγχειρήματα) δημιουργούν συχνά ασφυκτικό χρονοπρογραμματισμό, περιορίζοντας τον αναγκαίο χρόνο για στοχασμό, τεκμηρίωση και παιδαγωγική αποτίμηση της πράξης. Παρά την εξοικείωσή μου με τον ρόλο του εμπυχωτή, του σχεδιαστή και του καθοδηγητή, η μετάβαση σε πιο παρατηρητικό και αποστασιοποιημένο ρόλο (ως παρατηρούμενη) αποτελεί για εμένα ένα πεδίο υπό εξέλιξη.

Επιπλέον, η εσωτερική τάση ανάληψης πολλών πρωτοβουλιών και η φιλοδοξία για ολοκληρωμένες και υψηλών απαιτήσεων παρεμβάσεις ενδέχεται να οδηγούν σε υπερεμπλοκή, δυσκολεύοντας τη στοχευμένη παρακολούθηση και την ψύχραιμη αξιολόγηση πρακτικών. Αναγνωρίζω επίσης την ανάγκη καλλιέργειας μεγαλύτερης εστίασης στην ποιότητα της ετεροπαρατήρησης και της μεταδιδασκτικής ανατροφοδότησης, ιδίως όταν το γνωστικό αντικείμενο του συναδέλφου διαφέρει από το δικό μου, κάτι που απαιτεί μεταγλωσσική και μεταγνωστική ευελιξία.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Η επικείμενη εμπλοκή μου στο πρόγραμμα ΟΚΜ προσφέρει σημαντικές παιδαγωγικές ευκαιρίες για επαναπροσδιορισμό του διδακτικού μου ρόλου και για στοχευμένη βελτίωση της εκπαιδευτικής μου πρακτικής. Η ετεροπαρατήρηση, ως βασικός άξονας του

προγράμματος, αναμένεται να λειτουργήσει ως καθρέφτης διδασκαλίας, ενισχύοντας την ικανότητά μου να αναγνωρίζω πρότυπα, δυναμικές και λεπτές αποχρώσεις της μαθησιακής εμπειρίας που ενδέχεται να διαφεύγουν κατά την καθημερινή διδακτική πράξη.

Μέσα από την παρακολούθηση μαθημάτων διαφορετικής ειδικότητας και τη συμμετοχή σε μεταδιδασκτικές συζητήσεις, μου δίνεται η δυνατότητα να διευρύνω το παιδαγωγικό μου ρεπερτόριο, να υιοθετήσω εναλλακτικές μεθόδους διαχείρισης τάξης, αξιολόγησης ή ενεργοποίησης μαθητών και να αναστοχαστώ για τον ρόλο μου ως εμπυχωτή και συντονίστρια της μάθησης. Παράλληλα, το κοινό πλαίσιο εργαλείων και εννοιών του ΟΚΜ (SWOT, κλείδα, αναστοχασμός) διευκολύνει την ανάπτυξη κοινής παιδαγωγικής γλώσσας με τους συναδέλφους.

Σε επίπεδο προσωπικής ανάπτυξης, η διαδικασία προσφέρει το έδαφος για καλλιέργεια μεταγνωστικής εγρήγορσης, συστηματικότερη τεκμηρίωση της διδακτικής πράξης και εμβάθυνση στην έννοια της «αξιολόγησης ως μάθηση». Συνολικά, το ΟΚΜ συνιστά για εμένα μια ευκαιρία σταδιακού μετασχηματισμού.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Η εφαρμογή της διαδικασίας ετεροπαρατήρησης ενδέχεται να συναντήσει ορισμένες αντικειμενικές και υποκειμενικές προκλήσεις. Ο χρονικός περιορισμός και η συνύπαρξη πολλαπλών ρόλων (διδασκαλία, όμιλοι, καινοτόμα προγράμματα, διοικητικά καθήκοντα) ενδέχεται να καταστήσουν δύσκολη τη συνεπή διάθεση χρόνου για προετοιμασία, παρακολούθηση και αναστοχασμό. Παράλληλα, η ανάγκη τεκμηριωμένης καταγραφής και σύνταξης των παραδοτέων (SWOT, εκθέσεις, ανατροφοδότηση) απαιτεί προσήλωση και ακρίβεια, που σε περιόδους αυξημένων υποχρεώσεων μπορεί να αποτελέσουν επιπρόσθετη επιβάρυνση.

Σε παιδαγωγικό επίπεδο, η σύνδεση διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων στο πλαίσιο των παρατηρήσεων αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία που προϋποθέτει θεωρητική ετοιμότητα και ευελιξία. Η παρακολούθηση μαθημάτων εκτός του γνωστικού μου πεδίου μπορεί να δυσκολέψει την άμεση αναγνώριση παιδαγωγικών στόχων ή να δημιουργήσει αβεβαιότητα στην ανατροφοδότηση, ιδίως σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν κοινά σημεία αναφοράς.

Τέλος, είναι πιθανό να προκύψουν αντιστάσεις, παρανοήσεις ή επιφυλάξεις από μέλη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, γονείς ή ακόμη και εκπαιδευτικούς), όσον αφορά την έννοια της «παρατήρησης», εάν δεν έχει καλλιεργηθεί το κλίμα εμπιστοσύνης και ξεκάθαρης στόχευσης. Η διαχείριση αυτών των δυσκολιών απαιτεί συναισθηματική ευφυΐα, επικοινωνιακή δεξιότητα και παιδαγωγική ετοιμότητα.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Η ανάλυση των προσωπικών μου δυνατών σημείων, των αδυναμιών και των εξωτερικών παραγόντων που επιδρούν στη διδακτική μου πρακτική αποτέλεσε μια σημαντική αφετηρία αναστοχασμού. Μέσα από αυτή τη διαδικασία μπόρεσα να προσδιορίσω παιδαγωγικούς στόχους και πεδία προς διερεύνηση, όπως η ενίσχυση της συμμετοχικότητας, η αξιολόγηση ως μάθηση και η εφαρμογή της διαθεματικότητας. Η αλληλεπίδραση με συναδέλφους στο πλαίσιο προκαταρκτικών συζητήσεων και η χαρτογράφηση του διαθέσιμου δυναμικού με οδηγούν στη στρατηγική επιλογή ζευγών και

Θεματικών για τον μαθησιακό περίπατο, με στόχο ουσιαστική επαγγελματική ανάπτυξη και ανταλλαγή εμπειρίας.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή να συνεργαστούμε στο πλαίσιο της παρατήρησης βασίστηκε σε δύο βασικούς λόγους: αφενός, οι Όμιλοί μας επρόκειτο να συνεργαστούν σε κοινές δράσεις με διαθεματικό και κοινωνικό χαρακτήρα· αφετέρου, έχουμε ήδη μια σταθερή και θετική εμπειρία από προηγούμενες συνεργασίες, η οποία μας έδωσε τη σιγουριά ότι μπορούμε να εργαστούμε δημιουργικά και ισότιμα.

Η απόφαση να παρατηρηθεί μια δράση του Ομίλου Αστρονομίας συνδέθηκε με την πρόθεσή μας να αναδείξουμε πώς μια επιστημονική έννοια, όπως η δορυφορική παρατήρηση της Γης, μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για έρευνα, βιωματική μάθηση και παραγωγή λόγου. Το είδος διαμοιρασμού αφορούσε τόσο την ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας στη διοργάνωση ερευνητικών δραστηριοτήτων, όσο και τη δημιουργία παιδαγωγικού υλικού.

Για την παρατήρηση σχεδιάσαμε από κοινού μια κλείδα παρατήρησης, αφού λάβαμε υπόψη τις οδηγίες του προγράμματος ΟΚΜ. Εστιάσαμε στην καθοδήγηση των μαθητών, στη συνεργασία μεταξύ ομάδων, στη σύνδεση επιστήμης και κοινωνίας και στη συμμετοχή των μαθητών με ερευνητικό ενδιαφέρον.

Η συνεργασία εξελίχθηκε με φυσικότητα, σε κλίμα εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού. Αν και προέκυψε η ανάγκη ενίσχυσης του μεταγνωστικού στοιχείου στο τέλος της δράσης, θεωρούμε ότι η διαδικασία μάς έδωσε πολύτιμες εμπειρίες, έδαφος για αναστοχασμό και ιδέες για την περαιτέρω εμβάθυνση της κοινής μας πορείας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του. (περίπου 200 λέξεις)

Για την παρατήρηση της δράσης στον Όμιλο Αστρονομίας επιλέξαμε να διαμορφώσουμε δική μας κλείδα παρατήρησης, προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες ανάγκες της εξωδιδασκτικής αυτής πρακτικής. Αντλήσαμε στοιχεία και κατευθύνσεις από τα προτεινόμενα εργαλεία του προγράμματος ΟΚΜ, τα οποία μας βοήθησαν να εντοπίσουμε βασικούς άξονες παρατήρησης, όπως: οργάνωση δραστηριότητας, καθοδήγηση μαθητών, ομαδοσυνεργατική εργασία και θεματική εστίαση με κοινωνικό πρόσημο.

Στόχος μας ήταν να δημιουργήσουμε ένα εργαλείο που να αντανakλά την πολυεπίπεδη φύση της δράσης: από τη βιωματική εμπλοκή των μαθητών και την καλλιέργεια δεξιοτήτων έρευνας και συνέντευξης, έως την ενίσχυση της σύνδεσης της επιστήμης με την κοινωνική πραγματικότητα (στη συγκεκριμένη περίπτωση, τη θεματική της λειψυδρίας).

Η κλείδα μας βοήθησε να παρατηρήσουμε με συστηματικό τρόπο τόσο τη δυναμική της ομάδας, όσο και τις πρακτικές υποστήριξης που εφαρμόστηκαν από την υπεύθυνη εκπαιδευτικό. Παράλληλα, λειτούργησε ως κοινή βάση για τη μεταδιδασκτική

ανατροφοδότηση και τον αναστοχασμό, αναδεικνύοντας τόσο τα θετικά σημεία όσο και τα σημεία που προσφέρονται για βελτίωση, όπως η ενίσχυση της μεταγνωστικής εμπειρίας.

Κλείδα Παρατήρησης: Όμιλος Αστρονομίας

Εκπαιδευτικός Παρατηρητής: 1

Εκπαιδευτικός Παρατηρούμενος: 1

Πλαίσιο: Όμιλος Αστρονομίας – Συνεργασία με Όμιλο Σχολικής Εφημερίδας

Σκοπός Παρατήρησης

Η παρούσα παρατήρηση στοχεύει στην αποτύπωση της εκπαιδευτικής πρακτικής που εφαρμόζεται στον Όμιλο Αστρονομίας, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο η υπεύθυνη εκπαιδευτικός Μαρία Γουρζή υποστηρίζει την ομαδοσυνεργατική εργασία, την ερευνητική προσέγγιση και τη διαθεματική συνεργασία με τον Όμιλο Σχολικής Εφημερίδας. Εξετάζονται ο ρόλος της καθοδήγησης, η εμπλοκή των μαθητών σε ερευνητικό και δημιουργικό έργο, και η καλλιέργεια δεξιοτήτων ενεργού μάθησης και συνεργασίας.

Πεδίο Παρατήρησης	Δείκτες / Κριτήρια	Παρατηρήσεις	Ενδείξεις για συζήτηση / Ανατροφοδότηση
Οργάνωση και στόχοι δραστηριότητας	- Υπήρχε σαφής στόχευση και σύνδεση με τους στόχους του Ομίλου.	Η δραστηριότητα ήταν πολύ καλά οργανωμένη, με σαφή σκοπό και δυνατότητα μετεξέλιξης σε προϊόν (συνέντευξη/άρθρο).	Θα μπορούσε να γίνει αναστοχασμός στο τέλος για να ενισχυθεί η εσωτερική στόχευση των μαθητών.
	- Η δραστηριότητα είχε ρεαλιστικό πλαίσιο και δυνατότητα εφαρμογής.	Η δραστηριότητα ήταν πολύ καλά οργανωμένη, με σαφή σκοπό και δυνατότητα μετεξέλιξης σε προϊόν (συνέντευξη/άρθρο).	Θα μπορούσε να γίνει αναστοχασμός στο τέλος για να ενισχυθεί η εσωτερική στόχευση των μαθητών.
	- Η συνεργασία με τον Όμιλο Εφημερίδας είχε σχεδιαστεί με σαφείς ρόλους.	Η δραστηριότητα ήταν πολύ καλά οργανωμένη, με σαφή σκοπό και δυνατότητα μετεξέλιξης σε προϊόν (συνέντευξη/άρθρο).	Θα μπορούσε να γίνει αναστοχασμός στο τέλος για να ενισχυθεί η εσωτερική στόχευση των μαθητών.
Καθοδήγηση και υποστήριξη	- Η εκπαιδευτικός παρείχε στοχευμένες οδηγίες και ενίσχυση όπου χρειαζόταν.	Η εκπαιδευτικός προσέφερε ενθαρρυντική παρουσία, αφήνοντας χώρο για πρωτοβουλίες, με διακριτικές παρεμβάσεις.	Πολύ καλή ισορροπία καθοδήγησης – ίσως μια πιο ορατή 'τελική σύνοψη' να ενίσχυε την αίσθηση ολοκλήρωσης.
	- Ενθάρρυνε την αυτονομία των μαθητών στη διερεύνηση και τη λήψη αποφάσεων.	Η εκπαιδευτικός προσέφερε ενθαρρυντική παρουσία, αφήνοντας χώρο για πρωτοβουλίες, με διακριτικές παρεμβάσεις.	Πολύ καλή ισορροπία καθοδήγησης – ίσως μια πιο ορατή 'τελική σύνοψη' να ενίσχυε την αίσθηση ολοκλήρωσης.
	- Διατηρούσε ισορροπία ανάμεσα στην καθοδήγηση και την ανεξαρτησία.	Η εκπαιδευτικός προσέφερε ενθαρρυντική παρουσία, αφήνοντας χώρο για πρωτοβουλίες, με διακριτικές παρεμβάσεις.	Πολύ καλή ισορροπία καθοδήγησης – ίσως μια πιο ορατή 'τελική σύνοψη' να ενίσχυε την αίσθηση ολοκλήρωσης.

Ομαδοσυνεργατική εργασία και επικοινωνία	- Οι μαθητές συνεργάστηκαν ενεργά και με σεβασμό στους ρόλους τους.	Η αλληλεπίδραση των μαθητών ήταν γόνιμη και επικεντρωμένη στον στόχο της συνέντευξης.	Θα μπορούσε να γίνει μια μικρή εναλλαγή ρόλων για ενίσχυση της ολιστικής εμπειρίας.
	- Υπήρξε επικοινωνία ανάμεσα στα μέλη της ομάδας και επίλυση προβλημάτων.	Η αλληλεπίδραση των μαθητών ήταν γόνιμη και επικεντρωμένη στον στόχο της συνέντευξης.	Θα μπορούσε να γίνει μια μικρή εναλλαγή ρόλων για ενίσχυση της ολιστικής εμπειρίας.
	- Η εκπαιδευτικός παρενέβαινε υποστηρικτικά όταν χρειαζόταν.	Η αλληλεπίδραση των μαθητών ήταν γόνιμη και επικεντρωμένη στον στόχο της συνέντευξης.	Θα μπορούσε να γίνει μια μικρή εναλλαγή ρόλων για ενίσχυση της ολιστικής εμπειρίας.
Διαθεματικότητα και σύνδεση με άλλες δράσεις	- Η δραστηριότητα ενισχύει τη σύνδεση της επιστήμης με την κοινωνία.	Η θεματική της λειψυδρίας αναδείχθηκε με επιστημονικό υπόβαθρο και κοινωνική διάσταση μέσω της συνεργασίας.	Η συμπερίληψη αυθεντικών ερωτήσεων των μαθητών ενίσχυσε τη βιωματικότητα.
	- Υπήρξε ουσιαστική αλληλεπίδραση με τα μέλη του άλλου Ομίλου.	Η θεματική της λειψυδρίας αναδείχθηκε με επιστημονικό υπόβαθρο και κοινωνική διάσταση μέσω της συνεργασίας.	Η συμπερίληψη αυθεντικών ερωτήσεων των μαθητών ενίσχυσε τη βιωματικότητα.
	- Η θεματική της λειψυδρίας προσέφερε έδαφος για δημιουργική σύνθεση απόψεων.	Η θεματική της λειψυδρίας αναδείχθηκε με επιστημονικό υπόβαθρο και κοινωνική διάσταση μέσω της συνεργασίας.	Η συμπερίληψη αυθεντικών ερωτήσεων των μαθητών ενίσχυσε τη βιωματικότητα.
Μαθησιακή εμπλοκή και ενεργός συμμετοχή	- Οι μαθητές συμμετείχαν με ενδιαφέρον και πρωτοβουλία.	Οι μαθητές παρουσίασαν έντονο ενδιαφέρον και ανέλαβαν υπεύθυνα τους ρόλους τους, συνδέοντας τη γνώση με την πράξη.	Η εμβάθυνση σε μερικά σημεία της συνέντευξης θα μπορούσε να ενισχύσει την ερευνητική δυναμική της εμπειρίας.
	- Υπήρξαν ενδείξεις ερευνητικής στάσης (π.χ. ερωτήματα, αναζήτηση πηγών).	Οι μαθητές παρουσίασαν έντονο ενδιαφέρον και ανέλαβαν υπεύθυνα τους ρόλους τους, συνδέοντας τη γνώση με την πράξη.	Η εμβάθυνση σε μερικά σημεία της συνέντευξης θα μπορούσε να ενισχύσει την ερευνητική δυναμική της εμπειρίας.
	- Η δραστηριότητα ενίσχυσε τη μεταγνωστική τους διάθεση.	Οι μαθητές παρουσίασαν έντονο ενδιαφέρον και ανέλαβαν υπεύθυνα τους ρόλους τους, συνδέοντας τη γνώση με την πράξη.	Η εμβάθυνση σε μερικά σημεία της συνέντευξης θα μπορούσε να ενισχύσει την ερευνητική δυναμική της εμπειρίας.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Από τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού της συνεργασίας μας, θέσαμε ως στόχο να διερευνήσουμε πώς μπορεί ένα επιστημονικό θέμα, όπως η δορυφορική παρατήρηση της Γης, να λειτουργήσει ως αφετηρία για έρευνα, σύνθεση και κοινωνικά ευαισθητοποιημένο λόγο. Εστιάσαμε στη σύνδεση επιστημονικής γνώσης και κοινωνικής πραγματικότητας, με απώτερο σκοπό να εμπλέξουμε τους μαθητές ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία, καλλιεργώντας δεξιότητες ερευνητικής εργασίας, συνεργασίας και προσωπικής έκφρασης.

Η συνεργασία μας εξελίχθηκε με αμοιβαία εμπιστοσύνη και δημιουργικότητα. Ο σχεδιασμός του μαθήματος στηρίχθηκε στον σαφή επιμερισμό ρόλων και στην ανταλλαγή εμπειρίας και υλικού μεταξύ μας. Κατά τη διεξαγωγή της δραστηριότητας, παρατηρήθηκε υψηλό επίπεδο εμπλοκής από τους μαθητές, που ανέλαβαν υπεύθυνα τους ρόλους τους και συνεργάστηκαν ουσιαστικά με στόχο την παραγωγή ενός αυθεντικού μαθησιακού προϊόντος.

Η παρατήρηση μας επέτρεψε να δούμε τη διαδικασία με «καθαρή ματιά». Αναδείχθηκαν πρακτικές που ενισχύουν την αυτονομία των μαθητών, καθώς και η σημασία της ενσωμάτωσης κοινωνικών θεματικών στη διδασκαλία των θετικών επιστημών. Παράλληλα, διαπιστώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης του μεταγνωστικού αναστοχασμού στο τέλος της δράσης, ώστε οι μαθητές να επεξεργάζονται πιο συνειδητά την εμπειρία τους.

Η κοινή αποτίμηση της πρακτικής αυτής δεν περιορίστηκε στην αξιολόγηση μιας μεμονωμένης δράσης, αλλά λειτούργησε ως βάση για σχεδιασμό νέων συνεργασιών, τόσο εντός του Ομίλου όσο και ευρύτερα στη σχολική κοινότητα. Θεωρούμε πως η εμπειρία αυτή ενίσχυσε όχι μόνο τη διδασκαλία μας, αλλά και την κουλτούρα συνεργασίας στο σχολείο μας.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συγκεκριμένη συνεργατική πρακτική αποτέλεσε για εμάς μια ουσιαστική εμπειρία επαγγελματικής μάθησης και κριτικής ανατροφοδότησης. Μας έδωσε την ευκαιρία να παρατηρήσουμε με προσοχή τη διδακτική προσέγγιση σε έναν εξωδιδακτικό χώρο μάθησης, όπου η επιστημονική γνώση, η κοινωνική ευαισθητοποίηση και η προσωπική έκφραση των μαθητών συνυπάρχουν και αλληλοσυμπληρώνονται.

Η ετεροπαρατήρηση μάς βοήθησε να εστιάσουμε όχι μόνο στις διδακτικές πρακτικές αλλά και στον τρόπο που οργανώνεται και υποστηρίζεται μια ομαδοσυνεργατική, βιωματική δραστηριότητα με ερευνητικό χαρακτήρα. Μέσα από τη μεταδιδακτική συζήτηση αναδείχθηκαν σημεία που λειτουργούν ενισχυτικά για τη μαθησιακή εμπειρία, αλλά και περιοχές που επιδέχονται βελτίωσης – όπως η ενσωμάτωση πιο δομημένων μεταγνωστικών βημάτων.

Η διαδικασία μάς ενίσχυσε ως επαγγελματίες, όχι μόνο μέσω της παρατήρησης, αλλά κυρίως μέσα από τον διάλογο, την αμοιβαία εμπιστοσύνη και τον αναστοχασμό. Επιβεβαιώθηκε για άλλη μια φορά η αξία της συνεργασίας μεταξύ συναδέλφων ως μέσο ανάπτυξης και επιμόρφωσης, και διαμορφώθηκαν νέες ιδέες για κοινές δράσεις που θα προεκτείνουν τη μαθησιακή εμπειρία και για εμάς και για τους μαθητές μας.

1° Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Η ανάληψη από τους μαθητές ενεργού ρόλου στη διδακτική διαδικασία, στο πλαίσιο μίας οργανωμένης μορφής ομότιμης διδασκαλίας και ανεστραμμένης τάξης στην ενότητα «διατροφικές συνήθειες», στο μάθημα των γερμανικών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ07 Γερμανικής, Σχέση εργασίας: Μόνιμη εκπαιδευτικός, Έτη υπηρεσίας: 18 (παρατηρούμενη)

ΠΕ04.01 Φυσικός, Σχέση εργασίας: Μόνιμη εκπαιδευτικός, Έτη υπηρεσίας: 18 (παρατηρήτρια)

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η παρατήρηση πραγματοποιήθηκε στο μάθημα Γερμανικών με θέμα τις διατροφικές συνήθειες, όπου εφαρμόστηκε συνδυαστικά η μεθοδολογία της ανεστραμμένης τάξης και της ομότιμης διδασκαλίας. Το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής επικεντρώθηκε στην παρατήρηση μιας οργανωμένης διδασκαλίας με στοιχεία ομότιμης διδασκαλίας και ανεστραμμένης τάξης, όπου οι μαθητές αναλάμβαναν ενεργό ρόλο στη μετάδοση της γνώσης και στην υποστήριξη των συμμαθητών τους. Η πρακτική βασίστηκε σε σαφή παιδαγωγική οργάνωση, προετοιμασία των μαθητών με ψηφιακό υλικό, καθορισμένους ρόλους και μεταγνωστικές δραστηριότητες. Στόχος ήταν η ενίσχυση της μαθητικής αυτενέργειας, συνεργασίας και αυτορρύθμισης, μέσα σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον, με την εκπαιδευτικό να λειτουργεί ως εμπυχώτρια και συντονίστρια. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος καταγράφηκαν ποιοτικές μορφές μαθητικής αλληλεπίδρασης και ουσιαστικής ανατροφοδότησης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Ένα από τα βασικά μου δυνατά σημεία είναι ότι σχεδιάζω το μάθημα με τρόπο που οι μαθητές να συμμετέχουν ενεργά και να καταλαβαίνουν γιατί μαθαίνουν αυτό που μαθαίνουν. Αξιοποιώ ποικίλες στρατηγικές μάθησης και χρησιμοποιώ ποικιλία εργαλείων. Έχω αναπτύξει εμπειρία σε καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και σε διαθεματικές και

διεπιστημονικές δράσεις. Συνεργάζομαι με συναδέλφους και δοκιμάζω νέες ιδέες. Ενσωματώνω μεταγνωστικές στρατηγικές και αναζητώ τρόπους για ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Το ενδιαφέρον μου για την αξιολόγηση ως μάθηση με οδηγεί να πειραματίζομαι με νέα εργαλεία, ενισχύοντας τη διδασκαλία μου με έμφαση στην ανατροφοδότηση και στην ενδυνάμωση της μαθησιακής αυτονομίας.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Θα ήθελα να δω στην πράξη νέους τρόπους οργάνωσης της διδασκαλίας όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν πιο ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, ενισχύοντας την αυτενέργεια, τη συνεργασία και την ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

Παρότι έχω αναπτύξει συστηματικούς τρόπους ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης ως εργαλείου μάθησης και μεταγνώσης, θα ήθελα να γνωρίσω νέες ψηφιακές μεθόδους και τεχνικές που θα έκαναν την αυτοαξιολόγηση πιο λειτουργική και συνδεδεμένη με τη μαθησιακή διαδικασία.

Η οργάνωση δραστηριοτήτων σε εξωτερικό χώρο με σαφή δομή, κατανομή ρόλων και παιδαγωγική στόχευση είναι κάτι που με προβληματίζει, καθώς δεν αποτελεί κομμάτι της μέχρι τώρα εμπειρίας μου.

Θέλω να ενισχύσω την ικανότητά μου να σχεδιάζω μαθήματα όπου η Φυσική συναντά την ιστορία, την κοινωνία και τον πολιτισμό, ώστε οι μαθητές να συσχετίζουν τις επιστημονικές έννοιες με τον κόσμο γύρω τους και να χτίζουν μία πιο σφαιρική, βιωματική αντίληψη της γνώσης.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Εντόπισα στην τάξη της εκπαιδευτικού των Γερμανικών ένα ιδιαίτερα λειτουργικό μαθησιακό περιβάλλον, βασισμένο στη μεθοδολογία της ανεστραμμένης τάξης και της ομότιμης διδασκαλίας. Η παρατήρηση αυτής της πρακτικής, όπου οι ίδιοι οι μαθητές αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη διδασκαλία των συμμαθητών τους, θα μπορούσε να μου προσφέρει γόνιμα παραδείγματα ενίσχυσης της αυτενέργειας, της αυτονομίας, της ουσιαστικής αλληλεπίδρασης, της ενεργούς συμμετοχής όλων των μαθητών, ακόμη και όσων διστάζουν να εκφραστούν. Είναι ευκαιρία να παρατηρήσω τον τρόπο με τον οποίο η εκπαιδευτικός καλλιεργεί τις συνθήκες ώστε οι μαθητές να συνδιαμορφώσουν τη μαθησιακή εμπειρία, πώς δομείται μια τέτοια παρέμβαση, πώς προετοιμάζονται οι μαθητές, πώς ορίζονται οι ρόλοι και πώς μπορεί να υποστηριχθεί η αυτενέργεια, η συνεργασία και η μεταγνώση στην πράξη.

Διαπίστωσα ότι ο συνάδελφος της πληροφορικής αξιοποιεί ψηφιακά εργαλεία για την ενίσχυση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών με οργανωμένο και παιδαγωγικά στοχευμένο τρόπο. Θα μπορούσε να μου προσφέρει χρήσιμες ιδέες για το πώς μπορώ να εντάξω τέτοια εργαλεία στις πρακτικές αυτοαξιολόγησης που εφαρμόζω. Είναι ευκαιρία η παρατήρηση των πρακτικών αυτοαξιολόγησης που θα εφαρμόσει στο πλαίσιο του διαθεματικού project που υλοποιούμε από κοινού.

Η παρατήρηση του μαθήματός της Γυμναστικής θα μπορούσε να μου προσφέρει ιδέες για το πώς οργανώνεται με σαφή δομή και παιδαγωγική στόχευση μια δραστηριότητα στον εξωτερικό χώρο, με σκοπό την εννοιολογική κατανόηση μέσα από βιωματικές εμπειρίες.

Εντόπισα ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον παράδειγμα εφαρμογής της προσέγγισης CLIL, όπου η ιστορία συνδυάζεται με τα γερμανικά μέσα από μία στρατηγική συνδιδασκαλία. Η παρατήρηση αυτής της πρακτικής θα μπορούσε να μου προσφέρει πολύτιμες ιδέες για το

πώς η σύνδεση διαφορετικών γνωστικών περιοχών στη διδασκαλία μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να βλέπουν τις επιστημονικές έννοιες μέσα από κοινωνικά, ιστορικά και πολιτισμικά πλαίσια, και να αναπτύσσουν μια πιο ουσιαστική και βιωματική σχέση με τη γνώση.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Μερικές φορές οι υποδομές ή ο διαθέσιμος εξοπλισμός δεν επαρκούν για να υποστηρίξουν αυτό που έχω στο μυαλό μου, ειδικά όταν πρόκειται για χρήση ψηφιακών εργαλείων ή για δραστηριότητες εκτός τάξης.

Ο καθημερινός φόρτος και ο περιορισμένος χρόνος συνεργασίας με συναδέλφους κάνουν δύσκολη την εφαρμογή πιο απαιτητικών διδακτικών προσεγγίσεων.

Επίσης, δεν είναι πάντα εύκολο να κινητοποιήσεις όλους τους μαθητές, ειδικά όταν δεν έχουν μάθει να δουλεύουν αυτόνομα. Η ενσωμάτωση της αυτοαξιολόγησης ή της ομότιμης ανατροφοδότησης απαιτεί υπομονή και σταδιακή δουλειά, γιατί δεν είναι πάντα αυτονόητη για τους μαθητές.

Ο διαθέσιμος χρόνος μέσα στην ώρα δεν φτάνει πάντα για να ολοκληρωθεί μια πιο ανοιχτή ή συνεργατική δραστηριότητα όπως θα ήθελα, χωρίς να πιεστεί η ροή.

Δεν είναι πάντα εύκολο να πειστεί κανείς να δοκιμάσει κάτι διαφορετικό, είτε πρόκειται για μαθητές είτε για ενήλικες – η συνήθεια πολλές φορές υπερισχύει της διάθεσης για αλλαγή.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: *Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)*

Ο αυτοστοχασμός που προηγήθηκε, σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, μου επέτρεψαν να αναγνωρίσω σημεία προς ενίσχυση και να τα συνδέσω με συγκεκριμένες πρακτικές που παρατήρησα στο σχολικό μου περιβάλλον. Η μακροχρόνια συνεργασία και η σχέση εμπιστοσύνης που έχω αναπτύξει με τους συναδέλφους διευκόλυνε την ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων και την επιλογή θεματικών που προέκυψαν οργανικά από κοινούς προβληματισμούς και κοινές διδακτικές εμπειρίες. Η υλοποίηση των συνεργατικών πρακτικών στηρίχθηκε στην αμοιβαία διάθεση για πειραματισμό και βελτίωση, σε ένα κλίμα ασφάλειας και επαγγελματικής στήριξης.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε μετά από κοινό στοχασμό πάνω στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά μας. Αποφασίσαμε από κοινού να εστιάσουμε στη θεματική της ομότιμης διδασκαλίας στο πλαίσιο της ανεστραμμένης τάξης, καθώς αποτελεί πεδίο που την ενδιέφερε να εξερευνήσει περαιτέρω. Ορίσαμε από κοινού τον χρόνο της παρατήρησης,

επιλέγοντας μία ενότητα για τη διατροφή, η οποία παρείχε ευκαιρίες αυτενέργειας και μεταγνώσης, και οργανώσαμε με σαφήνεια τις φάσεις της διδασκαλίας που θα παρακολουθούσε.

Η παρατηρούμενη εκπαιδευτικός μοιράστηκε τόσο την εμπειρία της, όσο και την τεχνογνωσία της στη διαχείριση της ομότιμης διδασκαλίας και της ανεστραμμένης τάξης, ενώ παραχώρησε το πλήρες εκπαιδευτικό υλικό (φύλλα εργασίας, προπαρασκευαστικά βίντεο, οδηγίες για ρόλους μαθητών). Η επιλογή της συνεργατικής πρακτικής με την παρατηρούμενη εκπαιδευτικό προέκυψε μέσα από τον μαθησιακό περίπατο και τον αρχικό αυτοστοχασμό της παρατηρήτριας καθώς εντόπισε στην τάξη της παρατηρούμενης στοιχεία που απαντούσαν σε δικές της ανάγκες: ενεργό ρόλο των μαθητών, αυτενέργεια και ουσιαστική αλληλεπίδραση. Η επιλογή της συγκεκριμένης εκπαιδευτικού για παρατήρηση βασίστηκε τόσο στην πολυετή συνεργασία και την πολύ καλή επικοινωνία, όσο και στην εμπειρία της στην οργάνωση μαθημάτων και δραστηριοτήτων, με έμφαση στην ενεργό εμπλοκή των μαθητών στην μαθησιακή διαδικασία, την αυτενέργεια και την αυτονομία, πεδίο που η παρατηρούμενη ήθελε να ενισχύσει.

Σχεδιάσαμε από κοινού την κλείδα παρατήρησης, βασισμένη στο υλικό του προγράμματος, με δείκτες που σχετίζονται με τη συμμετοχή, την ανατροφοδότηση και τη μεταγνώση. Η συνεργασία μας υπήρξε ανοιχτή και ισότιμη, με ανταλλαγή απόψεων πριν και μετά την παρατήρηση. Δυσκολία υπήρξε κυρίως στην αίσθηση πίεσης χρόνου για τους μαθητές, αλλά η διαδικασία ανατροφοδότησης ανέδειξε τρόπους βελτίωσης. Η διαδικασία παρατήρησης ήταν ουσιαστική και δημιουργική. Μέσα από αυτήν αναδείχθηκαν καλές πρακτικές που συνδυάζουν την αυτονομία των μαθητών με τη συνεργατική μάθηση. Η εμπειρία ενίσχυσε τον επαγγελματικό στοχασμό και άνοιξε προοπτικές για αξιοποίηση παρόμοιων προσεγγίσεων και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η διαμόρφωση της κλείδας παρατήρησης έγινε με στόχο να καταγραφούν στοιχεία που αφορούν στη μεθοδολογία της ανεστραμμένης τάξης και της ομότιμης διδασκαλίας, που ήταν ο πυρήνας της συνεργατικής πρακτικής. Εστιάσαμε από κοινού, σε πεδία που ανταποκρίνονταν στις ανάγκες του αυτοστοχασμού της παρατηρήτριας εκπαιδευτικού: Ενίσχυση της αυτενέργειας των μαθητών, ενεργός συμμετοχή τους στη διαδικασία της διδασκαλίας, ποιότητα της μεταγνωστικής ανατροφοδότησης.

Το εργαλείο είχε περιγραφικό χαρακτήρα, ώστε να επιτρέψει παρατήρηση χωρίς αξιολογική χροιά, διευκολύνοντας έτσι την αναστοχαστική συζήτηση. Η διαμόρφωση στηρίχθηκε στο υλικό του προγράμματος, σε βιβλιογραφία για την ανεστραμμένη τάξη και τη μεταγνώση, και στην εμπειρία μας από προηγούμενες κοινές δράσεις.

Κλείδα Παρατήρησης: Μάθημα Γερμανικών (Διατροφικές Συνήθειες)

Παρατηρητής: Εκπαιδευτικός ΠΕ04.01 - Φυσικός

Παρατηρούμενος: Εκπαιδευτικός ΠΕ07 -Γερμανικής

Θεματικό Πλαίσιο: Διατροφικές συνήθειες –Ομότιμη Διδασκαλία/Ανεστραμμένη τάξη

Ημερομηνία Παρατήρησης: Παρασκευή 7 Μαρτίου 2025

Σκοπός της Παρατήρησης Η παρατήρηση επικεντρώθηκε στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η μεθοδολογία της ανεστραμμένης τάξης και της ομότιμης διδασκαλίας. Δόθηκε έμφαση στην οργάνωση της προετοιμασίας, στη διαχείριση του ρόλου των μαθητών ως εκπαιδευτικών, και στη διακριτική καθοδήγηση από την εκπαιδευτικό.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το πώς υποστηρίζεται η αυτονομία και η συνεργατική μάθηση στο πλαίσιο αυτό.

Πεδίο Παρατήρησης	Δείκτες / Κριτήρια	Παρατηρήσεις	Ενδείξεις για συζήτηση / Ανατροφοδότηση
Οργάνωση και υποστήριξη της ανεστραμμένης τάξης	- Υπάρχει σαφές πλαίσιο προετοιμασίας των μαθητών.	Οι μαθητές προσήλθαν καλά προετοιμασμένοι, γεγονός που αποτυπώθηκε στην ευχέρεια με την οποία διαχειρίστηκαν τη ροή της διδασκαλίας.	Ενθαρρύνεται η συνέχιση αυτής της προσέγγισης και η ενίσχυση των μεταγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών
	- Η ανάθεση ρόλων είναι ξεκάθαρη και οι μαθητές είναι προετοιμασμένοι.	Κάθε μαθητής γνώριζε ακριβώς τον ρόλο του και υπήρξε ορατή κατανομή εργασιών, γεγονός που διευκόλυνε την ομαλή διεξαγωγή του μαθήματος.	Θετική προσέγγιση
	- Η εκπαιδευτικός υποστηρίζει διακριτικά και οργανώνει τον ρυθμό του μαθήματος.	Η παρουσία της εκπαιδευτικού υπήρξε συντονιστική αλλά διακριτική, προσφέροντας σταθερότητα χωρίς να περιορίζει την αυτενέργεια των μαθητών.	Θετικός αντίκτυπος – εξαιρετική διαχείριση
Ομότιμη διδασκαλία και δυναμική της ομάδας	- Οι μαθητές λειτουργούν ως ισότιμοι συντελεστές της μαθησιακής διαδικασίας.	Η αλληλεπίδραση βασίστηκε σε αμοιβαίο σεβασμό, με μαθητές να ακούν ενεργά και να απαντούν υποστηρικτικά.	Σημείο ενδιαφέροντος η αλληλεπίδραση
	- Η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών βασίζεται στον σεβασμό και στην υποστήριξη.	Διακρίθηκε μια αίσθηση κοινότητας μέσα στην τάξη, με αυθόρμητες χειρονομίες ενθάρρυνσης μεταξύ των συμμετεχόντων.	
	- Υπάρχει συνεργατική επίλυση αποριών και δημιουργικότητα στον τρόπο παρουσίασης.	Κατά τη ροή του μαθήματος, οι μαθητές επινόησαν παραδείγματα και ανέπτυξαν δημιουργικές στρατηγικές για να εξηγήσουν έννοιες στους συμμαθητές τους.	

Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση	- Υπάρχει χώρος για αυτοαξιολόγηση ή ετεροαξιολόγηση.	Στο τέλος του μαθήματος, ζητήθηκε από τους μαθητές να σχολιάσουν τι ένιωσαν ότι έκαναν καλά και τι θα ήθελαν να βελτιώσουν.	
	- Η ανατροφοδότηση γίνεται με σεβασμό και με τρόπο ενισχυτικό.	Οι μαθητές έδιναν εποικοδομητικά σχόλια ο ένας στον άλλο, εστιάζοντας στο περιεχόμενο και όχι στο πρόσωπο.	
	- Οι μαθητές καλούνται να αναστοχαστούν για τη διαδικασία.	Έγινε προσπάθεια να συνδεθεί η διδακτική εμπειρία με προσωπικά βιώματα, ενισχύοντας τη συνειδητότητα των επιλογών τους.	
Εμπλοκή όλων των μαθητών	- Παρατηρείται ισότιμη συμμετοχή ανεξαρτήτως επιπέδου ή προσωπικότητας.	Υπήρξε εμφανής κατανομή χρόνου και λόγου σε όλους τους μαθητές, ανεξαρτήτως επιπέδου.	Εξαιρετική δυνατότητα εμπλοκής όλων
	- Γίνεται προσπάθεια ενεργοποίησης λιγότερο συμμετοχικών μαθητών.	Η ομάδα φρόντισε να εντάξει στην κουβέντα και πιο σιωπηλούς μαθητές, δίνοντάς τους μικρούς ρόλους υποστήριξης.	Πολύ θετική η συμμετοχή όλων
	- Υπάρχει υποστηρικτικό κλίμα που ενθαρρύνει τη συμμετοχή όλων.	Το παιδαγωγικό κλίμα ήταν θετικό και ενθαρρυντικό, κάτι που φάνηκε και στην ελευθερία με την οποία εκφράζονταν οι μαθητές.	Σημαντικός ο συνδυασμός ελευθερίας και ενθάρρυνσης - αλληλοϋποστήριξης

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική σχεδιάστηκε με στόχο την παρατήρηση του τρόπου με τον οποίο οι ίδιοι οι μαθητές αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη διδακτική διαδικασία, στο πλαίσιο μίας οργανωμένης μορφής ομότιμης διδασκαλίας και ανεστραμμένης τάξης, με σκοπό τη διερεύνηση τρόπων ενίσχυσης της αυτενέργειας, της αυτονομίας και της ενεργού συμμετοχής των μαθητών. Ο σχεδιασμός έγινε από κοινού με προσεκτική επιλογή της ενότητας, καθορισμό φάσεων διδασκαλίας και δημιουργία εργαλείου παρατήρησης (κλείδα), προσαρμοσμένου στους στόχους της πρακτικής. Η δημιουργία της κλείδας μας

βοήθησε να επικεντρωθούμε σε βασικά παιδαγωγικά σημεία και να οργανώσουμε με σαφήνεια τις φάσεις του μαθήματος. Η διεξαγωγή της παρατήρησης πραγματοποιήθηκε σε υποστηρικτικό κλίμα, χωρίς διακοπή της ροής του μαθήματος, επιτρέποντας την ουσιαστική παρατήρηση της μαθησιακής αλληλεπίδρασης. Η μεταξύ μας συνεργασία υπήρξε διαρκής, με αναστοχαστικές συζητήσεις και ανταλλαγή εμπειριών σε όλα τα στάδια, και χαρακτηρίστηκε από ειλικρίνεια, αμοιβαιότητα και γόνιμο διάλογο, κάτι που ενίσχυσε την αξία της ανατροφοδότησης. Η αποτίμηση της πρακτικής έγινε από κοινού, με ανατροφοδότηση και από τις δύο πλευρές και ανέδειξε θετικά στοιχεία, όπως τη σαφή δομή του μαθήματος, την ξεκάθαρη ανάθεση ρόλων στους μαθητές και την ενίσχυση της μαθητικής αυτονομίας. Παράλληλα, καταγράφηκαν προκλήσεις που αφορούσαν στην ποιότητα της ομότιμης ανατροφοδότησης και στη διαχείριση χρόνου κατά τη φάση της συνεργασίας των μαθητών.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Πέρα από την παρατήρηση, η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως πλαίσιο στοχαστικού διαλόγου, ανταλλαγής εμπειριών και κριτικής ανατροφοδότησης. Μέσα από αυτή τη συνεργασία μάθαμε και οι δύο, μοιραστήκαμε προβληματισμούς, επιβεβαιώσαμε καλές πρακτικές και νιώσαμε ότι εξελισσόμαστε μαζί, με εμπιστοσύνη και κοινή διάθεση για βελτίωση.

1° Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Πρακτικές αυτοαξιολόγησης μαθητών στο πλαίσιο διαθεματικού project πληροφορικής - φυσικής

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ86 -Πληροφορικής, Σχέση εργασίας: Μόνιμος, Έτη υπηρεσίας: 22 (παρατηρούμενος), ΠΕ04.01 – Φυσικός, Σχέση εργασίας: Μόνιμος, Έτη υπηρεσίας: 18 (παρατηρήτρια)

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η παρατήρηση πραγματοποιήθηκε στο μάθημα της Πληροφορικής, στο πλαίσιο διαθεματικού project με αντικείμενο τη δημιουργία παρουσιάσεων PowerPoint για γνωστά πειράματα Φυσικής. Είχε ως στόχο την καταγραφή των τρόπων ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης στη μαθησιακή διαδικασία, τόσο πριν όσο και μετά την παρουσίαση εργασιών. Από κοινού σχεδιάσαμε την κλείδα παρατήρησης με βάση τη στοχοθεσία. Εστιάσαμε στην καταγραφή τρόπων ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης των μαθητών, με χρήση εργαλείων όπως checklist, Google Form και Mentimeter. Η κλείδα παρατήρησης σχεδιάστηκε από κοινού και οργανώθηκε σε πέντε βασικούς άξονες. Ακολούθησε μεταδιδασκτική συζήτηση με στόχο την αποτίμηση της πρακτικής και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Ένα από τα βασικά μου δυνατά σημεία είναι ότι σχεδιάζω το μάθημα με τρόπο που οι μαθητές να συμμετέχουν ενεργά και να καταλαβαίνουν γιατί μαθαίνουν αυτό που μαθαίνουν. Αξιοποιώ ποικίλες στρατηγικές μάθησης και χρησιμοποιώ ποικιλία εργαλείων. Έχω αναπτύξει εμπειρία σε καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και σε διαθεματικές και διεπιστημονικές δράσεις. Συνεργάζομαι με συναδέλφους και δοκιμάζω νέες ιδέες. Ενσωματώνω μεταγνωστικές στρατηγικές και αναζητώ τρόπους για ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Το ενδιαφέρον μου για την αξιολόγηση ως μάθηση με οδηγεί να πειραματίζομαι

με νέα εργαλεία, ενισχύοντας τη διδασκαλία μου με έμφαση στην ανατροφοδότηση και στην ενδυνάμωση της μαθησιακής αυτονομίας.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Θα ήθελα να δω στην πράξη νέους τρόπους οργάνωσης της διδασκαλίας όπου οι μαθητές αναλαμβάνουν πιο ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, ενισχύοντας την αυτενέργεια, τη συνεργασία και την ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

Παρότι έχω αναπτύξει συστηματικούς τρόπους ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης ως εργαλείου μάθησης και μεταγνώσης, θα ήθελα να γνωρίσω νέες ψηφιακές μεθόδους και τεχνικές που θα έκαναν την αυτοαξιολόγηση πιο λειτουργική και συνδεδεμένη με τη μαθησιακή διαδικασία.

Η οργάνωση δραστηριοτήτων σε εξωτερικό χώρο με σαφή δομή, κατανομή ρόλων και παιδαγωγική στόχευση είναι κάτι που με προβληματίζει, καθώς δεν αποτελεί κομμάτι της μέχρι τώρα εμπειρίας μου.

Θέλω να ενισχύσω την ικανότητά μου να σχεδιάζω μαθήματα όπου η Φυσική συναντά την ιστορία, την κοινωνία και τον πολιτισμό, ώστε οι μαθητές να συσχετίζουν τις επιστημονικές έννοιες με τον κόσμο γύρω τους και να χτίζουν μία πιο σφαιρική, βιωματική αντίληψη της γνώσης.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Εντόπισα στην τάξη της εκπαιδευτικού των Γερμανικών ένα ιδιαίτερα λειτουργικό μαθησιακό περιβάλλον, βασισμένο στη μεθοδολογία της ανεστραμμένης τάξης και της ομότιμης διδασκαλίας. Η παρατήρηση αυτής της πρακτικής, όπου οι ίδιοι οι μαθητές αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη διδασκαλία των συμμαθητών τους, θα μπορούσε να μου προσφέρει γόνιμα παραδείγματα ενίσχυσης της αυτενέργειας, της αυτονομίας, της ουσιαστικής αλληλεπίδρασης, της ενεργούς συμμετοχής όλων των μαθητών, ακόμη και όσων διστάζουν να εκφραστούν. Είναι ευκαιρία να παρατηρήσω τον τρόπο με τον οποίο η εκπαιδευτικός καλλιεργεί τις συνθήκες ώστε οι μαθητές να συνδιαμορφώσουν τη μαθησιακή εμπειρία, πώς δομείται μια τέτοια παρέμβαση, πώς προετοιμάζονται οι μαθητές, πώς ορίζονται οι ρόλοι και πώς μπορεί να υποστηριχθεί η αυτενέργεια, η συνεργασία και η μεταγνώση στην πράξη.

Διαπίστωσα ότι ο συνάδελφος της πληροφορικής αξιοποιεί ψηφιακά εργαλεία για την ενίσχυση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών με οργανωμένο και παιδαγωγικά στοχευμένο τρόπο. Θα μπορούσε να μου προσφέρει χρήσιμες ιδέες για το πώς μπορώ να εντάξω τέτοια εργαλεία στις πρακτικές αυτοαξιολόγησης που εφαρμόζω. Είναι ευκαιρία η παρατήρηση των πρακτικών αυτοαξιολόγησης που θα εφαρμόσει στο πλαίσιο του διαθεματικού project που υλοποιούμε από κοινού.

Η παρατήρηση του μαθήματός της Γυμναστικής θα μπορούσε να μου προσφέρει ιδέες για το πώς οργανώνεται με σαφή δομή και παιδαγωγική στόχευση μια δραστηριότητα στον εξωτερικό χώρο, με σκοπό την εννοιολογική κατανόηση μέσα από βιωματικές εμπειρίες.

Εντόπισα ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον παράδειγμα εφαρμογής της προσέγγισης CLIL, όπου η ιστορία συνδυάζεται με τα γερμανικά μέσα από μία στρατηγική συνδιδασκαλία. Η παρατήρηση αυτής της πρακτικής θα μπορούσε να μου προσφέρει πολύτιμες ιδέες για το πώς η σύνδεση διαφορετικών γνωστικών περιοχών στη διδασκαλία μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να βλέπουν τις επιστημονικές έννοιες μέσα από κοινωνικά, ιστορικά και

πολιτισμικά πλαίσια, και να αναπτύσσουν μια πιο ουσιαστική και βιωματική σχέση με τη γνώση.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Μερικές φορές οι υποδομές ή ο διαθέσιμος εξοπλισμός δεν επαρκούν για να υποστηρίξουν αυτό που έχω στο μυαλό μου, ειδικά όταν πρόκειται για χρήση ψηφιακών εργαλείων ή για δραστηριότητες εκτός τάξης.

Ο καθημερινός φόρτος και ο περιορισμένος χρόνος συνεργασίας με συναδέλφους κάνουν δύσκολη την εφαρμογή πιο απαιτητικών διδακτικών προσεγγίσεων.

Επίσης, δεν είναι πάντα εύκολο να κινητοποιήσεις όλους τους μαθητές, ειδικά όταν δεν έχουν μάθει να δουλεύουν αυτόνομα. Η ενσωμάτωση της αυτοαξιολόγησης ή της ομότιμης ανατροφοδότησης απαιτεί υπομονή και σταδιακή δουλειά, γιατί δεν είναι πάντα αυτονόητη για τους μαθητές.

Ο διαθέσιμος χρόνος μέσα στην ώρα δεν φτάνει πάντα για να ολοκληρωθεί μια πιο ανοιχτή ή συνεργατική δραστηριότητα όπως θα ήθελα, χωρίς να πιεστεί η ροή.

Δεν είναι πάντα εύκολο να πειστεί κανείς να δοκιμάσει κάτι διαφορετικό, είτε πρόκειται για μαθητές είτε για ενήλικες – η συνήθεια πολλές φορές υπερισχύει της διάθεσης για αλλαγή.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός που προηγήθηκε, σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, μου επέτρεψαν να αναγνωρίσω σημεία προς ενίσχυση και να τα συνδέσω με συγκεκριμένες πρακτικές που παρατήρησα στο σχολικό μου περιβάλλον. Η μακροχρόνια συνεργασία και η σχέση εμπιστοσύνης που έχω αναπτύξει με τους συναδέλφους διευκόλυνε την ανοιχτή ανταλλαγή απόψεων και την επιλογή θεματικών που προέκυψαν οργανικά από κοινούς προβληματισμούς και κοινές διδακτικές εμπειρίες. Η υλοποίηση των συνεργατικών πρακτικών στηρίχθηκε στην αμοιβαία διάθεση για πειραματισμό και βελτίωση, σε ένα κλίμα ασφάλειας και επαγγελματικής στήριξης.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η παρατήρηση πραγματοποιήθηκε στο μάθημα της Πληροφορικής, στο πλαίσιο διαθεματικού project με αντικείμενο τη δημιουργία παρουσιάσεων PowerPoint για γνωστά πειράματα Φυσικής. Είχε ως στόχο την καταγραφή των τρόπων με τους οποίους ενσωματώνεται η αυτοαξιολόγηση στη μαθησιακή διαδικασία, τόσο πριν όσο και κατά τη

διάρκεια και μετά την παρουσίαση των εργασιών. Η επιλογή της συνεργασίας μας βασίστηκε στην προηγούμενη εμπειρία κοινών διαθεματικών δράσεων και στον παρόμοιο προσανατολισμό που διαπιστώθηκε μέσα από τον ατομικό αυτοστοχασμό και τον μαθησιακό περίπατο. Ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής επιλέχθηκε ως παρατηρούμενος λόγω της συνάφειας της διδακτικής του πρακτικής με τις έννοιες της αυτενέργειας, του ψηφιακού γραμματισμού και της αυτορρυθμιζόμενης μάθησης. Επιλέξαμε να εστιάσουμε στην ενσωμάτωση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών, ως κοινό πεδίο προβληματισμού και ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας, ιδιαίτερα σε σχέση με την ενσωμάτωση εργαλείων και πρακτικών αυτοαξιολόγησης στην τάξη, καθώς και ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού.

Η κλείδα παρατήρησης διαμορφώθηκε από κοινού, αξιοποιώντας βιβλιογραφικές πηγές του προγράμματος και τις ανάγκες του μαθήματος, εστιάζοντας σε πέντε άξονες: εμπλοκή μαθητών, αυτοαξιολόγηση/αναστοχασμός, ετεροαξιολόγηση, χρήση εργαλείων και ρόλος του εκπαιδευτικού. Ο σχεδιασμός περιλάμβανε προπαρασκευαστικές συναντήσεις, επιλογή και συνδιαμόρφωση εργαλείων (checklist, Google Form, Mentimeter, Padlet) και συμφωνημένο πλαίσιο παρατήρησης. Ακολούθησε αναλυτική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με βάση τα δεδομένα της παρατήρησης.

Η συνεργασία υπήρξε ισότιμη και στοχευμένη, με συστηματική ανατροφοδότηση. Δυσκολίες εντοπίστηκαν κυρίως στον περιορισμένο χρόνο για εμβάθυνση στη μεταδιδασκτική ανάλυση, κάτι που αναδείχθηκε ως πεδίο προς ενίσχυση σε μελλοντικές εφαρμογές.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η κλείδα παρατήρησης διαμορφώθηκε από κοινού, με σκοπό την καταγραφή και αποτίμηση συγκεκριμένων πρακτικών ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης των μαθητών στο πλαίσιο του διαθεματικού project. Γι' αυτό, η κλείδα οργανώθηκε γύρω από πέντε βασικούς άξονες: εμπλοκή των μαθητών, αυτοαξιολόγηση, ετεροαξιολόγηση, χρήση εργαλείων, ρόλος του εκπαιδευτικού.

Οι δείκτες σχεδιάστηκαν με τρόπο ώστε να είναι σαφείς, παρατηρήσιμοι και άμεσα συνδεδεμένοι με τις επιδιωκόμενες μαθησιακές διαδικασίες. Λήφθηκαν υπόψη τόσο η θεωρητική τεκμηρίωση του προγράμματος όσο και τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης τάξης και διδακτικής πρακτικής. Η χρήση εργαλείων όπως checklist, Google Form, Mentimeter και Padlet ενσωματώθηκε στην κλείδα για να αξιοποιηθούν ως πηγές δεδομένων. Η κλείδα αποτέλεσε ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς για την παρατήρηση, τη συζήτηση και τον αναστοχασμό.

Κλείδα Παρατήρησης

Θεματική Παρατήρησης: Πρακτικές αυτοαξιολόγησης μαθητών στο πλαίσιο διαθεματικού project με PowerPoint και Φυσική

Στόχος Παρατήρησης: Εντοπισμός τρόπων ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης στη μαθησιακή διαδικασία (πριν και μετά την παρουσίαση)

Πεδίο: Παιδαγωγικό και Διδακτικό

Κατηγορίες: Εμπλοκή μαθητών – Στρατηγικές Αξιολόγησης – Ενίσχυση μεταγνώσης

Τάξη/Μάθημα: Α2 / Πληροφορική – Διαθεματικό Project με Φυσική

Παρατηρητής: Εκπαιδευτικός ΠΕ04.01 – Φυσικός

Παρατηρούμενος: Εκπαιδευτικός ΠΕ86 – Πληροφορικής

Ημερομηνία: Τρίτη 15 Ιανουαρίου 2025

Άξονας Παρατήρησης	Δείκτες / Παρατηρούμενα Στοιχεία	Παρατηρήσεις
1. Εμπλοκή Μαθητών	• Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες με καταμερισμό ρόλων και ενεργή συμμετοχή. • Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης δείχνουν ετοιμότητα, υπευθυνότητα και προσανατολισμό στον στόχο. • Οι μαθητές-ακροατές συμμετέχουν με ερωτήσεις και σχόλια.	• Οι μαθητές συνεργάστηκαν ανά ομάδες και μοίρασαν ρόλους (ομιλητής, τεχνική επιμέλεια, διαχείριση χρόνου). • Κατά την παρουσίαση, οι μαθητές παρουσίασαν με σαφήνεια και θετική στάση. • Οι ακροατές συμμετείχαν με ερωτήσεις στο τέλος κάθε παρουσίασης, δείχνοντας ενεργή ακρόαση.
2. Αυτοαξιολόγηση/ Αναστοχασμός	• Χρησιμοποιήθηκε checklist με συγκεκριμένα κριτήρια (π.χ. τεχνική αρτιότητα, οπτική αισθητική, σαφήνεια περιεχομένου) πριν την παρουσίαση. • Οι μαθητές συμπλήρωσαν Google Form μετά την παρουσίαση με ερωτήσεις αναστοχασμού. • Οι μαθητές εντοπίζουν τα δυνατά τους σημεία και προτείνουν βελτιώσεις για επόμενες εργασίες.	• Το checklist δόθηκε την προηγούμενη ημέρα και χρησιμοποιήθηκε από όλες τις ομάδες. • Οι φόρμες περιλάμβαναν ερωτήσεις όπως 'Τι έμαθες από την εμπειρία σου;' και 'Τι θα ήθελες να αλλάξεις;'. • Οι απαντήσεις φάνέρωσαν ειλικρινή αναστοχασμό και προσωπική ματιά.
3. Χρήση Mentimeter για Ενδιάμεσο Αναστοχασμό	• Το Mentimeter χρησιμοποιήθηκε για στοχασμό ανάμεσα στις παρουσιάσεις. • Οι ερωτήσεις ήταν στοχευμένες π.χ. 'Τι θα βελτίωνα αν ξαναπαρουσίαζα;' ή 'Τι μου έκανε εντύπωση;'. • Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποίησε τα δεδομένα για συζήτηση.	• Μετά τις πρώτες παρουσιάσεις, οι μαθητές απάντησαν ανώνυμα σε ανοιχτές ερωτήσεις στο Mentimeter. • Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν και σχολιάστηκαν συνοπτικά από τον εκπαιδευτικό. • Η διαδικασία ενίσχυσε την αίσθηση κοινής μάθησης και κατανόησης των προσδοκιών.
4. Ετεροαξιολόγηση & Συνεργατική Ανατροφοδότηση	• Οι μαθητές καλούνται να αξιολογήσουν παρουσιάσεις συμμαθητών με βάση σαφή κριτήρια. • Η διαδικασία γίνεται με χρήση Padlet ή προφορική ανατροφοδότηση και ακολουθείται από συζήτηση. • Η ανατροφοδότηση είναι υποστηρικτική και συμβάλλει στη βελτίωση.	• Οι μαθητές έγραψαν σύντομα σχόλια για τις παρουσιάσεις άλλων ομάδων σε κοινό Padlet. • Ο εκπαιδευτικός καθοδήγησε τη διατύπωση των σχολίων με θετικό και εποικοδομητικό τρόπο. • Οι ομάδες έλαβαν τα σχόλια και συζήτησαν ποια σημεία τους βοήθησαν περισσότερο.
5. Ρόλος Εκπαιδευτικού	• Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τη διαδικασία με υποστηρικτικές παρεμβάσεις. • Δημιουργεί θετικό κλίμα και ενισχύει την ασφάλεια των μαθητών να εκφραστούν. • Ενσωματώνει τις παρατηρήσεις	• Ο εκπαιδευτικός έθεσε σαφείς στόχους στην αρχή και επανέφερε την προσοχή όταν χρειαζόταν. • Διατήρησε ήρεμο τόνο και ενίσχυσε θετικά τη συμβολή κάθε μαθητή. • Στο τέλος πρότεινε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν οι

	των μαθητών στον επανασχεδιασμό δραστηριοτήτων.	παρατηρήσεις των μαθητών να ενσωματωθούν στην επόμενη φάση του project.
--	---	---

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε με σαφή στοχοθεσία και μεθοδικό σχεδιασμό. Η παρατήρηση οργανώθηκε στη βάση κοινής προετοιμασίας και επιλογής εργαλείων, με στόχο την καταγραφή και αποτίμηση πρακτικών που ενισχύουν την αυτοαξιολόγηση των μαθητών και την αναστοχαστική τους ικανότητα. Υπήρξε ουσιαστική προετοιμασία μέσα από προδιδασκτική συζήτηση και συμφωνία ως προς τη μεθοδολογία. Η παρατήρηση, οργανωμένη μέσα από την κλείδα που φτιάξαμε από κοινού, έδωσε χρήσιμα στοιχεία. Η αξιολόγηση της πρακτικής έγινε μέσα από στοχευμένη μεταδιδασκτική συζήτηση, αξιοποιώντας τις σημειώσεις και τις παρατηρήσεις της κλείδας.

Η διαδικασία ήταν ουσιαστική και γόνιμη. Αναδείχθηκαν καλές πρακτικές ενσωμάτωσης της αυτοαξιολόγησης και ενίσχυσης του αναστοχασμού των μαθητών. Επιβεβαιώθηκε η λειτουργική ένταξη της αυτοαξιολόγησης ως μέρος της μαθησιακής διαδικασίας. Η παρατήρηση έδωσε το έναυσμα για δημιουργικό διάλογο, με ιδέες για μελλοντικό εμπλουτισμό της πρακτικής, όπως η ενίσχυση της ετεροαξιολόγησης και η ενθάρρυνση πιο προσωπικής έκφρασης από τους μαθητές. Μεταξύ των προτάσεων που διατυπώθηκαν, ξεχώρισε η ενσωμάτωση πιο βιωματικών μορφών ανατροφοδότησης, καθώς και η χρήση απλών εργαλείων αυτοπαρατήρησης, τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιούνται από τους ίδιους τους μαθητές σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργασία μας βασίστηκε στην εμπιστοσύνη και την κοινή πρόθεση βελτίωσης της παιδαγωγικής πράξης. Η εμπειρία της ετεροπαρατήρησης υπήρξε ουσιαστική και για τους δύο μας, όχι μόνο για την ανάδειξη των πρακτικών αυτοαξιολόγησης των μαθητών, αλλά και για τη γενικότερη κουλτούρα αναστοχασμού που ενίσχυσε. Η διαδικασία ανέδειξε τη σημασία της στοχευμένης ανατροφοδότησης και της συνεργατικής ανάλυσης των πρακτικών μας. Συμφωνήσαμε ότι πρόκειται για μια εμπειρία που μπορεί να αξιοποιηθεί σε μεγαλύτερη κλίμακα, ως μέρος μιας κοινής κουλτούρας ενδοσχολικής επαγγελματικής μάθησης. Αποχωρήσαμε από τη συνάντηση με αίσθημα εμπιστοσύνης, ενδυνάμωσης και νέου προβληματισμού – χαρακτηριστικά που, κατά τη γνώμη μας, επιβεβαιώνουν την αξία της ετεροπαρατήρησης ως μαθησιακής και αναπτυξιακής διαδικασίας.

2° Πρότυπο Γυμνάσιο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2 Ειδικότητες: Φυσικής Αγωγής & Μαθηματικών, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι, Έτη υπηρεσίας : 21 & 5.

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Συμφωνήθηκε η παρατηρήτρια εκπαιδευτικός να προσέλθει σε ένα μάθημα Φυσικής Αγωγής σε τμήμα της Α Γυμνασίου, με στόχο την παρακολούθηση μιας διδασκαλίας με τη μέθοδο των σταθμών που θα περιελάμβανε την ταυτόχρονη εξάσκηση των μαθητών σε 4 σταθμούς προπόνησης. Για αυτό το λόγο το προαύλιο χωρίστηκε σε 4 τομείς προπόνησης και το τμήμα χωρίστηκε τυχαία σε 4 μεικτές ομάδες. Κάθε ομάδα θα έπρεπε να ασκηθεί σε 1 σταθμό για 7 λεπτά ακολουθώντας τις οδηγίες ενός φύλλου εργασίας που υπήρχε σε κάθε σταθμό. Με το πέρας των 7 λεπτών ακολουθούσε διάλειμμα 1 λεπτού και κατόπιν οι ομάδες μετακινούνταν ταυτόχρονα στον επόμενο σταθμό. Στόχοι του μαθήματος ήταν να περάσουν κυκλικά και διαδοχικά οι 4 ομάδες και από τους 4 σταθμούς μέσα σε 35 λεπτά, βελτιώνοντας την τεχνική τους σε διάφορες βασικές δεξιότητες του αθλήματος της καλαθοσφαίρισης (ντρίπλα, πάσα, σουτ, άμυνα «man to man»).

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Έχω σχέσεις κατανόησης, εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού με τους περισσότερους μαθητές μου και έχω κάνει συμβόλαιο μαθήματος στην αρχή της σχολικής χρονιάς σε όλα τα τμήματα που διδάσκω φέτος, που καθορίζει την αμοιβαία τήρηση διδακτικών, παιδαγωγικών και συμπεριφορικών κανόνων, προκειμένου να επιτευχθούν οι γνωστικοί και ηθικό-συμπεριφορικοί στόχοι του μαθήματος

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Ορισμένοι μαθητές δεν συμμετέχουν ενεργά στα μαθήματα της καλαθοσφαίρισης. Προσπαθώ να τους ενεργοποιήσω με μη ικανοποιητικά αποτελέσματα, με αποτέλεσμα να μη συμμετέχουν σε δραστηριότητες του μαθήματος.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Το σχολείο που υπηρετώ φέτος είναι Πρότυπο κι οι μαθητές του είναι εξοικειωμένοι με εναλλακτικές διδακτικές μεθόδους. Επίσης υπάρχουν διαθέσιμοι αθλητικοί χώροι στο σχολείο, που μπορώ να αξιοποιήσω.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Στο τμήμα υπάρχουν μαθητές με έλλειψη κινήτρου για συμμετοχή στα μαθήματα της καλαθοσφαίρισης. Φοβάμαι ότι θα πρέπει να σχεδιάσω ένα μάθημα με εναλλακτική διδακτική μέθοδο, προκειμένου να τους κινητοποιήσω, γεγονός που ίσως δυσκολέψει την εποπτεία μου κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Παρακολουθώντας κάποια μαθήματα συναδέλφου της ίδιας ειδικότητας με εμένα αποφάσισα να εφαρμόσω τη μέθοδο των σταθμών (κυκλική προπόνηση) σε ένα μάθημα καλαθοσφαίρισης σε τμήμα της Α Γυμνασίου με χαμηλό κίνητρο και αρνητική διάθεση στο άθλημα της καλαθοσφαίρισης. Ο μαθησιακός περίπατος με βοήθησε να καταλάβω πως για να ενεργοποιήσω και να εμπλέξω περισσότερο τους μαθητές του συγκεκριμένου τμήματος θα ήταν καλό να αλλάξω διδακτική μέθοδο, να κάνω πιο ελκυστικό το μάθημα, να τους δώσω χώρο και χρόνο να αναλάβουν πρωτοβουλίες, να λειτουργήσουν ομαδικά και να χαρούν περισσότερο το μάθημα. Επέλεξα λοιπόν να οργανώσω τον προαύλιο χώρο του σχολείου σε 4 τομείς, όπου σε κάθε τομέα θα λειτουργούσε ένας σταθμός προπόνησης με συγκεκριμένο ασκησιολόγιο, τυπωμένο σε ένα φύλλο εργασίας. Κάθε ομάδα παρέμενε στο σταθμό και ασκούσαν σε αυτό για 7 λεπτά. Μετά τα 7 λεπτά οι ομάδες έκαναν διάλειμμα 1 λεπτού και μετά μετακινούνταν στους επόμενους σταθμούς με στόχο όλες οι ομάδες να περάσουν από όλους τους σταθμούς μέσα σε 35 λεπτά. Δόθηκε χρόνος 5 λεπτών στο τέλος του μαθήματος για την αξιολόγηση/αποτίμηση του μαθήματος.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Τα κριτήρια επιλογής της συναδέλφου ήταν 1) η διαθεσιμότητά της και 2) η καλή μεταξύ μας επικοινωνία. Συναποφασίσαμε να τροποποιήσουμε μια υπάρχουσα κλείδα παρατήρησης, ώστε το εργαλείο βάσει του οποίου θα γίνει η παρατήρηση να ανταποκρίνεται σε μεγαλύτερο βαθμό στους στόχους που έχουν τεθεί προηγουμένως. Έγινε προσπάθεια εστίασης στον στόχο της παρατήρησης (Πεδίο – Κατηγορία – Υποκατηγορία), ο εντοπισμός στην έτοιμη κλείδα του φάσματος των ερωτήσεων που αντιστοιχούν στην Κατηγορία που έχει επιλεγεί και ο εμπλουτισμός με ερωτήσεις που φωτογραφίζουν την Υποκατηγορία που εμπεριέχει το αντικείμενο της παρατήρησης.

Εργαλείο παρατήρησης

Σε μια κλείδα παρατήρησης με τη μορφή λίστας, για το Πεδίο: Διδακτικό Έργο, την Κατηγορία: Μέθοδος εξάσκησης σε σταθμούς και την Υποκατηγορία: Τεχνικές ασκήσεις

Καλαθοσφαίρισης σε 4 σταθμούς προπόνησης περιλαμβάνονται οι εξής προτάσεις-διατυπώσεις:

Ο εκπαιδευτικός

- 1) μιλά δυνατά και καθαρά / έχει οργανώσει άρτια τους σταθμούς προπόνησης;
- 2) επιτυγχάνει τους στόχους του μαθήματος;
- 3) διατηρεί την εποπτεία των μαθητών του στους διάφορους σταθμούς;
- 4) εξηγεί επαρκώς την τεχνική των ασκήσεων πριν, κατά και μετά την εκτέλεση των ασκήσεων των μαθητών;
- 5) δημιουργεί φύλλα εργασίας που υπάρχουν στους σταθμούς προπόνησης με σαφείς οδηγίες καθοδήγησης των ασκούμενων;
- 6) εμπλέκει το σύνολο των μαθητών του στις δραστηριότητες του μαθήματος;
- 7) χρησιμοποιεί ικανοποιητικά την υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου;
- 8) χρησιμοποιεί το χιούμορ, ως παιδαγωγικό μέσο;
- 9) επιβραβεύει τις προσπάθειες των μαθητών του
- 10) έκανε απολογισμό/αποτίμηση στο τέλος του μαθήματος;

Το σκεπτικό επιλογής της παραπάνω κλείδας παρατήρησης ήταν η δημιουργία ενός σύντομου και περιεκτικού εργαλείου παρατήρησης, προσανατολισμένου όχι μόνο στο τι κάνει ο εκπαιδευτικός αλλά και στο πως μαθαίνουν οι μαθητές στη διάρκεια του μαθήματος και το οποίο να παρέχει πληροφορίες για την ικανοποίηση ή μη των στόχων του εκπαιδευτικού για το συγκεκριμένο μάθημα.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Αφού συντάξαμε με τη συναδέλφισσα το πρωτόκολλο συνεργασίας προχωρήσαμε στην καταγραφή του ημερολογίου συνεργασίας εκπαιδευτικών, με το οποίο καθορίσαμε την ημερομηνία παρατήρησης, το γνωστικό αντικείμενο παρατήρησης, το τμήμα, την τροποποιημένη κλείδα παρατήρησης, τους στόχους του παρατηρούμενου μαθήματος και την υλικοτεχνική υποδομή που θα χρησιμοποιούταν από τον παρατηρούμενο εκπαιδευτικό. Ένα βοηθητικό στοιχείο που συνέβαλε καθοριστικά στην επιτυχή έκβαση της παρατήρησης, ήταν το γεγονός πως η παρατηρήτρια εκπαιδευτικός γνώριζε το τμήμα παρατήρησης καθώς δίδασκε σε αυτό. Μετά την παρατήρηση ακολούθησε συζήτηση-αναστοχασμός του μαθήματος όσον αφορά τους προσδοκώμενους στόχους και τη ροή του μαθήματος. Συμφωνήσαμε πως οι στόχοι επιτεύχθηκαν κατά ένα μεγάλο ποσοστό και η ροή του μαθήματος ήταν ομαλή σε τέτοιο βαθμό ώστε να δημιουργηθεί ένα ευχάριστο και φιλικό περιβάλλον μάθησης.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Καταλήξαμε και οι δύο στο συμπέρασμα πως η παρατήρηση από ομότεχνους συνιστά μια σημαντική ενδοσχολική συνεργατική πρακτική που προτρέπει στους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν την ικανότητά τους να δίνουν και να δέχονται ανατροφοδότηση, να βελτιώσουν το κλίμα μέσα στην τάξη και τις διδακτικές τους

πρακτικές, μέσα από στοχοπροσανατολισμένα μαθήματα. Επίσης, ο παρατηρητής - εκπαιδευτικός καλλιεργεί ικανότητες καλόπιστης κριτικής και παρατήρησης του εκπαιδευτικού έργου κάποιου άλλου συναδέλφου του, γεγονός που μπορεί να βελτιώσει/εξελίξει τις διδακτικές μεθόδους του ιδίου.

2^ο Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό και

β. Θεματικό αντικείμενο: Βιολογία τάξεις Α, Β και Γ Γυμνασίου

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητα/-ες: ΠΕ04.04, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι, Έτη υπηρεσίας : 5

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της συμμετοχής μας στο πρόγραμμα «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης» (ΟΚΜ), υλοποιήσαμε μια συνεργατική πρακτική με συνάδελφο Βιολόγο του σχολείου μας, με στόχο την προαγωγή των κοινοτήτων μάθησης, τον αναστοχασμό στην πράξη και τη διάχυση καλών διδακτικών πρακτικών. Η συνεργασία αυτή εντάσσεται πλήρως στο πνεύμα του προγράμματος, το οποίο προάγει την κουλτούρα συνεργασίας, τον στοχαστικό διάλογο και τη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης στο σχολείο.

Η πρακτική μας περιλάμβανε παρατήρηση μαθήματος Χημείας από τη συνάδελφο, η οποία κατέγραψε πρακτικές, αλληλεπίδραση με τους μαθητές και στρατηγικές διδασκαλίας. Ακολούθησε δομημένος διάλογος ανατροφοδότησης, που ενίσχυσε την αυτοαξιολόγηση και ανέδειξε πεδία βελτίωσης και ενίσχυσης. Επιπλέον, προχωρήσαμε σε ανταλλαγή και συνεργασία σε ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (παρουσιάσεις, διαγωνίσματα, φύλλα εργασίας, άτυπη τράπεζα θεμάτων), καθώς και σε συζήτηση για τη διδακτική προσέγγιση των Φυσικών Επιστημών, ειδικά σε θέματα που άπτονται της Βιοχημείας και της διαθεματικής σύνδεσης Βιολογίας-Χημείας.

Η συνεργασία υπήρξε βασισμένη στις αρχές της εμπιστοσύνης, της αμοιβαιότητας και της επαγγελματικής ενδυνάμωσης, όπως προτείνεται από το ΟΚΜ. Συνέβαλε στην καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας τόσο στο σχολείο όσο και μεταξύ μας, στην ενίσχυση της κοινής παιδαγωγικής προσέγγισης και αντίληψης και στην προώθηση της καινοτομίας στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών. Η εμπειρία αυτή, πέρα από την ενδυνάμωση της προσωπικής επαγγελματικής ταυτότητας, δημιούργησε προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση μιας βιώσιμης κοινότητας μάθησης στο σχολείο μας που θα θέλαμε να αναπτυχθεί περεταίρω στο μέλλον.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

1.Μαθαίνω εύκολα :

- α) από την ανατροφοδότηση των μαθητών
- β) από την εμπειρία «προηγούμενης φοράς» και ιδιαίτερα από τη εμπειρία παλαιότερων: μαθημάτων / γεγονότων / ευκαιριών / διδακτικών ετών
- γ) από το καλό παράδειγμα των άλλων συναδέλφων
- δ) από την συνεργασία / συζήτηση / αλληλεπίδραση άλλων συναδέλφων
- ε) από τις επιμορφώσεις μου
- στ) από το εκπαιδευτικό υλικό που είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο
- ζ) από τα λάθη μου

2.Αξιοποιώ τις δυνατότητες της τεχνολογίας (ΤΠΕ, eclass, τεχνητή νοημοσύνη)

- α) Βασίζομαι και «οικοδομώ» περαιτέρω πάνω σε προηγούμενη γνώση, αποκτηθείσα εμπειρία, εκπαιδευτικό υλικό, δοκιμασμένες μεθόδους και αξιολογημένη συντελεσθείσα προσπάθεια με γνώμονα τη συνεχή βελτίωση, την επικαιροποίηση και την διόρθωση αδύνατων σημείων
- β) Συνδυάζω θεματικά πεδία, επιστήμες, γνώσεις, τεχνικές, στόχους
- γ) Επενδύω ιδιαίτερα στην οργάνωση και αρχειοθέτηση του υλικού μου με γνώμονα την καλύτερη διαχείριση χρόνου, πόρων, ιδεών και εργασιακού μόχθου
- δ) Εστιάζω στο παιδαγωγικό κλίμα μέσα στην τάξη αποσκοπώντας στο να μάθουν οι μαθητές / μαθήτριες πώς να μαθαίνουν
- ε) Τα δυνατά μου σημεία ως εκπαιδευτικός νομίζω ότι είναι πρωτίστως το πάθος μου να δώσω στους μαθητές γνώσεις, αλλά και αρχές - αξίες, το καλό θεωρητικό υπόβαθρο στο γνωστικό μου αντικείμενο (πτυχία, σεμινάρια κ.λ.π), η προσπάθεια για να είμαι όσο το δυνατόν καλύτερα προετοιμασμένος σε κάθε μάθημα, η χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία, η δημιουργία θετικού παιδαγωγικού κλίματος, η ενθάρρυνση της περιέργειας και της ενεργού συμμετοχής όλων των μαθητών και η διαμόρφωση ενός κλίματος αναγνώρισης και αποδοχής της κοινωνικο-πολιτισμικής και ατομικής διαφορετικότητας και αναγκών των μαθητών.
- στ) Τέλος, το γεγονός ότι ο από την αρχή της χρονιάς, έχω συμφωνήσει από κοινού με τους μαθητές κανόνες για την εύρυθμη λειτουργία της τάξης και η συνεπής τήρησή τους συνέβαλε - συμβάλει καθοριστικά στην πρόληψη και αποτροπή προβλημάτων αποκλίνουσας συμπεριφοράς (διαχείριση τάξης).

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

1. Η έλλειψη εμπειρίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
2. Η προτίμησή μου στο θεωρητικό κομμάτι έναντι του πειραματικού.
3. Η δυσκολία κάποιες φορές στη διαχείριση του χρόνου.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

1. Η ενσωμάτωση των δυνατοτήτων της τεχνητής νοημοσύνης στην διδασκαλία.
2. Η αξιοποίηση των σύγχρονων εργαλείων ΤΠΕ εντός και εκτός τάξης
3. Η συνεχής βελτίωση μέσα από τις κοινότητες μάθησης
4. Οι ευκαιρίες συνεργασίας που δίνει το σχολείο (με συναδέλφους, φορείς κλπ)

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

1. Τα αυξανόμενα σε συχνότητα περιστατικά βίας και παραβατικότητας ανηλίκων
2. Η έλλειψη εμπειρίας στη μέση εκπαίδευση
3. Η δυσκολία στην προσαρμογή όταν βρεθώ σε ένα σχολείο χωρίς καλή υλικοτεχνική υποδομή και υποστηρικτικά τεχνολογικά μέσα
4. Οι αλλαγές στα προγράμματα σπουδών και στα σχολικά βιβλία σε περίπτωση που δεν είναι συμβατές με το υπάρχον προετοιμασμένο εκπαιδευτικό υλικό.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο συστηματικός αυτό- και αναστοχασμός στο πλαίσιο του SWOT analysis ανέδειξε ως κεντρικά σημεία τη συνεχή διάθεση για μάθηση μέσα από εμπειρία, ανατροφοδότηση και συνεργασία, καθώς και την ανάγκη αξιοποίησης των δυνατοτήτων της τεχνολογίας και της διαθεματικής προσέγγισης στη διδακτική πράξη. Παράλληλα, ανέδειξε προσωπικές δυσκολίες, όπως η έλλειψη εμπειρίας στη μέση εκπαίδευση και η πρόκληση της διαχείρισης του χρόνου, οι οποίες λειτούργησαν ως εφελκυστήρας για αναζήτηση συνεργασιών και νέων παιδαγωγικών στηρίξεων.

Ο μαθησιακός περίπατος, ως θεσμοθετημένος χρόνος στοχαστικής παρατήρησης και διαλόγου, προσέφερε την ευκαιρία ουσιαστικής αλληλεπίδρασης με άλλους εκπαιδευτικούς και ενίσχυσε τη συνειδητοποίηση της αξίας της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ συναδέλφων. Η ανταλλαγή εμπειριών, ο εντοπισμός κοινών θεμάτων και διδακτικών προκλήσεων οδήγησαν στην απόφαση να συνεργαστούμε με τη Βιολόγο του σχολείου, δημιουργώντας ένα ζευγάρι εκπαιδευτικών που εργάστηκε από κοινού στα γνωστικά αντικείμενα της Χημείας και της Βιολογίας, αξιοποιώντας την επιστημονική συνάφεια και τις κοινές παιδαγωγικές προσεγγίσεις.

Η επιλογή αυτή έγινε με βάση τις κατευθύνσεις του προγράμματος «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης» (ΟΚΜ) και στόχευε στη συγκρότηση ενός μικρού αλλά σταθερού πυρήνα κοινής επαγγελματικής μάθησης. Μέσα από την παρατήρηση μαθήματος, τη συν-ανάπτυξη και ανταλλαγή υλικού, τις στοχευμένες παιδαγωγικές συζητήσεις και την ανατροφοδότηση, ενισχύθηκε ο στοχαστικός διάλογος, αναπτύχθηκε κριτική επίγνωση των πρακτικών μας και καλλιεργήθηκε η κουλτούρα συνεργασίας.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή και ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης», με στόχο την ενίσχυση της επαγγελματικής μάθησης μέσα από την αλληλεπίδραση και τον διαμοιρασμό γνώσεων και εμπειριών. Επιλέξαμε να συνεργαστούμε ως ζευγάρι εκπαιδευτικών με τη συνάδελφο Βιολόγο του σχολείου, λαμβάνοντας υπόψη την επιστημονική συνάφεια των

γνωστικών αντικειμένων Χημείας και Βιολογίας, τη διαθεσιμότητα χρόνου, την κοινή παιδαγωγική προσέγγιση και τη διάθεση για στοχαστική συνεργασία.

Η μορφή διαμοιρασμού περιλάμβανε:

- παρατήρηση μαθήματος Χημείας από τη Βιολόγο,
- διάλογο ανατροφοδότησης,
- ανταλλαγή τεχνογνωσίας (π.χ. σε εργαστηριακά ζητήματα),
- διαμοιρασμό υλικού (παραουσιάζσεις, διαγωνίσματα, άτυπη τράπεζα θεμάτων).

Ως εργαλείο παρατήρησης χρησιμοποιήθηκε συμπληρωματικό δομημένο ερωτηματολόγιο εστιασμένο στην ενεργοποίηση των μαθητών και στις στρατηγικές διδασκαλίας. Αντλήθηκαν στοιχεία από σχετική βιβλιογραφία για τη συνεργασία εκπαιδευτικών και τις κοινότητες μάθησης (π.χ. Stoll et al., 2006).

Η συνεργασία βασίστηκε στην αμοιβαιότητα, τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη, ενώ βασικές δυσκολίες αφορούσαν τον συγχρονισμό των ωρολογίων προγραμμάτων και την εξισορρόπηση θεωρίας-πράξης κατά την ανατροφοδότηση. Ωστόσο, η διαδικασία ενίσχυσε το επαγγελματικό κεφάλαιο και συνέβαλε ουσιαστικά στην εδραίωση κουλτούρας συνεργασίας στο σχολείο.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Δίνεται το ερωτηματολόγιο που προαναφέρθηκε:

Ερωτηματολόγιο Παρατήρησης Διδασκαλίας (Χημεία/Βιολογία - Πρόγραμμα ΟΚΜ)

Το παρόν εργαλείο παρατήρησης χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της συνεργατικής πρακτικής του προγράμματος «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης (ΟΚΜ)». Στόχος του είναι να υποστηρίξει τον αναστοχασμό και τη στοχαστική συζήτηση μεταξύ συναδέλφων, με σκοπό τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και τη βελτίωση της διδασκαλίας.

1. Σαφήνεια και οργάνωση του μαθήματος

- - Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσίασε με σαφήνεια τους στόχους του μαθήματος;
- - Υπήρχε λογική αλληλουχία στις φάσεις του μαθήματος;
- - Χρησιμοποιήθηκαν κατάλληλα μέσα (π.χ. ΤΠΕ, διαδραστικός πίνακας, εκπαιδευτικό υλικό Χημείας ή Βιολογίας);

2. Ενεργοποίηση και εμπλοκή των μαθητών

- - Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά στο μάθημα;
- - Υπήρξαν ερωτήσεις ή δραστηριότητες που ενθάρρυναν την κατανόηση εννοιών της Χημείας/Βιολογίας;
- - Προωθήθηκε η συνεργασία ή η ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη;

3. Παιδαγωγικό κλίμα

- - Το κλίμα στην τάξη ήταν θετικό και υποστηρικτικό;
- - Υπήρχε σεβασμός στις απόψεις των μαθητών;
- - Ο/Η εκπαιδευτικός ενθάρρυνε την έκφραση διαφορετικών ιδεών και αποριών;

4. Διδακτικές πρακτικές και τεχνικές

- - Χρησιμοποιήθηκαν διαφοροποιημένες προσεγγίσεις (π.χ. πείραμα, προβληματοκεντρική διδασκαλία, χρήση ΤΠΕ);
- - Ο ρυθμός του μαθήματος ήταν κατάλληλος για το επίπεδο της τάξης;
- - Υπήρξε σύνδεση με προϋπάρχουσα γνώση ή σύνδεση με άλλες επιστήμες (π.χ. Φυσική, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση);

5. Παρατηρήσεις / Σχόλια

- - (Αναγράφονται εδώ σύντομα δυνατά σημεία του μαθήματος και πιθανά σημεία βελτίωσης)

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Ως προς τη συνεργασία Χημικού με τη συνάδελφο Βιολόγο: Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης (ΟΚΜ)» βασίστηκε στην από κοινού στοχοθεσία, τον συστηματικό σχεδιασμό και την ενεργή συμμετοχή δύο εκπαιδευτικών συναφών ειδικοτήτων: Χημείας και Βιολογίας. Βασικός στόχος της πρακτικής ήταν η ανάπτυξη μιας κουλτούρας αλληλοπαρατήρησης, αναστοχασμού και επαγγελματικής μάθησης μέσα από τη διδασκαλία μαθημάτων στις αντίστοιχες τάξεις του Γυμνασίου.

Η φάση του σχεδιασμού περιλάμβανε την επιλογή θεματικών πεδίων κοινού ενδιαφέροντος, τη δημιουργία και ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού (διαγωνίσματα, παρουσιάσεις, φύλλα εργασίας), καθώς και τη συζήτηση για κοινές διδακτικές προσεγγίσεις και στόχους. Η φάση της διεξαγωγής περιλάμβανε την παρατήρηση της διδασκαλίας σε πραγματικές συνθήκες, με χρήση εργαλείων παρατήρησης και καταγραφής. Η φάση της αξιολόγησης αφορούσε στη στοχαστική συζήτηση και την αλληλοτροφοδότηση, με έμφαση στην ενίσχυση των θετικών στοιχείων και στην αναγνώριση σημείων προς βελτίωση.

Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από αμοιβαίο σεβασμό, ειλικρινή διάθεση ανταλλαγής εμπειρίας και τεχνογνωσίας, καθώς και από δημιουργικό κλίμα που επέτρεψε την από κοινού διερεύνηση παιδαγωγικών προσεγγίσεων. Τα αποτελέσματα της συνεργασίας αξιοποιήθηκαν στην αναθεώρηση διδακτικών πρακτικών, στον εμπλουτισμό του προσωπικού εκπαιδευτικού υλικού και στη διαμόρφωση μιας κοινής επαγγελματικής ταυτότητας που βασίζεται στην ανοιχτή επικοινωνία και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

Η αποτίμηση της πρακτικής ανέδειξε τη μεγάλη προστιθέμενη αξία της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών, όχι μόνο στην ποιοτική αναβάθμιση της διδασκαλίας αλλά και στην καλλιέργεια ενός σχολικού περιβάλλοντος που λειτουργεί ως ζωντανή κοινότητα μάθησης.

Ως προς τις υπόλοιπες δράσεις (ετεροπαρατηρήσεις, μαθησιακός περίπατος, συνδιδασκαλίες):

Η συνδιδασκαλία μεταξύ εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων εντάχθηκε οργανικά στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης» και αποτέλεσε μια καινοτόμο και ιδιαίτερα εποικοδομητική πρακτική. Η επιλογή του θεματικού άξονα έγινε με γνώμονα τη δυνατότητα διαθεματικής προσέγγισης (π.χ. ο μύθος του Ερισύχθονα) και τη σύνδεση της ανθρωπιστικής με τη φυσική επιστημονική γνώση, αναδεικνύοντας ζητήματα όπως η ύβρις, η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων και οι σύγχρονες περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Η φάση του σχεδιασμού βασίστηκε σε διαδοχικές συνεργατικές συναντήσεις, όπου τέθηκαν οι εκπαιδευτικοί στόχοι, επιλέχθηκε κατάλληλο υλικό και καθορίστηκε η ροή του μαθήματος. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εναλλαγή ρόλων, ώστε κάθε ειδικότητα να συμβάλλει από τη δική της σκοπιά, αλλά με συνοχή και παιδαγωγική συνέχεια. Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας ενθαρρύνθηκε ο διάλογος, ο καταγίγισμός ιδεών και η διασύνδεση εννοιών μέσα από διαφορετικά επιστημονικά πρίσματα.

Η αξιολόγηση έγινε μέσω αναστοχασμού και συζήτησης μετά το μάθημα, καθώς και από ανατροφοδότηση των μαθητών, η οποία υπήρξε εξαιρετικά θετική. Καταγράφηκαν ενδεικτικά σημεία επιτυχίας όπως η αυξημένη εμπλοκή των μαθητών, η ενεργοποίηση της κριτικής σκέψης και η εμπειρία ολιστικής μάθησης.

Δυσκολίες υπήρξαν κυρίως στη διαχείριση του χρόνου και στην ανάγκη προσεκτικού συντονισμού, ωστόσο αυτές αντιμετωπίστηκαν δημιουργικά μέσα από συνεχή επικοινωνία και ευελιξία.

Η συγκεκριμένη δράση και άλλες αντίστοιχες (όπως η συνδιδασκαλία Μαθηματικού και Φιλολόγου για την διδακτική ενότητα «Πυθαγόρειο Θεώρημα» ανέδειξε τη δύναμη της συνδιδασκαλίας στη διαμόρφωση μιας διεπιστημονικής και συνεργατικής κουλτούρας, ενισχύοντας τον παιδαγωγικό ρόλο των εκπαιδευτικών και καθιστώντας το σχολείο έναν ανοιχτό χώρο επαγγελματικής μάθησης.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Σχολείο ως Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης (ΟΚΜ)» υπήρξε πολυδιάστατη και ουσιαστική, ιδίως σε ό,τι αφορά τη κριτική ανατροφοδότηση, την επαγγελματική μάθηση και τη συνεχή ανάπτυξη των εκπαιδευτικών:

Καταρχάς, η συνεργατική πρακτική προσέφερε ένα πλαίσιο ασφαλούς και δημιουργικού στοχασμού πάνω στη διδακτική πράξη, μέσα από την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών. Η παρατήρηση διδασκαλίας από συνάδελφο, η κοινή προετοιμασία, καθώς και ο από κοινού αναστοχασμός μετά τη δράση, ενίσχυσαν τη κριτική ανατροφοδότηση με εποικοδομητικό τρόπο και συνέβαλαν στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας συνεργασίας και διαλόγου.

Ταυτόχρονα, η εμπλοκή με έναν συνάδελφο διαφορετικής ειδικότητας ή διδακτικής εμπειρίας αποτέλεσε αφορμή επαγγελματικής μάθησης. Οι εκπαιδευτικοί ήρθαν σε επαφή με νέες προσεγγίσεις, εργαλεία, στρατηγικές και μεθοδολογίες. Ενίσχυσαν τη διαθεματική σκέψη, την προσαρμοστικότητα και την ευελιξία, ενώ η αναγνώριση των διαφορετικών τρόπων διδασκαλίας συνέβαλε στη διεύρυνση του συνόλου διδακτικών προσεγγίσεων και στρατηγικών του εκπαιδευτικού.

Τέλος, η πρακτική αυτή συνέβαλε στη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη, ενισχύοντας την αυτογνωσία του εκπαιδευτικού, την ικανότητά του να λειτουργεί ως ενεργό μέλος μιας κοινότητας μάθησης και την προσήλωσή του στη δια βίου μάθηση. Μέσα από τη συνεργασία και την ανατροφοδότηση, οι εκπαιδευτικοί μετακινήθηκαν από τη μονοδιάστατη ατομική πράξη στη συλλογική οικοδόμηση γνώσης και παιδαγωγικής βελτίωσης.

3^ο Γυμνάσιο Κηφισιάς

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: : «Η Τέχνη από την Αρχαιότητα έως τη Βυζαντινή, Ανατολική και Δυτική Παράδοση»

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητες: ΠΕ01-ΠΕ02-ΠΕ08, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι, Έτη υπηρεσίας : 17-15-20

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Υλοποίηση διαθεματικής διδακτικής προσέγγισης με θέμα: «Η Τέχνη από την Αρχαιότητα έως τη Βυζαντινή, Ανατολική και Δυτική Παράδοση», με την εξέταση των ακόλουθων υποθεμάτων: Η έννοια του κάλλους στην αρχαιότητα και στο Βυζάντιο - Ο καλλιτέχνης ως δημιουργός: κοσμική και ιερή διάσταση - Τέχνη και πίστη.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Θεωρώ ότι με χαρακτηρίζει υπευθυνότητα και συνέπεια στο εργασιακό μου περιβάλλον. Αλληλεπιδρώ θετικά με τους συναδέλφους μέσα από μια επικοινωνιακή συνεργασία. Ενημερώνομαι και συμμετέχω σε επιμορφώσεις για τις νέες διδακτικές και εκπαιδευτικές μεθόδους και τις νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση. Ενθαρρύνω και στηρίζω τους μαθητές, δείχνω κατανόηση στις ανάγκες τους και επιλύω αποτελεσματικά τυχόν συγκρουσιακές καταστάσεις. Ενθαρρύνω και ενισχύω τη συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Αδυναμία παροχής εξατομικευμένης βοήθειας και προσαρμογής της διδασκαλίας σε μαθητές με εκπαιδευτικές ανάγκες, λόγω έλλειψης κατάλληλης υποστήριξης στο μάθημά μου.

Λόγω έλλειψης χρόνου, δεν χρησιμοποιώ, όσο θα ήθελα, διαφορετικές διδακτικές μεθόδους μέσα από ψηφιακές δραστηριότητες και συνεργατικά εργαλεία
Ανεπαρκής αριθμών αιθουσών κατάλληλων για δημιουργικές δράσεις.
Μεγάλος αριθμός μαθητών ανά τμήμα με αυξητικό, ανά έτος, αριθμό παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Ενθάρρυνση και αμέριστη υποστήριξη από τη Διευθύντρια, η οποία ενισχύει πρωτοβουλίες και καινοτόμες δράσεις και υποστηρίζει την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.
Θετικό και υποστηρικτικό κλίμα μεταξύ των συναδέλφων, ενδιαφέρον για συνεργασία μέσω διαθεματικών διδακτικών προσεγγίσεων, ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Διδάσκω το μάθημα των Θρησκευτικών και τη φετινή χρονιά και το μάθημα της Ιστορίας Γ' Γυμνασίου. Θεωρώ ότι το περιεχόμενο των βιβλίων είναι υπερφορτωμένο με πολλές έννοιες, πολλές λεπτομέρειες, δεν υπάρχει επαρκής χρόνος για εμπέδωση, δεν προωθούνται, μέσω αυτών, οι ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες και δεν καλύπτονται οι μαθησιακές ανάγκες και ιδιαιτερότητες όλων των μαθητών. Για να καλύψω όλα τα παραπάνω χρειάζεται να δημιουργήσω δικό μου υλικό, κάτι που απαιτεί πολύ χρόνο και ενέργεια, σ' ένα ήδη περιορισμένο χρονικά πλαίσιο, λόγω διοικητικών εργασιών και εξωδιδασκικών καθηκόντων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: *Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής(περίπου 100 λέξεις)*

Ο αυτοστοχασμός ήταν το εναρκτήριο λάκτισμα που οδήγησε στον μαθησιακό περίπατο και συντέλεσε στην ουσιαστική σύνδεση και απολαυστική συνεργασία με τις συναδέλφους. Ο μαθησιακός περίπατος συνετέλεσε στη συνειδητοποίηση των προκλήσεων της σχολικής κοινότητας και στην επιλογή των συγκεκριμένων συναδέλφων, με τις οποίες μοιραστήκαμε τους ίδιους προβληματισμούς και τις ίδιες ευκαιρίες. Επιπλέον η συνάφεια των Θρησκευτικών και Φιλολογικών μαθημάτων και η δημιουργική σύνδεση της τέχνης με τα αντίστοιχα μαθήματα συνέβαλαν στην επιλογή του θέματος «Η Τέχνη από την Αρχαιότητα έως τη Βυζαντινή, Ανατολική και Δυτική Παράδοση». Οι μαθητές απόλαυσαν τη συνεργατική διδασκαλία, είδαν μια διαφορετική διδακτική προσέγγιση πιο δημιουργική και ελεύθερη που δημιούργησε ένα συνεκτικό δεσμό μεταξύ μαθητών και καθηγητών.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας,

τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Στη Β' Τάξη υλοποιήσαμε μια διαθεματική διδακτική προσέγγιση με θέμα: «Η Τέχνη από την Αρχαιότητα έως τη Βυζαντινή, Ανατολική και Δυτική Παράδοση», με σκοπό να διερευνηθεί η εξέλιξη της τέχνης από την αρχαία Ελλάδα έως τη Βυζαντινή εποχή σε Ανατολή και Δύση, με συνδιδασκαλίες καθηγητών και ενεργή εμπλοκή των μαθητών.

Συνεργαστήκαμε τρεις καθηγήτριες, στα γνωστικά αντικείμενα της Ιστορίας, των Θρησκευτικών και των Καλλιτεχνικών. Ο κύριος λόγος της μεταξύ μας συνεργασίας ήταν η διάθεση και η προθυμία να υπάρξει εμπλοκή σε κοινό σχεδιασμό και υλοποίηση της δράσης σε όλα τα στάδια, η ανοικτότητα σε ομαδικότητα, ανταλλαγή ιδεών, η καλή επικοινωνία και η συνάφεια με το αντικείμενο της δράσης.

Κατά τη διδακτική διαδικασία, εξετάστηκαν τα ακόλουθα υποθέματα: Η έννοια του κάλλους στην αρχαιότητα και στο Βυζάντιο - Ο καλλιτέχνης ως δημιουργός: κοσμική και ιερή διάσταση - Τέχνη και πίστη. Συγκεκριμένα, στα Αρχαία Ελληνικά αναλύθηκαν τα χαρακτηριστικά της τέχνης των αρχαϊκών χρόνων, η ομορφιά και ο ρόλος του καλλιτέχνη. Οι μαθητές εξοικειώθηκαν με τα ελάχιστα σωζόμενα δείγματα της αρχαίας ελληνικής ζωγραφικής. Στην γλυπτική εξετάστηκαν οι παράγοντες που συντέλεσαν στη δημιουργία μεγάλων αγαλμάτων, η σύγκριση ανάμεσα στις παραστάσεις των ανθρώπινων μορφών και των Θεών και οι ανάγλυφες επιτύμβιες στήλες. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να ανατρέξουν στο μάθημα της Ιστορίας της Α' Γυμνασίου και να ανακαλέσουν στη μνήμη τους τις αποκτηθείσες γνώσεις. Στα Θρησκευτικά αναπτύχθηκε η εξέλιξη της εικονογραφίας, αρχής γενομένης από τα πορτραίτα Φαγιούμ, η έννοια της ιερής τέχνης και η διαφορά εικόνας και ειδώλου. Προβλήθηκε ο «Χριστός Παντοκράτωρ», εικόνα κηρόχυτης εγκαυστικής τεχνικής, τα ψηφιδωτά της Ραβέννας, και παρουσιάστηκαν οι διαφορές μεταξύ κρητικής και μακεδονικής σχολής με προβολή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων. Στα Καλλιτεχνικά προβλήθηκαν και αναλύθηκαν κριτικά, ενδεικτικά, οι εξής πίνακες: «Μυστικός Δείπνος» - Ντα Βίντσι, η «Η Ταφή του Χριστού» - Καραβάτζιο, «Ο Χριστός στη Θάλασσα της Γαλιλαίας» - Delacroix, η «Σταύρωση» και η «Γέννηση» - El Greco, «Η Γέννηση της Αφροδίτης» - Σάντρο Μποτιτσέλι, «Η Σχολή των Αθηνών» - Ραφαήλ, η «Pietà» και ο «Δαβίδ» - Μιχαήλ Άγγελος. Σε όλη τη διάρκεια της διδακτικής παρουσίασης μέσα από την σύγκριση μοτίβων και την ανάλυση των εικόνων υπήρξε μία συνεχής διάδραση μεταξύ των καθηγητών και των μαθητών.

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν αφορούσαν τον οργανωτικό συντονισμό λόγω των αλλαγών στο ωρολόγιο πρόγραμμα και των ποικίλων σχολικών δραστηριοτήτων. Επίσης η περιορισμένη δυνατότητα χρήσης του εργαστηρίου πληροφορικής δυσκόλεψε την υλοποίηση του προγράμματος. Γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιήθηκε μόνο ο διαδραστικός πίνακας της τάξης.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η Κλείδα παρατήρησης που χρησιμοποιήθηκε αφορούσε αρχικά στη δομή και την οργάνωση της διδακτικής ενότητας και τη σύνδεσή της με τα ως άνω σχετικά γνωστικά αντικείμενα. Η παρατήρηση ήταν εστιασμένη στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών και στην ικανότητά τους να συνδέσουν τις γνώσεις από διάφορους τομείς στην εμπέδωση και κατανόηση της διδακτικής διαδικασίας, η οποία δομείται μέσα από τη σχέση του λεκτικού με το οπτικό και οδηγεί σε δημιουργική σύνθεση.

Η διερεύνηση του βαθμού αποδοχής των καινοτόμων προγραμμάτων, που μπορούν να υλοποιηθούν πέρα από ατομικά και ομαδικά μέσα στη σχολική τάξη ήταν μια ενδιαφέρουσα παρατήρηση.

Η αφομοίωση της διδαχθείσας ενότητας και η δυνατότητα δημιουργικής σύνθεσης μέσα από την ομαδοσυνεργατικότητα και η βελτίωση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων τους ήταν ένα ακόμα ζητούμενο.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η στοχοθεσία με βάση τη διαθεματικότητα περιλάμβανε τόσο γενικούς όσο και ειδικούς στόχους :

- Ενίσχυση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής των μαθητών μέσα από μία διαφορετική διδακτική προσέγγιση
- Κατανόηση της εξέλιξης της τέχνης μέσα στον χρόνο, μέσα από την αλληλεπίδραση διαφορετικών πολιτισμικών παραδόσεων
- Κατανόηση της σημασίας της τέχνης ως μέσο έκφρασης και μετάδοσης ιδεών
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Ανάπτυξη των δυνατοτήτων των μαθητών/τριών στον ψηφιακό εγγραμματισμό και οπτικό γραμματισμό, μέσα από την ανάλυση πολυτροπικών κειμένων
- Εξοικείωση με τις μεθόδους έρευνας, και παρουσίασης μιας εργασίας
- Βελτίωση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων
- Εμπέδωση και κατανόηση της διδακτικής διαδικασίας, η οποία δομείται μέσα από τη σχέση του λεκτικού με το οπτικό και οδηγεί σε μια δημιουργική σύνθεση.

Σε πρώτο στάδιο, κάθε εκπαιδευτικός ξεχωριστά διερεύνησε και κατέγραψε σε ατομικό επίπεδο τα δυνατά και αδύνατα σημεία της διδασκαλίας του, έχοντας πρώτα λάβει υπόψη τόσο τους ενδογενείς όσο και τους εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την διδακτική διαδικασία. Ως πρώτο και σημαντικό στάδιο, ξεκινήσαμε τη διαδικασία του αυτοστοχασμού σε ατομικό επίπεδο, με άλλα λόγια μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης ως προς το παρεχόμενο παιδαγωγικό και διδακτικό έργο. Εν συνεχεία, προχωρήσαμε στη διαδικασία της ετεροπαρατήρησης και «ανοίξαμε» τις σχολικές αίθουσες, αρχίσαμε λοιπόν τους «εκπαιδευτικούς περιπάτους». Στο στάδιο αυτό κανονίστηκε από την προδιδασκική συνάντηση, κατά την οποία παρατηρητής και παρατηρούμενος καθορίσαμε τους στόχους, την ημέρα και την ώρα της άτυπης διδακτικής επίσκεψης και σχεδιάσαμε από κοινού την κλείδα παρατήρησης. Το συγκεκριμένο στάδιο της διδακτικής/εκπαιδευτικής διαδικασίας προσέφερε τόσο στον παρατηρητή όσο και στον παρατηρούμενο τη δυνατότητα να εμβαθύνει στην αυτοαξιολόγηση, καθώς εντοπίσαμε πιθανές αδυναμίες και προβλήματα, δραστηριοποιηθήκαμε για την ενίσχυση των δυνατών μας σημείων και αναπτύξαμε στρατηγικές επίλυσης τυχόν δυσκολιών, συμμετέχοντας ταυτόχρονα ενεργά στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό του σχολείου. Στη μεταδιδασκική συνάντηση, μέσα από ένα γόνιμο διάλογο, ανταλλάξαμε ιδέες και εμπειρίες και συζητήσαμε για αποτελεσματικές εκπαιδευτικές πρακτικές. Ως αποτέλεσμα του ως άνω διαλόγου, αποφασίσαμε να αξιοποιήσουμε την έννοια της διαθεματικότητας και να συνεργαστούμε, συνδυάζοντας τα γνωστικά μας αντικείμενα, με σκοπό να διδάξουμε στους μαθητές μας έμπρακτα την αξία της συνεργασίας. Ειδικότερα, στη Β' Τάξη υλοποιήσαμε μια

διαθεματική διδακτική προσέγγιση με θέμα: «Η Τέχνη από την Αρχαιότητα έως τη Βυζαντινή, Ανατολική και Δυτική Παράδοση. Μετά την επιλογή του, ως άνω, σχετικού θέματος, αποφασίσαμε να εξετάσουμε τα ακόλουθα υποθέματα: Την έννοια του κάλλους στην αρχαιότητα και στο Βυζάντιο –Τον καλλιτέχνη ως δημιουργό: κοσμική και ιερή διάσταση –Τέχνη και πίστη. Αρχικά έγινε μια γενική παρουσίαση του θέματος από την κάθε καθηγήτρια ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο. Στη συνέχεια τέθηκαν ο σκοπός και οι στόχοι της διδακτικής ενότητας, διευκρινίστηκαν οι εργασίες της κάθε ομάδας και τέθηκε το χρονοδιάγραμμα της διδασκαλίας. Εν συνεχεία οι μαθητές/τριες χωρίστηκαν σε ομοιογενείς ομάδες κα επέλεξαν ένα από τα επιμέρους θέματα της διδακτικής ενότητας.

Στο τέλος, οι μαθητές /τριες επέλεξαν ένα έργο τέχνης και το παρουσίασαν στην τάξη με αναφορά στο ιστορικό πλαίσιο, τις συνθήκες δημιουργίας, αναλύοντας διεξοδικά και κριτικά το θέμα του έργου. Επίσης, δημιουργήθηκε χρονολογικός άξονας με αντιπροσωπευτικά δείγματα ιστορικών περιόδων.

Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, υπήρξε συνεχής ανατροφοδότηση και αξιολόγηση τόσο των επιμέρους εργασιών όσο και των τελικών εργασιών. Αξιολογήθηκαν η κριτική σκέψη, η βούληση για συνεργασία, οι επικοινωνιακές δεξιότητες, ο βαθμός αλληλεπίδρασης, η αφομοίωση της διδαχθείσας ύλης και των στόχων που τέθηκαν στην αρχή, από όλους τους μαθητές/τριες.

Η συνεργασία μεταξύ μας ήταν άριστη, δημιουργική και εδραιώθηκε ένα θετικό κλίμα συνεργασίας. Υπήρξε κατανόηση, προθυμία, σεβασμός, βοήθεια και εμπιστοσύνη μεταξύ μας. Διαπιστώσαμε ότι είχαμε τις ίδιες ανησυχίες και τους ίδιους προβληματισμούς, ανταλλάξαμε απόψεις και μέσα από ένα γόνιμο διάλογο, συνθέσαμε μία θετική και δημιουργική ομάδα με εξαιρετικά αποτελέσματα τόσο για εμάς όσο και για τους μαθητές.

Η εν λόγω δράση, στο πλαίσιο της συμμετοχής στο πρόγραμμα, παρουσιάστηκε, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, στο εκπαιδευτικούς του σχολείου, παρουσία των μαθητών. Το ενδιαφέρον και τα σχόλια των συναδέλφων για αυτή την δράση προδιαγράφουν την διερεύνηση της ομάδας το επόμενο σχολικό έτος. Επίσης, στο πλαίσιο της αξιολόγησης σχολικής μονάδας, το εντάξαμε ως σχέδιο δράσης στον άξονα «Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση», στο οποίο ήμουν συντονίστρια.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Αθροιστικά η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής υπήρξε ουσιαστική για την βελτίωσή μου ως εκπαιδευτικού αλλά και ως παιδαγωγού. Καταλυτική ήταν η διαδικασία του αυτοστοχασμού. Η διερεύνηση των δυνατών και αδύναμων στοιχείων, με οδήγησε σε ένα δρόμο επαγγελματικής αυτογνωσίας. Η ενδοσκόπηση με βοήθησε να κατανοήσω το σημείο που βρίσκομαι και το σημείο που θέλω να φτάσω. Ο δρόμος της ετεροπαρατήρησης συνέβαλε στην επίτευξη του στόχου μου σε μεγάλο βαθμό. Οι ανοιχτές πόρτες των αιθουσών άνοιξαν τους δικούς μου εκπαιδευτικούς ορίζοντες. Η κριτική ανατροφοδότηση σε ένα μη επικριτικό περιβάλλον, με διάθεση αλληλοϋποστήριξης και αλληλοβοήθειας συνετέλεσαν σε μια ουσιαστική σύνδεση με τους συναδέλφους που τελικά δεν αφορά μόνο μια διεκπεραίωση επαγγελματικής υποχρέωσης. Μέσα από την παρατήρηση κλήθηκα όχι μόνο να παρατηρώ τον καθηγητή, διδακτικά και παιδαγωγικά αλλά και να εστιάσω στις αντιδράσεις των μαθητών την ώρα του μαθήματος και κυρίως στη σωματοποίηση της αντίδρασης των μαθητών, ακόμα και των ενεργών κατά τη διδακτική διαδικασία. Ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα παρατήρηση και εξήχθησαν σημαντικά συμπεράσματα για το πώς οι μαθητές αντιλαμβάνονται το μάθημα και το περιβάλλον της τάξης.

Το μόνο βέβαιο είναι ότι οι μαθητές απόλαυσαν την όλη διαδικασία, η αρχική έκπληξη της παρουσίας δεύτερου καθηγητή μέσα στην τάξη προκάλεσε ενθουσιασμό, ενεργοποίησε την περιέργειά τους, το μάθημα έγινε πιο ζωντανό και ελκυστικό και ενισχύθηκε η προσοχή τους. Η εναλλακτική διδακτική προσέγγιση, η οποία ήταν σαφώς πιο διαδραστική και οπτική, ενεργοποίησε τους μαθητές και ενίσχυσε τη μάθηση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές

ανάγκες, προσφέροντάς τους ένα πιο ευέλικτο και υποστηρικτικό, από τους ίδιους τους συμμαθητές τους, περιβάλλον.

5^ο Γυμνάσιο Γαλατσίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

- α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό
- β. Θεματικό αντικείμενο: Εμπλοκή μαθητών- Κινητοποίηση μαθητών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητα/-ες: Φιλολόγοι, Σχέση εργασίας: Μόνιμος & Αναπληρωτής (Παράλληλη στήριξη), Έτη υπηρεσίας : 20 & 3

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Ως φιλόλογος με πολυετή εμπειρία στη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών και διευθύντρια της σχολικής μονάδας, ανταποκρίθηκα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην πρόταση συνεργασίας με τη συνάδελφο της παράλληλης στήριξης, στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος. Η συνεργατική πρακτική διαμορφώθηκε με στόχο την ενεργοποίηση των μαθητών, ιδιαίτερα όσων δυσκολεύονται να συμμετέχουν, καθώς και τον εμπλουτισμό του μαθήματος με διαφοροποιημένες παιδαγωγικές παρεμβάσεις.

Ο τρόπος διδασκαλίας μου είναι κατά βάση μετωπικός, λόγω και των χρονικών περιορισμών που επιβάλλει ο ρόλος μου ως διευθύντριας. Ωστόσο, η παρουσία της συνάδελφου και οι παρεμβάσεις της με ψηφιακές ασκήσεις στον διαδραστικό πίνακα, παιχνίδια γραμματικής και βιωματικές δραστηριότητες αποτέλεσαν ουσιαστική προσθήκη στο μάθημα. Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν θετικά, πολλοί ενεργοποιήθηκαν και συμμετείχαν με αυξημένο ενδιαφέρον. Η συνεργασία μας χαρακτηρίστηκε από αμοιβαίο σεβασμό, επικοινωνία και ευελιξία, ενώ αποτέλεσε για μένα ευκαιρία στοχασμού πάνω σε εναλλακτικές πρακτικές διδασκαλίας.

Η εμπειρία αυτή ανέδειξε τη σημασία της ενδοσχολικής συνεργασίας, ακόμη και σε ένα απαιτητικό καθημερινό πλαίσιο. Επιβεβαίωσε τη δυνατότητα δημιουργικής συνέργειας ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς με διαφορετικούς ρόλους, ενισχύοντας τελικά τη μαθησιακή εμπειρία των παιδιών.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Η πολυετής μου εμπειρία στη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών και η βαθιά εξοικείωση με τη δυναμική της σχολικής τάξης αποτελούν βασικά μου πλεονεκτήματα. Διαθέτω

επικοινωνιακή ικανότητα, οργανωτικότητα και σταθερό παιδαγωγικό προσανατολισμό. Ως διευθύντρια, γνωρίζω καλά τους μαθητές και το γενικότερο σχολικό περιβάλλον, γεγονός που με βοηθά να διαχειρίζομαι αποτελεσματικά καταστάσεις και να υποστηρίζω την εύρυθμη λειτουργία της τάξης. Η προθυμία μου για συνεργασία και η ανοιχτή μου στάση συνέβαλαν θετικά στη διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης με τη συνάδελφο.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Ο περιορισμένος διαθέσιμος χρόνος για την προετοιμασία του μαθήματος, λόγω των διοικητικών μου υποχρεώσεων, συχνά δεν μου επιτρέπει την ανάπτυξη πιο βιωματικών ή διαφοροποιημένων προσεγγίσεων. Η διδασκαλία μου βασίζεται κυρίως στη μετωπική μέθοδο, η οποία δεν ανταποκρίνεται πάντα στις ανάγκες όλων των μαθητών. Επίσης, οι παρεμβάσεις μου εστιάζουν στην κάλυψη της ύλης, με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούνται πάντα στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι ευκαιρίες για ενεργητική μάθηση.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Η συνεργασία με τη συνάδελφο αποτέλεσε αφορμή για εμπλουτισμό του μαθήματος με εναλλακτικά μέσα και τεχνικές, όπως η αξιοποίηση του διαδραστικού πίνακα και οι γραμματικές δραστηριότητες με παιγνιώδη χαρακτήρα. Είχα την ευκαιρία να παρατηρήσω την επίδραση διαφοροποιημένων παρεμβάσεων στους μαθητές, κάτι που μου επέτρεψε να επαναξιολογήσω τη διδακτική μου προσέγγιση. Επιπλέον, η συμμετοχή στο πρόγραμμα αποτέλεσε πεδίο επαγγελματικής αλληλεπίδρασης, με θετική επίδραση στο συνολικό παιδαγωγικό κλίμα της σχολικής μονάδας.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Η καθημερινή πίεση χρόνου και οι αυξημένες διοικητικές ευθύνες ως διευθύντρια περιορίζουν συχνά τη δυνατότητα συστηματικής προετοιμασίας ή παρακολούθησης των μαθητών με ιδιαίτερες ανάγκες. Η ετερογένεια της τάξης απαιτεί διαρκή προσαρμογή της διδασκαλίας, κάτι που δεν είναι πάντα εύκολο να επιτευχθεί στο πλαίσιο της μετωπικής προσέγγισης. Επιπλέον, οι διαφορετικοί ρόλοι και οι υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών ενδέχεται να δυσχεραίνουν τον προγραμματισμό τακτικών συνεργατικών παρεμβάσεων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: *Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)*

Ο αυτοστοχασμός που προέκυψε μέσα από την ανάλυση των παραπάνω πεδίων και η εμπειρία συνεργασίας με τη συνάδελφο της παράλληλης στήριξης με βοήθησαν να αναστοχαστώ ουσιαστικά πάνω στον τρόπο που διδάσκω και να εντοπίσω δυνατότητες εξέλιξης, παρά τους περιορισμούς του ρόλου μου. Η αλληλεπίδραση μας βασίστηκε σε πνεύμα εμπιστοσύνης και εκτίμησης, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί ένα θετικό παιδαγωγικό κλίμα εντός της τάξης. Η επιλογή του θεματικού αντικειμένου (κινητοποίηση/εμπλοκή μαθητών) δεν ήταν τυχαία, αλλά απάντησε σε μια υπαρκτή ανάγκη

της καθημερινής εκπαιδευτικής πρακτικής. Η πρακτική αυτή ανέδειξε τη σημασία της συνεργασίας ως εργαλείου επαγγελματικής μάθησης, προσφέροντας τόσο στην εκπαιδευτικό της παράλληλης στήριξης εμπειρία και ενίσχυση, όσο και σε μένα νέα ερεθίσματα για την προσαρμογή της διδασκαλίας στις ανάγκες των μαθητών.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργασία με τη συνάδελφο ΠΕ02.50 παράλληλης στήριξης εντάχθηκε οργανικά στην καθημερινή λειτουργία της σχολικής τάξης. Η επιλογή της συναδέλφου ως συνεργάτιδας βασίστηκε στην υπευθυνότητα και τη θετική της στάση, καθώς και στην επιθυμία της να εμπλακεί ενεργά στη διδασκαλία. Η συνεργασία μας δομήθηκε γύρω από το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών, με σκοπό την ενεργοποίηση όλων των μαθητών – ιδίως εκείνων που συνήθως παραμένουν αμέτοχοι – και τον εμπλουτισμό του μαθήματος με διαφοροποιημένες προσεγγίσεις.

Η συνάδελφος ανέλαβε τη δημιουργία και εφαρμογή δραστηριοτήτων, όπως διαδραστικές ασκήσεις στον πίνακα, παιχνίδια γραμματικής και ψηφιακές εφαρμογές, που προσέδωσαν στο μάθημα περισσότερο παιγνιώδη και βιωματικό χαρακτήρα. Η ανταπόκριση των μαθητών ήταν θετική, και παρατηρήθηκε αυξημένη συμμετοχή, ιδιαίτερα από μαθητές που συνήθως εμφανίζουν χαμηλή εμπλοκή.

Η συνεργασία οργανώθηκε άτυπα, μέσα από συζητήσεις μετά το μάθημα και ανταλλαγή υλικού. Αν και δεν υπήρχε προκαθορισμένος χρόνος για προγραμματισμό, η καλή επικοινωνία και η ευελιξία διευκόλυναν την προσαρμογή στις ανάγκες της τάξης. Η χρήση απλών μορφών ποιοτικής παρατήρησης (σημειώσεις, σύντομες καταγραφές εντυπώσεων) βοήθησε στη βελτίωση της πρακτικής μας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Κατά τη διάρκεια της συνεργατικής πρακτικής, αξιοποιήθηκε τυποποιημένο έντυπο παρατήρησης διδασκαλίας, το οποίο παρείχε σαφή και δομημένα κριτήρια για την αποτίμηση της διδασκαλίας. Το εργαλείο περιλάμβανε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες που αφορούσαν τη στοχοθεσία της διδασκαλίας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την ενίσχυση της συμμετοχής και καθώς και της κριτικής σκέψης των μαθητών. Η αξιολόγηση γινόταν με κλίμακα Likert πέντε βαθμίδων (1 = διαφωνώ απόλυτα έως 5 = συμφωνώ απόλυτα), διευκολύνοντας την καταγραφή της παρατήρησης με τρόπο συστηματικό και συγκρίσιμο.

Η επιλογή του εργαλείου έγινε επειδή προσέφερε σαφές μεθοδολογικό πλαίσιο, εξυπηρετώντας τόσο τη διατύπωση όσο και την ανάλυση παρατηρήσεων με αντικειμενικά κριτήρια. Επιπλέον, βοήθησε στην τεκμηρίωση των διαπιστώσεων κατά τη φάση της ανατροφοδότησης και της αξιολόγησης της συνεργασίας. Παρόλο που δεν σχεδιάστηκε ειδικά για παράλληλη στήριξη, μας επέτρεψε να εντοπίσουμε με σαφήνεια πτυχές της μαθησιακής διαδικασίας και να εστιάσουμε σε σημεία που χρειαζόταν προσαρμογή ή ενίσχυση.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήσαμε είχε ως βασικό στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών στο μάθημα των Αρχαίων, με έμφαση στην κινητοποίηση εκείνων που παρουσιάζουν μαθησιακές ή ψυχολογικές δυσκολίες. Η συνάδελφος αξιοποίησε ποικιλία εργαλείων και προσεγγίσεων, όπως διαδραστικές δραστηριότητες, ασκήσεις ενίσχυσης λεξιλογίου και παιχνίδια γραμματικής, τα οποία ενσωματώθηκαν οργανικά στο πλαίσιο της διδασκαλίας. Η στοχοθεσία και ο σχεδιασμός διαμορφώνονταν από κοινού, με βάση τις παρατηρήσεις από το μάθημα και τις παιδαγωγικές ανάγκες που ανέκυπταν.

Η διεξαγωγή της πρακτικής βασίστηκε στην καθημερινή συνεργασία εντός της τάξης και στην εκ των υστέρων ανατροφοδότηση. Παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες ως προς τον συντονισμό χρόνου, η συνεργασία μας υπήρξε ουσιαστική και λειτουργική. Ενισχύθηκε ένα θετικό, συνεργατικό κλίμα, το οποίο είχε άμεσο αντίκτυπο και στη μαθησιακή διαδικασία.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η πρακτική αυτή λειτούργησε πολλαπλασιαστικά και για τις δύο πλευρές: για τη συνάδελφο αποτέλεσε ευκαιρία μάθησης μέσα από τη βιωματική εμπειρία, ενώ για μένα ήταν έναυσμα αναστοχασμού και προσαρμογής της διδασκαλίας. Επιβεβαιώθηκε η αξία της διεπιστημονικής συνεργασίας, ακόμη και σε τάξεις με απαιτητικό μαθησιακό προφίλ.

5^ο Γυμνάσιο Γαλατσίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό/Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Εμπλοκή μαθητών-Κινητοποίηση μαθητών/Διαθεματικότητα

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: Νομικός ΠΕ 78, Τεχνολόγος ΠΕ 89.01

Σχέση εργασίας: Μόνιμοι, Έτη υπηρεσίας : 18 & 5

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική είχε στόχο την διαθεματική προσέγγιση θεμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού και την ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών μέσα από θεωρητικές προσεγγίσεις αλλά και την αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων που προκύπτουν στο εργασιακό περιβάλλον.

Η συνεργασία μας επικεντρώθηκε στην παρακολούθηση μαθημάτων που παρείχαν θεωρητικές γνώσεις αλλά και στην περιπτωσιολογική μελέτη (case study) ζητημάτων που ανακύπτουν στο χώρο εργασίας. Μέσα από την διαθεματική διδασκαλία και την ανατροφοδότηση, επιχειρήθηκε η καλλιέργεια συνεργατικού κλίματος και εμπλοκής των μαθητών στην μαθησιακή διαδικασία.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Διαθέτω 18 χρόνια εμπειρίας στην εκπαίδευση και επιδιώκω κάθε μέρα να μαθαίνω κάτι καινούργιο. Έχω ενθουσιασμό, προσαρμοστικότητα και διάθεση για συνεργασία με συναδέλφους. Η παρακολούθηση λουπόν του μαθήματος από συνάδελφο διαφορετικής ειδικότητας και με μικρότερη εμπειρία μου πρόσφερε τη δυνατότητα και να αποκομίσω γνώσεις σε σχέση με ένα άλλο γνωστικό αντικείμενο (τεχνολογία) αλλά και να σκεφτώ εναλλακτικές μορφές και τρόπους διδασκαλίας του μαθήματος. Η συνεργασία με την συνάδελφο ήταν άψογη σε όλα τα στάδια, καθώς υπήρχε διαρκώς ανατροφοδότηση, συνεργασία και συγκερασμός απόψεων. Η ανοιχτή στάση μου και η εξαιρετική επικοινωνία συνέβαλαν σημαντικά στα παραπάνω.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Η διδακτική εμπειρία ετών αποτελεί ισχυρό εργαλείο για έναν εκπαιδευτικό αλλά σίγουρα δεν είναι το μόνο. Στο μάθημα του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων, που διδάσκω πρώτη φορά, η μεγαλύτερη δυσκολία ήταν η επιλογή των θεματικών ενοτήτων που θα διδάξουμε ώστε να είναι χρήσιμες στους μαθητές αλλά να τους κεντρίζουν και το ενδιαφέρον. Άλλη δυσκολία, στην ενότητα της γνωριμίας με τα επαγγέλματα, αφορούσε η καταγραφή επαγγελματιών ενδιαφέροντος που όμως αλλάζουν συνεχώς λόγω της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας. Σταδιακά όμως μέσα από τη συνεργασία και τον αναστοχασμό, οι δυσκολίες αυτές αντιμετωπίστηκαν.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Η συνεργασία με τη συνάδελφο που διδάσκει τεχνολογία υπήρξε σημαντική ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων και βελτίωση πρακτικών. Η επιλογή των θεματικών ενοτήτων με βάση τις ειδικότητές μας αλλά και η παιδαγωγική αντιμετώπιση των μαθητών από εκπαιδευτικούς με διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας οδήγησε σε θετικά αποτελέσματα τόσο για εμάς όσο και για τους μαθητές. Υπήρξε καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος ενεργός συμμετοχή και αναστοχασμός. Σε όλα τα παραπάνω συνέβαλε και το υποστηρικτικό σχολικό περιβάλλον που πάντα προωθεί τη συνεργασία.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Ο σχεδιασμός του μαθήματος από καθηγητές διαφορετικών ειδικοτήτων είναι ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση. Απαιτεί προσαρμοστικότητα και μπορεί να οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα. Η διαφορά εμπειρίας μεταξύ συναδέλφων απαιτεί εγρήγορση και γρήγορες προσαρμογές. Κυρίως η ανάγκη διαφοροποίησης της διδασκαλίας μέσα στην τάξη ώστε να καλύπτονται όσο το δυνατόν οι ανάγκες όλων των μαθητών δημιουργεί συχνά αίσθημα ανασφάλειας-κυρίως σε ένα μάθημα όπως το Εργαστήριο Δεξιοτήτων που πρέπει να προσαρμοστεί η ύλη και η μέθοδος διδασκαλίας στις ανάγκες αλλά και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία καθώς και η διαρκής επικοινωνία με τη συνάδελφο συνέβαλαν στην επιλογή ενός θεματικού αντικειμένου που είχε και παιδαγωγικό νόημα αλλά και άγγιξε τα ενδιαφέροντα των μαθητών προσφέροντάς τους κυρίως πρακτικές γνώσεις απαραίτητες για την μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία. Η από κοινού αντιμετώπιση δυσκολιών αλλά και η εφαρμογή κοινών πρακτικών συνέβαλαν ουσιαστικά στη μαθησιακή διαδικασία και ενίσχυσαν τον ρόλο μου μέσα στην τάξη. Η άψογη συνεργασία μας αλλά και η πλήρης υποστήριξη της Διεύθυνσης του σχολείου στο

πρόγραμμα αυτό με βοήθησαν στη βελτίωση πρακτικών που βασίζονται στη διαθεματικότητα και την συνεργασία.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή της συνεργατικής πρακτικής βασίστηκε στην διδασκαλία του μαθήματος του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων, το οποίο διδάσκω με τη συνάδελφο στα τμήματα της Γ' Γυμνασίου και στα πλαίσια του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Επιλέχθηκε η συνεργασία με την καθηγήτρια τεχνολογίας γιατί και οι δύο διδάσκουμε τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και από την αρχή του σχολικού έτους από κοινού διαμορφώνουμε τις θεματικές ενότητες που θα διδάξουμε καθώς και τη μεθοδολογία.

Το είδος διαμοιρασμού που ακολουθήθηκε περιλάμβανε δύο στάδια: Το πρώτο στάδιο συζήτηση για τα εργασιακά δικαιώματα-όπως αυτά περιγράφονται στη νομοθεσία και μελέτη περιπτώσεων (case studies) στο εργασιακό περιβάλλον, όπου η συνάδελφος ήταν παρατηρητής. Επιπλέον μελέτη γύρω από επαγγέλματα που έχουν αλλάξει πχ. σχεδιασμός, γραφιστική, όπου ήμουν εγώ παρατηρητής.

Σε όλη τη διάρκεια της ανωτέρω συνεργασίας μας, ανταλλάξαμε εμπειρίες, συζητήσαμε παιδαγωγικές προσεγγίσεις και από κοινού οργανώσαμε και διαχειριστήκαμε το εκπαιδευτικό υλικό. Λάβαμε υπόψη τις ανάγκες του κάθε τμήματος καθώς και τυχόν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μαθητών και οργανώσαμε παιχνίδια ρόλων (role playing) σε σχέση με τις θεματικές που διδάξαμε.

Υπήρξε ουσιαστική και εποικοδομητική συνεργασία βασισμένη στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και εκτίμηση. Με συνεχή κριτική ανατροφοδότηση εμπλουτίστηκαν οι γνώσεις και των δυο μας και κυρίως ωφελήθηκαν οι μαθητές. Μικρές δυσκολίες, όπως η εξεύρεση κοινού χρόνου, ξεπεράστηκαν με ευκολία και διάθεση για επωφελή συνεργασία.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Κατά τη διάρκεια της συνεργατικής πρακτικής, αξιοποιήθηκε τυποποιημένο έντυπο παρατήρησης διδασκαλίας, με συγκεκριμένα κριτήρια για την αποτίμηση της διδασκαλίας. Το εργαλείο περιλάμβανε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες όπως για παράδειγμα: στόχοι του μαθήματος, οργάνωση, υποβολή ερωτήσεων, χρήση μοντέλου διδασκαλίας, αξιολόγηση.

Η επιλογή του εργαλείου έγινε επειδή προσέφερε σαφές και συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο, εξυπηρετώντας και τη διατύπωση και την ανάλυση παρατηρήσεων με αντικειμενικά κριτήρια. Επιπλέον, βοήθησε στην τεκμηρίωση των διαπιστώσεων κατά τη φάση του αναστοχασμού και της ανατροφοδότησης καθώς και της αξιολόγησης της συνεργασίας. Για παράδειγμα: τότε συμμετείχαν περισσότερο οι μαθητές, τι πετύχαμε, που απαιτείται βελτίωση και με ποιον τρόπο.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε στο Εργαστήριο Δεξιοτήτων με στόχο την θεωρητική και πρακτική κατάρτιση και κινητοποίηση των μαθητών τόσο σε σχέση με επαγγέλματα ενδιαφέροντος που έχουν αλλάξει λόγω της αλματώδους τεχνολογικής εξέλιξης όσο και σε σχέση με τα εργασιακά τους δικαιώματα. Η στοχοθεσία διαμορφώθηκε με βάση τις ανάγκες της τάξης και των μαθητών. Ο σχεδιασμός έγινε κατόπιν επικοινωνίας και ανταλλαγής ιδεών με την συνάδελφο. Κατά την διάρκεια της παρατήρησης του μαθήματος συνέβαλα με παρεμβάσεις, προσθήκες, ιδέες. Τα παραπάνω συζητούνταν και εκ των υστέρων και γινόταν ανατροφοδότηση, λαμβάνοντας πάντα υπόψη και τις ανάγκες των μαθητών. Η συνεργασία μας ήταν άριστη, βασισμένη στην εμπιστοσύνη και την αμοιβαία εκτίμηση και οδήγησε σε εποικοδομητικά αποτελέσματα.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Μέσα από την διαδικασία της πρακτικής αυτής εμπλουτίστηκαν οι γνώσεις μου και σε γνωστικό επίπεδο, αφού συνεργαστήκαμε εκπαιδευτικοί διαφορετικών ειδικοτήτων αλλά και σε παιδαγωγικό, δεδομένου ότι ανταλλάξαμε καλές πρακτικές πάνω στην μαθησιακή διαδικασία. Με συνεχή αναστοχασμό εφαρμόσαμε επιτυχώς τη διαθεματικότητα στα πλαίσια του μαθήματος και προς όφελος των μαθητών.

1° Γυμνάσιο Ραφής

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Διδασκαλία της Πληροφορικής Β' Γυμνασίου με ενσωμάτωση στοιχείων εκπαιδευτικής ρομποτικής και τεχνητής νοημοσύνης

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ86, Έτη υπηρεσίας : 4 & 31

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η επιλογή της θεματικής ενότητας έγινε με στόχο την εμβάθυνση στις σύγχρονες τεχνολογίες (ρομποτική, AI) με διαθεματική προσέγγιση.

Η συνεργασία περιλάμβανε σχεδιασμό κοινών διδακτικών ενοτήτων, ανταλλαγή υλικού, κοινή παρατήρηση, ανατροφοδότηση και συντονισμό στο πλαίσιο και του προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων που υλοποιούσαμε.

Η παρατήρηση βασίστηκε σε κλείδα για την ποιοτική καταγραφή μαθησιακών δεδομένων.

Μέρος Ι : Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Η καλή γνώση των εννοιών του προγραμματισμού, της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης, σε συνδυασμό με την ικανότητα ενσωμάτωσής τους σε βιωματικές δραστηριότητες με εργαλεία όπως το Scratch, το micro:bit και η Lego WeDo, αποτελούν σημαντικό πλεονέκτημα. Η διάθεση συνεργασίας, η τεχνική επάρκεια και η γνώση παιδαγωγικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του 21ου αιώνα ενισχύουν την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου. Επιπλέον, η ενεργή εμπλοκή σε προγράμματα επιμόρφωσης προσφέρει συνεχή ανανέωση.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Η καινοτόμα φύση της ύλης (ρομποτική & AI) ενδέχεται να δυσκολέψει τη διαχείριση χρόνου, ειδικά με ετερογενείς μαθησιακές ομάδες. Η πρόκληση έγκειται στην εύρεση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ θεωρίας και πράξης, καθώς και στην αντιμετώπιση πιθανών τεχνικών ή οργανωτικών προβλημάτων κατά την εφαρμογή της ρομποτικής. Υπάρχει επίσης ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη στρατηγικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας σε δραστηριότητες με αυξημένες απαιτήσεις.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Η ύπαρξη εξοπλισμένου εργαστηρίου Πληροφορικής και η θετική στάση της σχολικής διοίκησης απέναντι στις καινοτόμες δράσεις προσφέρουν πρόσφορο έδαφος για την εισαγωγή της ρομποτικής και της AI. Η υποστήριξη της διευθύντριας, οι δυνατότητες συνεργασίας με άλλους συναδέλφους και η αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων δημιουργούν περιβάλλον που ενισχύει τον επαγγελματικό αναστοχασμό και την παιδαγωγική καινοτομία. Οι μαθητές δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις θεματικές αυτές, γεγονός που ενισχύει τη μαθησιακή εμπλοκή.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Η έλλειψη διαθέσιμου διδακτικού χρόνου σε συνδυασμό με την ανάγκη κάλυψης ύλης και εξάσκησης καθιστά δύσκολη την υλοποίηση σύνθετων project. Η ύπαρξη μαθητών χωρίς βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ μπορεί να δημιουργήσει εμπόδια στην πρόοδο της ομάδας. Επιπλέον, οι αυξημένες προσδοκίες (καινοτομία, αποτελεσματικότητα, εφαρμογή) ενδέχεται να προκαλούν πίεση σε ένα νέο εκπαιδευτικό. Πιθανά τεχνικά προβλήματα μπορούν να επηρεάσουν τη ροή των μαθημάτων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός σε συνδυασμό με την υποστήριξη της διευθύντριας ανέδειξε τη σημασία της ομαδικότητας, της αναλυτικής προετοιμασίας και της σταδιακής εισαγωγής καινοτομίας. Μέσα από τη διαδικασία της παρατήρησης και της ανατροφοδότησης, αντιλήφθηκα την ανάγκη να σχεδιάζω ευέλικτα, με σαφείς στόχους και μαθητοκεντρική λογική, ενσωματώνοντας τις αρχές της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης όχι ως τεχνολογικό θαύμα, αλλά ως παιδαγωγικό εργαλείο που ενισχύει την κατανόηση του κόσμου και την κοινωνική ευθύνη των μαθητών.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας,

επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Ως νεοδιόριστος εκπαιδευτικός ΠΕ86 συνεργάστηκα με τη διευθύντρια του σχολείου με στόχο την υποστήριξή μου στον σχεδιασμό και την υλοποίηση εννοιών της Πληροφορικής που εμπλέκουν τον προγραμματισμό, την ρομποτική και την τεχνητή νοημοσύνη.

Η συνεργασία εστίασε στην ενίσχυση της αυτενέργειας των μαθητών, στη διαθεματικότητα και στη χρήση της τεχνολογίας ως μέσου δημιουργικής έκφρασης.

Η διευθύντρια παρείχε καθοδήγηση για την οργάνωση του μαθήματος, υποστήριξε την ενσωμάτωση της ρομποτικής στην τάξη, και παρακολούθησε διδασκαλία προσφέροντας ουσιαστική ανατροφοδότηση. Συζητήσαμε τις προκλήσεις στην κατανόηση εννοιών της ΑΙ και την ανάγκη για απλοποιημένα παραδείγματα.

Η παρατήρηση και η ανατροφοδότηση συνέβαλαν στην προσαρμογή της διδασκαλίας, με έμφαση στη μαθητοκεντρική προσέγγιση και στη σύνδεση με τον πραγματικό κόσμο.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Χρησιμοποιήθηκε προσαρμοσμένη **κλείδα παρατήρησης** με άξονες:

- Σαφήνεια διδακτικών στόχων
- Βαθμός συμμετοχής και εμπλοκής μαθητών
- Διασύνδεση με άλλες γνωστικές περιοχές
- Αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων (Scratch, μικροελεγκτές, προσομοιώσεις ΑΙ)
- Επίπεδο επικοινωνίας και συνεργασίας στην τάξη

Η κλείδα βοήθησε στη στοχευμένη παρατήρηση της διδασκαλίας και στην ενίσχυση του αναστοχασμού.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργασία με τη συνάδελφο είχε καθοριστική σημασία για τη βελτίωση του διδακτικού μου έργου, ειδικά σε μια ενότητα που εμπλέκει τόσο την ύλη της Πληροφορικής (Scratch) όσο και καινοτόμα στοιχεία, όπως η ρομποτική (με χρήση Lego Mindstorms και micro:bit) και βασικές έννοιες της τεχνητής νοημοσύνης.

Ο σχεδιασμός του μαθήματος βασίστηκε σε διαθεματικές δραστηριότητες όπου οι μαθητές ανέπτυσαν μικρά projects σε ομάδες, ενώ η παρατήρηση εστίασε στη μαθητοκεντρική προσέγγιση, στην αυτονομία των ομάδων, στη χρήση ΤΠΕ και στον βαθμό ενσωμάτωσης της έννοιας της «έξυπνης μηχανής» στην καθημερινή ζωή.

Η ανατροφοδότηση μετά την παρατήρηση ήταν ουσιαστική, εστιάζοντας στην ενεργοποίηση των μαθητών, στην ανάγκη καλύτερης διαχείρισης του χρόνου και στη σαφέστερη εισαγωγή των όρων της τεχνητής νοημοσύνης με παραδείγματα. Επανασχεδιάστηκε μέρος της διδασκαλίας με έμφαση στην εμπλοκή μέσω παιχνιδιού και αφηγήσεων.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η εμπειρία της παρατήρησης από τη συνάδελφο, σε συνδυασμό με τον αναστοχαστικό διάλογο που ακολούθησε, με βοήθησε να κατανοήσω εις βάθος την αξία της διδακτικής ευελιξίας και της διαφοροποίησης. Αντιλήφθηκα ότι η εισαγωγή της ρομποτικής και της ΑΙ απαιτεί σταδιακή προσέγγιση, βιωματικές εφαρμογές και γλωσσικά προσβάσιμες επεξηγήσεις για τους μαθητές Γυμνασίου. Η καθοδήγηση της συναδέλφου ανέδειξε τρόπους ενίσχυσης της διαθεματικότητας με την αξιοποίηση πραγματικών εφαρμογών (π.χ. έξυπνα φανάρια, ρομποτικοί βοηθοί, ηθικά διλήμματα της ΑΙ).

Η συνεργασία ανέδειξε τη σημασία της δημιουργίας ασφαλούς παιδαγωγικού πλαισίου, στο οποίο οι μαθητές νιώθουν ότι μπορούν να πειραματιστούν, να κάνουν λάθη και να μάθουν μέσα από αυτά. Ανέπτυξα νέες δεξιότητες και αισθάνομαι πιο έτοιμος να υποστηρίξω παρόμοιες ενότητες στο μέλλον.